

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona, Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám hejben és vidéken 10 fillér, vasúti állomásokon 12 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTAN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KAROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Váci-körút 19
TELEFON-SZÁM: 783.
Szerkesztőség 783. Kiadóhivatal 706.

Tisztelettel kérjük azokat az előfizetőinket,
Kiknek előfizetése július elsején lejárt, hogy azt minél előbb ujítsák meg,
nehogy a lap küldésében fennakadás legyen.

A Balkán és a monarchia

Budapest, július 1.

A Balkánon ismét összecsaptak a fegyverek és déli határainkon megindul újra egy vérzivatar, mely minden pillanatban azzal fenyeget, hogy hozzánk csap át. Az egykori szövetségesek, a diadalmasak a konzon most összekapnak, de ez az újabb veszedelem a monarchiának és agyonhajszolt országunknak újabb megpróbáltatását is jelenti. Válságból-válságba lendülő gazdasági és kereskedelmi életünk életérdekéről határoznak az ujonnan összecsapó fegyverek.

Mert mikor a Balkán kicsiny, de nagyszerűen civilizálódó népei a maguk sorsáért fegyvert ragadnak, mintha hatalmas kolosszusoknak a történelem arénájába kivetített tanagra-figurái játszanak el azt az élet-halál küzdelmet, melyben az óriások élete forog kockán. A háttérben folyó ennek a nagy küzdelemnek pedig Ausztria-Magyarország és Oroszország a főszereplői és az ő küzdelmükben eleddig vér nélkül bár, de állandóan Oroszország a győztes.

Ausztria-Magyarország minden lépése zuhanás fokról-fokra. Ugyanak-

kor, amikor Magyarországon a belső ziláltság, a hatalom tultengése, az elnyomatás orgiákat ül, mikor a polgárok ellenségeik egymásnak és az ország tonyomó többségének, a becületéseknek és igazaknak mámoros göggel ül nyakába a junker-abszolutizmus, Ausztria népei nemzetiségi torzsalkodásaik közepe tte államrontó törekvéseknek szolgálnak — s ugyanakkor a korrupció a hadsereg bizlonságát is veszélybe dönti és kiszolgáltatja külső ellenségeinknek. És ezek között a vészbeborult viszonyok között diplomáciánk, külügyi politikánk tragikomikus tehetetlenséggel tetézi a két ország népeire leselkedő veszedelmet.

Oroszország az új balkáni fordulatban állítólag békét akart teremteni. És úgy látszott, hogy komolyan akarta. Látszólag semmi akadály sem volt annak, hogy a négy balkáni állam kiküldöttjei Szent-Pétervárott a csár elnöklete alatt megegyezzenek és jóidőre elüljön a háboru réme. Amde Tisza István felállott a magyar képviselőházban és megtartotta épp a béketárgyalások előtt Bécsből dirigált harcziás beszédét. Aki nem tudta addig, az előtt most nyilvánvalóvá válhatott, hogy ez az egész harcziás nekilendülés Bulgáriával kaczerkodik, hogy az a liberális frázis, a balkániak intézzék el maguk a dolgaikat és nem türünk semmi beavatkozást, azt akarja jelenteni: nem engedjük, hogy Bulgária befolyásoltassék bárki részéről, nem engedjük, hogy Oroszország politikája érvényesüljön a Balkánon.

Ennek a hangnak a megütésére

nyilván az bátori'otta külügyeink vezetőit, hogy ott érezték a hátvédben Romániát, ott érezték fegyverbarátjukat és szövetségesüket, akivel nemrég még közös hadművele'ek tervét bogozta a monarchia hadvezet'ősége, ott érezték Romániát, aki a közelmultban határozott és elszánt állásfoglalással emelt szót a monarchia mellett — Oroszország ellen.

Azonban erre a harcziás kirohásra, erre az uri göggel elharsogott csatakiáltásra ámulatos meglepetéssel felelt Oroszország. A hátvéd, Románia, ma készen áll, hogy az orosz politika érdekében, ha kell, hátha támadjon minket, az a nagyszerű sövény, mely Bulgária, Románia és Ausztria-Magyarország szövetkezésével oly erősnek látszott, épp a közepén szakadt ketté. Románia ma Szerbia mellett áll és egy másik falanx alakult ki, mely Szent-Pétervárott kezdődik és Athénben ér véget, még ki se tört a háboru és bennünket egy súlyos vereség ért.

Jaj nekünk, ha megindul a lavina. Itt nincs kiút és nem lehet meghátrálni. Mint egykor Romániáért Szilisztria miatt, most Bulgáriáért kell, kell elengedhetetlenül fegyverbe szállnunk, mert a fegyveres konflagraczió máris megvan. És a helyzet most minden eddiginél súlyosabb. Mert nemcsak Oroszországnak van kiszolgáltatva hadügyi tekintetben a monarchia árulások révén, de Románia is ismeri minden titkunkat, hisz saját jószántából közölte vele a hadvezet'őség. Hogy ilyen viszonyok között sem kaptak még észbe a Ball-

Saison-mérleg

I. Drámai színházak

Írta: Balassa Emil

Megint csendesen átszundikáltunk egy esztendőtt abban a bizonyos színházi zártszékben. Ez az a zártszék, amely a közönségnek csak egy megvásárolható, kényelmetlen helyet jelent, amelyre fél nyolczkor leül, nekünk azonban egy hajszálnyival több, talán egy örök szöglet, ahonnan a fel- és lehullámzó irodalmat nézzük, egy eszményi kis zug, ahol megbujunk a magunk irodalmi idealizmusával és közben elsétálnak előttünk írók, színészek, jók, vagy kevésbé jók. Most, hogy utoljára lehulltak a vasfüggönyök, mégis felágaskodik egy kicsit a hagyományos irodalmi lelkiismeret, elfelejtjük a pillanat hatása alatt leírt gyors és vázlatzerű referádákat, elfelejtjük a sok könnyelműen leírt és sokszor csak előlegezett dicséretet, az irodalmi eseményeknek deklarált félszenzációkat, elfelejtjük az év közben könnyelműen tanusított engedékenysé- günket, amely sokszor csak fásultságból fakadt. Nagyon, nagyon leszáltak az igényeink. Hála a pesti drámai színházaknak, amelyekben évek óta a középszerűséghez, az összevisszasághoz, a stilustalansághoz és az üzleti elvekhez szoktattak bennünket. És ezek a lezártított igények, ez a szent, okos elfásultság tette, hogy sokszor öleltük szerejtellet keblünkre azt, aki csak egy mondatát, egy mozdulatát, egy motívum-töredékét, egy kis sejt-

tését hozta el azoknak az álmoknak, amelyeket mi évek óta várunk és álmodunk át titokban abban a bizonyos földszinti zártszékben.

Kit keresek, mit keresek? Oh, ha én azt pontosan tudnám. Egy kőszá, elmélázó, szomorú ödöngés ez a budapesti színházak körül, az ember bánatosan keresgél valamit, talán az elmúlt esztendőben látott darabokat keresi, az irodalmi és művészeti szenzációkat, az égő, nagy impressziót, a hitét, amelylyel beült a színházba. És csak a csalódottságát érzi, a melylyel kijött onnan. Egy értékes, igaz, továbbbrezgő mondatot keres, egy nagyszerű gesztust, egy hangot, amely évek múltán is tovább cseng, hol vannak ezek, hová lett a tavalyi hó, hová lett a tavalyi szép saison, miért is nem emlékezhetem reá, talán mert nem is volt?

Emlékezünk a tavalyi tapsokra és lelkesedésekre, amelyek mögött mindig ott lappangott valami savanyu bizalmatlanság. Mégis tapsoltunk néha, odaadtuk magunkat egy szinpadról leáramló hangulatnak, engedjük magunkat elkábitani, töredékes kis dolgokról tudatosan azt szuggeráltuk magunkba, hogy tökéletes alkotások és most mégis tudjuk, bevalljuk, hogy hiába ez a bus ödöngés a lezárt színházak körül, nincs, nem marad egyetlenegy szenzációs emlékün, amiért érdemes volt tavaly a színházban ülni és várni, türelmesen várni az elálmodott álmok megvalósulását.

Régi, ismerős szavak tolakodnak ide: *irodalmi céltudatosság és színházi stilusegység*, ami alatt nem a szinpadrendezői stílus ér-

tendő, hanem egy színház előadott darabjainak összességében megnyilvánuló, egységes irodalmi szempontokat kifejezésre juttató stílus, vagyis egyöntetű, egy vonalban haladó, céltudatos program, kiépített játékrend, szóval az a nagy, irodalmi kapocs, amely egy színház minden előadott darabját egy legmagasabb fokon álló művészeti irány szerves és tudatos, továbbfejlesztő részeként kapcsolja be a játékrendbe, Színházi kultúra ez. Keressük, nagyon keressük.

És most már jöhetnek itt sorra a budapesti drámai színházak. Ismételjük, ezuttal a napi aktualitáson túlnövő szempontból szeretnők meglátni egy pillanatra Budapest drámai színházait, nem az előadott darabok egyenként való jósa, vagy silánysága érdekelt, nem akarunk utólagosan beigazolódott sikert, vagy bukást konstatálni, hanem keressük azt a színházak vezetésében megnyilvánuló irodalmi céltudatosságot és stilusegységet, amely nélkül igazi színház el nem képzelhető.

Még egy-két esztendővel ezelőtt — ne tessék mosolyogni — a *Nemzeti Színház* volt az a hely, amely a legmegállapodottabb programot adta. Nem adott szenzációkat, de silányságokat sem kevert a játékrendbe, az irodalmi hitvallása harmonikus volt, a darabjai stílusában, valamint az előadásában nem voltak ugrások, minden egy jó, középszerű, de legalább egyenletes nivón állott. De a Nemzeti Színház idei játékrendje még ezt az egy megkülönböztető előnyt is elejtette. Szürke, eseménytelen és egyhangy volt ez a saison,

OK
ÉKOK

TELEPÉN

RDITOK.
VE.

mbaden szb
közönséges
rel, kompakt
rel fizetendő

ografia

gráfia" Orszá-
sberger Gyors-
bíróiskola meg-
tt összes he-
zárólag Rákó-
alatt vannak
Rákóczi-ut 60.)
etjük a közön-
gy intézetünk
vel sok vissza-
ik és ezért a
Rákóczi-ut 20.
yzendő. A ma-
gyorsírási
helyesírási é
mi szaktanfo-
naponta lehei
Ingyenei
ítás. A tan-
bármely szá-
el 8 és este 6
szabadon vá-
Előkészíté
k a gyorsírá-
tanítónői vizs-
vizsga a mi-
ól kinevezeti
szálobizottsá-
ónik. Sürgői
gyorsírási é
y hónap alatt
tó. Ingyenei
llásközvetítés
készítés és
s. Beiratásol
kizárólag Rá-
(előbb Rá-
) Tájékozta-
igazgatóság
-25.

Ablakok

használtak
armily méret-
akban, igen
kaphatók

ntódnán

Utó-ut 123

: 62-30

OTT 1886-ban

édulakai

Elzalogosított
gyöngyö-
at, ezüstöl-
ke- 100.000
ltségmenten
k és teljes
fizetem.

JAKAB

reskedő

PEST, sz.

za 91. sz.

ca sarkán.

platon és hogy még mindig azok vannak felül, akik harci riadókat harsognak, fátuma ennek a szerencsétlen birodalomnak és fátumunk nekünk, zilált országunknak, mely béke után áhítozik kint is, bent is, mely fejlődni, erősödni akar és amely ehelyett a pusztulás küszöbére sodródik.

Ki akar háborút a monarchiában és ki akar háborút Magyarországon? Még a nagy kapitalizmusnak sem érdeke, mely pedig majdnem mindig profitál a háborus készülődések során, mert a gazdasági nyomor oly hatalmas, a válság annyira akut, hogy a nagytőkét is tönkretesz és egy háború után, legyen az akár győzedelmes, semmiképp sem tudja az ország a tőkék pusztulását megakadályozni. És vajjon a kisebb tőke, vajjon az agráriusok, vajjon a polgárság, a parasztság és a munkásság, a proletárok tömege, kiket vágóhidra visznek, lelkesül-e egy háborúért? Van-e valami magasabb eszme, vagy gazdasági érdek, mely harcban vinné az embereket?

Vagy azért pusztuljon el ember és emberi alkotás, hogy a diplomácia tehetetlen vakondok-politikáján esett csorbát élesre fent kardok és szuronyok köszörüljék ki? Azért, mert azok, akiknek rövidlátása és dilettantizmusa a békes fejlődés helyett a vezedelmek ezreit zudítja ránk? Nem. Ezért a mi fiaink nem mennek ki a harcmezőre, ezért mi nem áldozunk vért és megéltést! Ha az volt a politikája a monarchiának, hogy a balkániak intézzék el maguk az ügyeket, ha nem tűrtük, hogy bárki beavatkozzék, akkor legyünk rajta, hogy így is legyen, de legfőképpen azon legyünk, hogy mi ne avatkozzunk az ő ügyeikbe.

Nem egy háborút, de egy újabb háborus készülődést sem bír el ez a szerencsétlen, kiszipolyozott nép. Ezt gondolják meg azok, kik két balkezssel intézik Ausztria-Magyarország sorsát.

A színész-rendezők (ez újítás volt) nem hoztak szenzációkat. A program összevisszasága pedig nagyon is kilátszott az idén. A magyar szerzők — kár ezt szépíteni — mind megbuktak. Irodalmi értéket Tömörkény István kis egyfelvonásosának kivételével alig lehetett bennük találni s ez semmi esetre sem a színház vezetőségének hibája, hanem a szerzőké, akik részint erőszakkal, részint barátságból a Nemzeti Színház színpadára jutottak. De még a hagyományos Bataille-darab is megbukott az idén. Leconte de Lisle verses drámája volt az idej játékrend egyedüli értéke. A kasszasikert pedig a „Faun”, ez a furcsa és ügyesen megcsinált angol darab hozta, amelyben a színészek igen jól játszottak, de amely darab színre kerülhetett volna bármelyik boulevard-színházban is. Azt semmi esetre sem lehet ráfogni az állami színházra, hanem az idén az új és nemzetközivé vált magyar irodalommal egyetlen iramban haladt. Még csak félig irodalmi eseményszámba menő premiérje sem volt. Néhány szintelen, szürke magyar darab és néhány megszokott külföldi szerző. És semmi céltudatos program.

Ez az általános lanyhaság megnyilvánult a Víg-színház saionjában is. Folytatódott ugyan a régi program, hatásos külföldi darabok és a megszokott bohózatok nagyszerű rendezésben, pompás előadásban kerültek színre, finom, kis francia darabok váltak kasszasikerré, de a magyar darabok annál kevésbé domináltak. Szomorú Dezső darabjának nagy sikere is inkább külső siker volt, míg az egyetlen igaz irodalmi értéket Hajó Sándor darabja képviselte.

Nincs nyári pihenő

— Fontos találkozó Tiszadobon —

Egy miniszter rossz ötlete

— Hírek a politika világából. —

Budapest, július 1.

Gróf Károlyi Mihály, a függetlenségi párt egyik vezére, ma úgy nyilatkozott, hogy az ellenzék az egész nyáron át pihenés nélkül folytatni fogja az agitációt s kerületről kerületre meg fogja szervezni a függetlenségi polgárságot. Ez a lankadatlan buzgóság a legjobb benyomást kelti s éppen így örömmel hallja a közvélemény azt is, hogy gróf Andrássy Gyulával — akit Károlyi a jövő héten látogat meg Tiszadobon — ezentúl még szorosabb kötelek fogják összefűzni a küzdőtábor. Mert ez azt jelenti, hogy Andrássy végre teljes szívvel oda fog állani a demokratikus választójog alapjára.

Báró Ghillány Imrénék, az új miniszternek Eperjesen nagyszerű ötlete támadt. Ha az ellenzék — mondja a kitünő férfiú — jön a kezdeményezéssel, bennünk meg fogják találni a hajlandóságot és a komoly törekvést a megértésre s a kibontakozásra. Szóval, az ellenzék feledjen el minden alkotmány- és törvénysértést, feledje el Pavlikot és Gerőt, feledje el a kores választási reformot s minden egyéb garázdaságot és könyörögjön a békéért s akkor a só-párt szíves lesz megbocsátani. Ezt az ötletet, úgy hisszük, Ghillány maga sem veszi komolyan s még kevésbé kívánhatja, hogy a demokráciáért, az alkotmányosság és köztisztesség diadaláért viaskodó kisebbség vegye komolyan.

Mai híreink itt következnek:

Károlyi az ellenzék akciójáról

Egy hírlapíró ma fölkeresti gróf Károlyi Mihályt, az egyesült függetlenségi párt elnökét, hogy az ellenzék további akciójáról tudakozódjék, amire Károlyi ezeket mondotta:

— Az egyesült függetlenségi és 48-as párt a nyár folyamán szervezni kívánja az összes kerületekben a pártot. Nemesak azért, mert az aradi bukás legfőbb okát is az aradi függetlenségi párt szerveztlenségében látja, hanem azért, mert a szervezés a fúzió megtörténte után az egyesülésre tekin-

Most kivételesen nem a publikumsiker mértékével mérünk, egészen más szögletből nézünk vissza a darabokra, mint évközben, irodalmi, egységes programot keresünk és ezt, ha csak megközelítően is a Magyar Színház programjában látjuk. Ez a színház — ez idő szerint a legmodernebb és legaktuálisabb magyar irodalom szócsöve. Ez a harmadik drámai színház az, amely programját a magyar darabokra építette és nem tehetünk róla, mégis csak itt derül ki, hogy becsületes irodalmat adni anyagilag is jövedelmezőbb, mint stílustalan külföldi gicseket hozni az állszenczáció staniolpapirosában. Hogy némely magyar szerzőnek az idén nem volt meg a várt sikere, az csak az idej siason általános lagymagtaságát, eseménytelenségét bizonyítja, de azért nem ront ennek a színháznak a módját. Lengyel Menyhért idej darabja sem sikerült. Nagy Endrétől nem vártunk sohat, de azt meg is kaptuk. Biró Lajos darabja nagyobb sikert érdemelt volna. Bródy Sándor három egyfelvonásos előkelő irodalmi esemény volt. A legnagyobb és osztatlan sikert Molnár Ferenc darabja hozta az idén a színháznak. A külföldi darabok közül pedig Maeterlinck „Kék madár” című mesejátéka illeszkedett bele harmonikusan a színház irodalmi játékrendjébe. Az egyedüli harmóniarontó, diszsonáns darab Drégely Gábor „Isteni szikra” című darabja volt és érthetetlen, hogy miképpen került ez a dilettáns és bukott darab ebbe a különben jól — a budapesti többi színházhoz arányitva legjobban — felépített játékrendbe.

És most le is zárhatjuk a drámai saion

tellet keresztülviendő. Az igaz, hogy a vidéki függetlenségi pártok nagyon sok helyen nem oszlottak frakciókra, azonban az országos párttal történt szakadás ennek dacára megbénította volt a szervezkedés erejét. Ezenkívül sok olyan kerület is volt, ahol egyáltalán nem volt állandó szervezkedés, csakis a választások előtt történtek ad hoc szervezkedések, amelyek a választások megtörténtevel befejezettnek látták hivatásukat és minden akciót szüneteltettek. Ezek a tapasztalatok mind arra indították az egyesült párt elnökségét, hogy a parlamenti szünetet arra használja fel, hogy minden egyes kerületben újra szervezzék a pártot és akcióképessé tegye a vidéki szervezeteket. Természetesen lesznek népgyűlések is ott, ahol maguk a vidéki szervezetek ezt kifejezetten kívánják. Mi úgy látjuk, hogy nincs szükség arra, hogy az ellenzéki hangulatot a népgyűlések rendezésével és forszírozásával tartjuk fenn. Az ellenzéki hangulat napról-napra tapasztalhatóan növekszik az országban és a hangulat fejlesztésére szükséges agitációt elvégzi helyettünk Tisza és a munkapárt folytonos reakciós intézkedéseivel és jogfosztó provokációival.

— Mit tárgyalt a gróf ur Aradon Andrássy Gyulával? — kérdezte a hírlapíró.

— Öszintén szólva, érdemlegesen nem tárgyaltunk. Csak azt beszéltük meg, hogy mikor tárgyalhatunk s a megállapodás az lett, hogy a jövő héten felkeresem Tiszadobon Andrássyt. Az már ma is kétségtelen, hogy gróf Andrássy Gyula is óhajtja a szorosabb kapcsolatot a kormány és reakciós választójogi törvénye ellen folytatandó harcban. Hogy azután ennek a választójogi blokk, vagy más lesz-e a címe, az teljesen mellékes. A lényeg az, hogy az eddiginél föltétlenül szorosabb kapcsolat lesz Andrássy és a többi ellenzéki pártok között.

Ghillány a kibontakozásról

Az eperjesi kerület tegnap tudvalevőleg ismét képviselővé választotta báró Ghillány Imre földművelésügyi minisztert. Az eredmény kihirdetése után kétszáz tagu külföldiség ment a megyeházára, ahol báró Ghillány tartózkodott. Átnyújtották neki a mandátumot, melyet a miniszter átvett és köszönetének adva kifejezést megválasztása felett, a következőket mondotta:

— Az alkotó munka jegyében kezdtük meg 1910-ben szervezkedésünket. Hogy igéretünket becsületesen beváltottuk, azt senkinek vonhatia kétségbe. Hogy az így nagy, egész közeletünkre kiható munka, a magyar ember szertelenségére hajló vérmérséklete mellett, nem ment egészen simán, az a dolog természetéből folyik. A szene-

eseményeit. Nincs több felemlítésre érdemes tény. És megegyezően keressük a színházaink vezetésében megnyilvánuló irodalmi céltudatoságot, a színházi stílusegységet, az összetartó vonalat, a nagy keretet s ha ezt részben meg is találjuk a Magyar Színháznál, a többi színháznál egyáltalában nem találjuk meg. Valami bus összevisszaság, program nélkülség, üzleti mohóság uralkodik itt és az idén ez meg is hozta az eredményét, mert egy-két kiugró, rakétaszerű sikertől eltekintve, ennél irodalmilag szürkébb, eseménytelenebb saion régen volt. Pedig meg kell végre érteni, hogy az igazi irodalom a legjövendelmezőbb üzlet. És ez az egyetlen esei, amikor ez a két egymásnak ellentmondó és egymást öltő fogalom megfér egy csárdában. Ez az egyetlen áthidalása ennek a nagy problémának, ez a kompromisszum: becsületes irodalmat adni, modernet, értékeset, kevés külföldit, sok magyart és akkor az irodalmi esemény beválik jó üzletnek is.

És jövőre is lesz egy saion és azután is lesz és minden szeptember után jön egy június, felhuzzák a függőnyt, leeresztik a függőnyt és fogadjunk, hogy jövőre ilyenkor majdnem szóról-szóra le lehetne írni ugyanezt. Mert nálunk vannak néha irodalmi sikerek, egy-egy író szenzációszerűen ugrik el a siker startjánál, különálló, egyéni sikerek vannak, de szerves, folyamatos, kiépített, egységes irodalmi stílusa, céltudatos programja és ennélfogva egységes saion-sikere egyik színházunknak sincs.

hogy a vi-
sok helyen
ban az or-
ennek da-
ezkedés ere-
is volt, ahol
zervezkedés,
tek ad hoc
ztások meg-
hivatalukat
Ezek a
ák az egye-
aminti szü-
inden egyes
rtot és ak-
ervezeteket.
ések is ott,
ezt kifeje-
hogy nincs
hangulatot
orszorozásá-
ngulat nap-
ere szüksé-
Tisza és a
ntézkedései.

on Andrássy
gesen nem
meg, hogy
apodás az
m Tiszado-
kétségtelen,
ajtja a szo-
s reakciós
folytatandó
a választó-
me, az tel-
gy az eddi-
solat lesz
tok között.

ról
evőleg ismét
Imre föld-
kihirdetése
megveházára,
ították neki
tt és közö-
felett, a kö-

ezdtük meg
igéretünket
m vonhatja
közéletünkre
ertelenségre
ent egészen
k. A szene-

re érdemes
a színhá-
irodalmi
gységet, az
t s ha ezt
Színháznál,
m találjuk
programmi-
k itt és az
mert egy-
kintve, en-
nytelenebb
égre érteni,
deimezőbb
ikor ez a
ymásti öfő
az egyetlen
nak, ez a
mat adni,
sok ma-
bevalik jó

azután is
on egy ju-
tik a füg-
ilyenkor
ugyanazt.
i sikerek,
el a siker
vannak,
sleges iro-
nja és en-
ik színhá-

dély, a harag és a gyűlölet rossz tanácsadó, de egyúttal, hála Istennek, mulandó dolog is. Erős a hitem, hogy alkotásaink becsét egész közéletünkre kiható fontosságát a közönség mielőbb értékelni fogja. sőt úgy látom, hogy különösen az Alföldön ez már be is következett, ott már átértették a becsületes magyar politika követelményeit. A hódmezővásárhelyi és aradi, továbbá a gyomai esetekből, mely kerületben legközelebb kellemes meglepetésre van kilátásunk és a törvényhatóságok megvilátkozásából látható, hogy a higgadtak belátása már utban van. Ettől remélem én közállapotaink javulását és normális mederbe jutását. *A történet után senki sem követelheti tőlünk, hogy mi kezdeményezzük a békét, de ha az ellenzék jön a kezdeményezéssel, bennünk meg fogják találni a hajlandóságot és a komoly törekvést a megértésre és a kibontakozásra.*

Az eperjesi munkapárt táviratban üdvözölte Tiszát aradi győzelme alkalmából, valamint Khuent is üdvözölte.

Beöthy miniszter távozása

Több ízben szó volt már Beöthy László kereskedelmi miniszternek lemondó szándékáról. Beöthy László tényleg ragaszkodik ahhoz az elhatározásához, hogy visszavonul az aktív kormányzástól. A miniszter a nyári szünet után, de még az új politikai kampány megindulása előtt elhagyja a helyét. Utódjául az eddigi kombinációk állandóan Jankovich Béla vallás- és közoktatásügyi minisztert emelegették. Ujabb kombinációk szerint azonban nem Jankovich, hanem gróf Wickenburg Márk külügyi osztályfőnök van kiszemelve, aki a külügyminiszteriumban a kereskedelmi és gazdasági ügyeket intézi.

Teleszky János pénzügyminiszter távozásának kérdése, amelvől már több ízben beszéltek, az őszig nem válik aktuálissá.

A horvát helyzet

A horvát politika sulypontja a mult hét eleje óta Budapesten van s a horvátországi politikai körök nagy várakozással vannak a tanácskozások eredménye iránt. A horvát sajtó terjedelmes tudósításokat közöl e tanácskozásokról, kommentárt azonban eddig csakis az unionista lapok fűztek e tudósításokhoz, az ellenzéki sajtó várakozó magatartást tanúsít. Az unionisták belájtják, hogy a végleges megoldás csak az ősztel történhetik meg. Mindazonáltal célszerűnek tartják, hogy a királyi biztosságot mielőbb megszüntessék és dr. Unkelhaeuser Károlyt bányhelyettesé nevezzék ki. A szombati értekezleten egyébként szó esett a pénzügyi egyezményről is, mely már a legközelebbi napokban lejár. Az unionista képviselők többsége azon az állásponton van, hogy az egyezmény rendeleti uton meghosszabbítható és csak a megújítás kérdése kerül a normális viszonyok helyreállása után a szábor döntése elé. Néhány képviselő kifejezte abbéli nézetét, hogy célszerű lenne valamilyen formában módot nyújtani arra, hogy a regnikoláris deputációk e kérdésben állást foglalhassanak.

A horvát árutás első pontjaként természetesen a vasuti pragmatika kérdését kell elintézni, mert ez áll leginkább a kibontakozás utjában. Az eddigi tanácskozások eredményéhez képest a megoldás lényege valószínűleg az lesz, hogy a Szerényi-Kossuth-féle törvényt visszacsinálják. Gróf Tisza István miniszterelnök azután, mint már megirtuk, körutat tesz a nyári szünet alatt Horvátországban, hogy közvetlenül érintkezzék a horvátokkal, megismerkedjék kívánságaikkal és az ottani helyzettel, végül hogy mindezekhez képest a kormány föltételeit a sajtó tapasztalatai szerint szabja meg. Mindezeket a terveket meg fogja előzni a horvát miniszteri méltóság betöltése. Horvát miniszterré gróf Pejacsevich Tivadart fogják kinevezni. Ezzel egvidejűleg új bánt is kap Horvátország, még pedig alkalmasint Tomasić Miklós volt bán személvében, amennyiben ez a följárlott alapon vállalkozni fog.

A fiumei konfliktus

Fiumében a rapprezentanza után lemondottak a városi tanácsosok is. Erről a belügyminiszteriumba még hivatalos jelentés nem jött. Ezt bevárják és a kormány részéről csak azután történik konkrét intézkedés, amennyiben gróf Wicken-

burg István fiumei kormányzó megteszi erről jelentését. A kormányzó a konfliktus mai állásáról így nyilatkozott:

— A rapprezentanza ügyeit a delegáció lett volna hivatva vezetni, de miután vasárnap a bizottságban annyian mondták le, hogy a bizottság most nem határozatképes, a rapprezentanza ügyei szünetelnek. A városi tanács határozatlan teendőit az egyik tanácsos intézi, aki a statutumok szerint a polgármester helyettese. A delegáció tagjainak lemondásáról én jelentést teszek a miniszterelnök urnak és az ő döntésétől függ az én további teendőm.

Magyar-német-román blokk

A románoklakta szászvárosi kerület képviselője, dr. Farkas Pál szombaton kerületébe utazott, hogy a politikai eseményekről tájékoztassa választóit. Vasárnap Farkas tiszteletére Szászvárosban a Transylvánia-épületben bankett volt, amelyen André polgármester, Kósa János, a magyar-párt és Orendi Gyula a szász-párt elnöke biztosították a képviselőt bizalmukról. Farkas külpolitikai vonatkozású beszédében egy magyar-német-román blokk szükségességét hangsúlyozta a szláv tengerrel szemben. A bankettől táviratilag üdvözölték Tiszát.

Kérdést intézték ma Farkas Pálhoz a kerületbeli románok magatartására vonatkozólag. A képviselő ezeket mondta:

— A kerületemhez tartozó román községek testületileg tisztelegtek nálam biráik, jequzőik és a görög keleti papok vezetése alatt. A hangulat a románok között nagyon megváltozott. Azok, akik eddig a nemzetiségi jelölthöz szítottak, most sorra vonultak föl, hogy biztosítsanak a kormánynak bizalmukról.

A románoknak ez a váratlan állásfoglalása minden esetre nagyon érdekes és egyáltalában nem kvadrál a tegnap félhivatalosan kidott czáfolattal, mely szerint a kormány a románokkal nem kötött paktumot. Egy estilap ezenkívül ezzel kapcsolatban a következő jellemző epizódot hozza nyilvánosságra:

Junius hó 26-án, csütörtökön tíz és féltizenegy óra között a képviselőház kerestfolyosóján két képviselő beszélgetett. Egyik a bihari gárda előkelő nevű tagja, a másik egy fiatal, de mindig jól informált honatyja. Az aradi választás esélyéről beszélgettek az urak és az idősebb képviselő megjegyezte:

— Most már könnyebben vesszük föl a harcot. A románokkal kész a kiegyezés...

— Tudom, — mondta a jól informált ifjabbik képviselő. — Az én beszámoló-beszédem már a román küldöttségek felvonulásának idejében fog lezajlani. Olyan községekkel, amelyekben eddig tudni sem akartak magyar képviselőről.

— Mikor kötötték a megegyezést? — kérdezte az idősebbik képviselőtől az estilap munkatársa.

— Tegnap — hangzott a válasz. (Szerdán mondta el Tisza feltűnést keltő beszédét a főrendiházban.)

Később a folvosón a hírlapíró megkérdezte az idősebbik képviselőtől:

— Mik a részletei a megegyezésnek?

— Ezt nem tudom.

— A megegyezés azonban feltétlenül kész?

— Kész.

A zempléni puccs

Sátoraljaiheluról jelentik: Zemplén vármegye politikai köreit még mindig élénken foglalkoztatja a munkapárt tegnapi puccsa, mellyvel az ellenzékkel létrejött megállapodást felborítva, bizalmat szavaztatott Tisza Istvánnak. A függetlenségi párt és a pártionkülsői 67-esek vezérkara tegnap este rögtönzött értekezletet tartott, amelyen egyhangúlag az a nézet jutott kifejezésre, hogy gróf Andrássy Gyulát fel kell kérni arra, hogy most már maga vegye kezébe a dolgot s nyújtson be hivel együtt egy indítványt, amelyben rendkívüli közgyűlésre kéri összehívni a vármegye törvényhatósági bizottságát s e rendkívüli közgyűlés foglalkozzék az ellenzék azon indítványával, mely bizalmatlanságát kívánja kifejezni Tisza Istvánnal és rendszerével szemben. Gróf Andrássynak és a függetlenségi pártnak hívei a vármegyében többségben vannak, úgy hogy amennyiben gróf Andrássy Gyula benyújtja a bizalmatlansági indítványt, annak sorsa nem lesz kétes.

Itt említjük meg, hogy a rendkívüli közgyűlésre irányuló mozgalommal párhuzamosan a nagymihályi választókerület vezetői között serény mozgalom indult meg, hogy előkészítsék gróf Andrássynak július első felére tervezett beszámolóját.

A gyomai zűrzavar

Julius hó 8-án lesz a Kovács Gyula lemondásával megürrült gyomai választókerületben a képviselőválasztás és ennek daczára a kerületben még mindig a legnagyobb fejtelenség és bizonytalanság uralkodik az új képviselő személyét illetőleg. Ezt a fejtelenséget akarja felhasználni a munkapárt arra, hogy a kerületet, amely harminczkét esztendőn át mindig hűen kitartott a függetlenségi párt zászlaja mellett, most megkaparítsa magának. A választás már ki van tűzve, állított jelöltet a gazdapárt Nagy József szeghalmi kispazda, s a munkapárt báró Perényi Zsigmond jelenlegi máramarosmegyei főispán és leendő belügyi államtitkár személvében, olyan jelölt azonban, akit komolyan lehetne venni, s akinek megválasztása a kerület szavazópolgársága többségének hangulata szerint megválasztható lenne, máig sincs.

A függetlenségi párt megbízásából lentjárt a kerületben Bikády Antal orosházai orsz. képviselő is, aki meggyőződött arról, hogy a nép mindenütt függetlenségi jelöltet óhajt, mert a kispazdapártot nyiltan árulónak tartja s úgy tudja, hogy a jelölt a választás előtt egész pártjával átlép a munkapárti jelölt táborába. Jellemző különben a kispazdapártiak ellenzékiségére, hogy Nagy József nemrégiben fentjárt a nemzeti munkapárt országos körében, ahol az egyik aradmegyei képviselő bemutatta ott a párt vezetőségének, akikkel négy szemközt tárgyalt. A választópolgárság sehogysincs megelégedve a mostani jelöltekkel és nem nyugszik bele, hogy egyes vezetők a szó szoros értelmében eladják a kerületet.

Budapest, július 1.

A függetlenségi pártkörből. Az egyesült függetlenségi és 48-as párt Irányi-utcai körhelyiségében az est folyamán fentjárt gróf Károlyi Mihály ügyvezető igazgató, ki a megjelent párttagokkal élénk eszmecserét folytatott a politikai helyzetről.

A királyhelmecezi függetlenségi és 48-as párt legutóbbi üléséből meleg hangú üdvözlő táviratot intézett az egyesült függetlenségi és 48-as párt elnökségéhez abból az alkalomból, hogy sikerült a különböző függetlenségi pártokat egységes szervezetbe tömöríteni.

Székelly Ferencz diszpolgársága. Csütörtökön nagyobb küldöttség érkezik Bicskéről a fővárosba, hogy Székelly Ferencz volt igazságügyminiszternek a diszpolgári oklevelet átnyujtsa.

Jankovich Béla Komáromban. Jankovich Béla, a Tisza-kormány kultuszminisztere, a napokban látogatást tett Komáromban. Ezúttal kivételesen elfelejtette plakatirozatni, hogy ő a miniszter, de a kurucz komáromiak mégis úgy kezelték, mint Tisza kollégáját. A komáromi iskolaszék, amelynek dr. Szabó Kálmán az elnöke, egyáltalán nem vett tudomást Jankovich ur látogatásáról. Fogadásában az iskolaszék egyetlen tagja sem vett részt és komáromi tartózkodása alatt ezek közül senki sem kísértte. A miniszter azután hamarosan átrándult Tatára, ahol a főszolgabíró illő tisztelettel fogadta.

Hazai Samu Losonczon. Hazai Samu, — mint félhivatalosan jelentik, — ma délelőtt Putnokról, ahol gróf Serényi Béla volt földmívelésügyi miniszternél tett látogatást, Losoncra érkezett, ahol szűkebbkörű bankettel várták.

Tisza mandátuma. Aradról jelentik: Fábry Sándor választási elnök táviratban értesítette gróf Tisza István miniszterelnököt megválasztásáról. Tisza táviratban válaszolt és arra kérte Fábryt, hogy családi gyásza okából a mandátumot postán küldje meg neki Gesztre.

A pestmegyei munkapárt értekezlete. A pestmegyei nemzeti munkapárt ma délelőtt a nemzeti munkapárt körhelyiségében gyűlést tartott, amelynek egyetlen tárgya Tisza ünneplése és a kormány üdvözlése volt. Gróf Teleki József elnök megnyitójában valóságos jó 48-asnak vallotta magát, amit a pestmegyei mungók viharosan megéljeneztek. Tiszát a fiatal Hegedűs Kálmán ünne-

pelte, mint a monarchia Bismarckját. Nagy tet-
szést aratott evvel az ötletével. Végül azt is elha-
tározták, hogy Khuent is üdvözlök. Ezek után ban-
ketet ültek.

A kultuszminister kassai utazása. Mint a
Pol. Ért. jelenti *Jankovich* Béla vallás- és közokta-
tásügyi miniszternek Kassára való utazása elma-
rad. A kassai munkásság és az ellenzéki érzelmi
munkásság tudniillik tüntetésre készült a kultusz-
minister ellen. Ez az oka az utazás elmaradásának.

Háboru a Balkánon

— Véres harcok Szalonikiben. — Megindul-
tak a görög seregek. — Szerbia elfogadja
a csár döntőbírósgát. — A diplomácia
utolsó reménye. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 1.

Minden diplomáciai fáradozás ellenére
is teljes nyíltsággal folyik ismét a háboru a
Balkánon. Bulgária, hadüzenés nélkül, várat-
lanul kezdte a harcot és most már ugy Szer-
bia, valamint Görögország is teljes hadsere-
güket küldik az új háboruba. Szalonikiben vé-
res harcok után üzték ki a görögök a bolgá-
rokat a városból, nincs meghátrálás, a diplo-
mácia ismét egymással veszekedett, agyar-
kodott, későn érkezett s nem képes meggá-
tolni az új vérontást.

Románia pedig, mozgósított hadsereggel,
készen várja a balkáni háborunak odáig való
elfajulását, hogy közbeléphessen és megkapja
azt a földdarabot, amelyet a hármass entente
Romániának a hármass szövetségől való el-
pártolás fejében megígért.

Oroszországban a véres összeütközések el-
lenére is remélik, hogy létre jön a béke. Pasics
szerb miniszterelnök hosszú beszédet mondott
ma a szkupstinában s a szerb képviselőház
hozzájárult ahhoz, hogy Szerbia kiküldi kép-
viselőjét a pértvári értekezletre s elfogadja
a csár döntőbírósgát. Ez még az utolsó re-
mény sugar. Ebben bizik most a diplomácia,
mert ha ez sem hozza meg a kibontakozást,
akkor ki tudja, meddig dörögnek ismét az
ágyuk a Balkánon.

Mai táviratainkat itt adjuk:

Görög-bolgár harc Szalonikiben

Páris, július 1. A Havas-ügynökség je-
lenti *Szalonikiből* tegnapi kelettel:

A görög vezérkarhoz ma délben érkezett
hivatalos jelentések szerint a bolgárok a meg-
állapodások megszegésével egész haderejükkel
általános támadást kezdtek a bolgár csapatok-
kal szemben álló egész görög front ellen. Más
jelentések szerint a bolgárok a szerb frontot is
megtámadták. Miután e tényekben teljes me-
gerősítése foglaltatik annak, hogy *Bulgária*
üzent és eszerint az ellenségeskedések meg-
kezdődtek, a görög vezérkar azon a nézetben
van, hogy oka van a *Szalonikiben* táborozó
bolgárokat gyanusnak és ellenségnek te-
kinteni, kik a városban a rendet zavarják és a
görögök akcióját zavarhatják. *Kallaris* tábor-
nok ennek következtében délután 1 óra 40
perczkor a Szalonikiben lévő bolgár csapatok
parancsnokához a következő levelet intézte:

Szaloniki, jun. 17—30. 1913.

Miután a bolgár hadsereg csatapa-
ink ellen megkezdte az ellenségeskedése-
ket, van szerencsém felkérni, hogy *Szalo-
niki városát* jelen levelem vételétől számi-
toit egy órában belül elhagyja. Csapatainak
fegyverei az e célra kirendelendő görög
tiszteknek lesznek átadandók. *A tiszték*
megtarthatják kardjukat. Külön vonat
készen áll arra, hogy csapatait a mi előör-
seinkig vigye és intézkedések fognak tör-
ténni, hogy bántódásuk ne essen. A fent-
jelzett határidő leteltével nagy sajnála-

tomra kénytelen leszek parancsot adni,
hogy csapatai ellenségnek tekintessenek
és eszerint járjanak el velük szemben.
Fogadja kiváló tiszteletem nyilvánítását,
Kallaris, tábornok.

A bolgároknak adott határidő letelt anél-
kül, hogy a bolgárok a felszólításnak eleget
tettek volna. Erre azután a görög csapatok pa-
rancsot kaptak, hogy a *bolgárok* táborát kö-
rülzárják. Minden szükséges intézkedés meg-
lőrtént, hogy a lehetőség szerint eleje vétessek
a városban a rend megzavarásának, ha a bol-
gárok ellenállást fejtenének ki. Így már ne-
hány nap előtt a bolgárok erődítései körül csa-
patok helyeztetek el, hogy megheiusítsák akár
egyellen bolgár katonának menekülését is. A
katonai akció kezdete előtt a rendőrség pa-
rancsot adott, hogy az egész *kocsijorgalmat*
beszűntessék és a veszélyeztetett városrészen
minden üzletet bezárjanak.

Mint hogy a bolgár csapatok nem engedel-
meskedtek annak a felszólításnak, hogy te-
gyék le a fegyvereket, erőszakkal fegyverezték
le őket. Mint hogy a bolgárok által megszá-
llott minden házat külön kellett elfoglalni, a
legélesebb eszközökhöz kellett nyulni. A le-
fegyverezés tegnap este kezdődött és ma reggel
ért véget. A sebesültek számát nem ismerik.

Szaloniki, július 1. A bolgár helyőrség
megadta magát a görög hatóságoknak. A vá-
rosban a nyugalom helyreállott.

Szaloniki, július 1. Az utcák, me-
lyekben a hatalmas harc tombolt, a rom-
bolás képét nyújtják. A bolgár csapatok
házainak falain meglátszanak a puska- és
ágyutűzés nyomai. Különösen erősen
szenvedtek a *Hamidie-boulevard* házai. A
Szófia-mecsettel szemben az egyik ház,
valamint több más épület is teljesen ro-
mokban hever. Ma reggel 6 órakor az ed-
dig a bolgárok által megszállva tartott
Szófia-mecsetre kitétték a görög zászlót.
A lefegyverzett bolgár katonákat erős fe-
dezettel elvezették. A városban lassankint
helyreáll a nyugalom. Számos gyanus
embert letartóztattak.

Konstantinápoly, július 1. A szalonikii
postahivataltól érkezett jelentés szerint a mai
nappal megszűnt az európai vonatösszekötte-
tés. A postát Európába *Brindisin* át küldik.

Görögország is megkezdte a háborut

Athén, július 1. Tegnap délig Szófiából
nem jött hadüzenet, elelnben jelentések van-
nak arról, hogy a bolgárok mindenütt előnyo-
mulnak. *Venizelosz* délben minisztertanácsra
hívta össze a kormány tagjait és azon elhatá-
rozta a kabinet, hogy mivel a bolgár sereg elő-
zetes bejelentés nélkül támadott, a kormány
tiltakozni fog Szófiában a semleges zóna meg-
sértése ellen. Egyidejűleg a görög hadügyi ko-
mány megtette a szükséges katonai intézkede-
seket és a *Chios* előtt álló flottát visszaren-
delte. A lapok egyértelműleg hirdetik a szent
háborut.

A kormány sürgős rendeletet küldött a
macedóniai hadak főparancsnokához, hogy
az egész vonalon vegye fel a háborut a bolgá-
rok támadása következtében. Ilyen körülmé-
nyek között formális hadüzenet nélkül kitért
az új háboru és a görög kormány a szófiai kö-
vét utján hivatalosan jelentette ezt a bolgár
kormánynak.

Athén, július 1. Ma délelőtt fél 10 óra-
kor *Misev* bolgár követ megjelent *Venizelosz*
miniszterelnöknél, hogy a bolgárok ellen
intézték támadások ellen tiltakozzon és a fe-
lősséget a görögökre hárítsa.

Venizelosz miniszterelnök azt válaszolta,
hogy a bolgár kormány eme lépésén, miután
nyilvánvaló, hogy a bolgárok minden áron a
háborut akarják, csodálkozik és e cselekvések-
ért elutasítja a görögökről a felelősséget oly
pillanatban, amikor a bolgár csapatok száz és
száz kilométeres harcvonalban megkezdtek a
harcot.

Harc az egész vonalon

Szófia, július 1. A bolgár sereg *Istipnél*
a szerbek ellen és délen a görögök ellen harc-

ban áll. A szerb seregnek az a célja, hogy
Üszkübből kiindulva áttörjék a bolgár cenztru-
mot *Istip* mellett. A szerb támadásokat a bol-
gárok eddig visszaverték és azután támadásba
mentek át. Délen harmincz kilométer vonalon
dühöng a csata. A görögök mindenütt veresé-
get szenvedtek, menekülésük közben fegyuj-
tották *Eleutheriát*. A bolgárok tovább nyomul-
nak előre.

Belgrád, július 1. A sajtóiroda jelenti
Üszkübből: A szerb főparancsnokság becslése
szerint 100.000 bolgár vett részt a harcokban.
A harcok komolyak voltak. Ma reggel a har-
czok megszűntek.

Belgrád, július 1. Üszkübi jelentések
szerint a szerb csapatok véres harc után be-
vetették *Krupiste* erősségét.

Belgrád, július 1. Magánjelentések sze-
rint az *Istip* és *Krupiste* mellett folyt küzde-
lem igen nagy veszteségeket okozott. A szer-
bek biztos lövései sok kárt tettek. Két bolgár
zászlóalj fogságba jutott. A bolgárok között
nagy a zavar. A katonák közül sokan megad-
ták magukat.

Bolgár hadijelentések

Szófia, július 1. (B. T. I.) A hadsereg vezér-
karához az új folyamán a következő jelentések ér-
keztek:

I. A csapatok már a tegnapi nap folvamán
beszűntették operációikat, minthogy a görögök tá-
madásai nem ismétlődtek meg. A tegnapi harcok
eredménye nem kedvező a görögökre nézve. Heves
ellentámadás után csapataink az egész vonalon
megverték őket és a *Struma* jobbpartján üldözték
őket. Csapataink az új pozíciókban elsáncolták
magukat.

II. Doirantól nyugatra csapataink visszaver-
tek egy szerb csapatot, majd véres harc után el-
foglalták *Ghevghelit* és ott elsáncolták magukat.

III. Ma megújították azt a csapatokhoz inté-
zett parancsot, hogy a szerbek elleni operációkat
szűntessék be. Követ ment a szerb főhadiszállásra,
hogy ott hasonló rendelet kibocsátását proponálja.
Amennyiben a szerbek ez ajánlatot visszautasítanak
és akciójukat folytatják, csapataink ugyan így
fognak eljárni. A tegnapi harcok nem kedveztek
a szerbeknek. Csapataink visszaverték a szerbek
támadását és a megvert, visszavonuló sereg üldö-
zése közben megszállták az *Udovo*, *Krivolák*,
Susevo, *Tachon*, *Dobrevo* és *Emericza* pozíciókat,
amelyeket azonnal megerősítettek.

Ütközet egy görög hadihajóval

Athén, július 1. A *Leon* görög torpedó-
vadász hadihajó parancsnoka jelenti, hogy
Eleutheriánál megtámadták a bolgár parti erő-
döt. Mikor a hadihajó *Eleutheriához* közele-
dett, azt a bolgárok által megszállva találta és
a bolgár ágyuk élénk tüzelést kezdtek ellene.
A hadihajó viszonzta az ágyuzást és vissza-
vonult.

Athén, július 1. A *Leon* nevű torpedó-
zúzó parancsnoka a tengerészeti miniszterhez
a következő táviratot küldte:

A partok mentén felderítő szolgálatot
végezve, *Eleutheria* közelében bolgárok
megtámadtak. Azonnal heves ellentüze-
lést kezdtem, mely a bolgárokat szét-
szórta.

Görögország jegyzéke Bulgáriának

Athén, július 1. A görög kormánynak
tegnap este Szófiában átnyújtott jegyzéke a
többi közt a következő fejtegetéseket tartal-
mazza:

Bulgária velünk rosszhiszeműleg kö-
tött szövetséget, mert elitkolta előlünk a
megállapodásokat, melyeket másokkal a
mi érdekeink ellen kötött és tisztességtel-
en módon járt el. Ahelyett, hogy összes
haderejével a közös ellenség ellen vonult
volna, Bulgária tetemes haderőket küldött
Kelet-Macedóniába, ahol nem voltak tör-
ök csapatok, azzal a csaló szándékkal,
hogy Szalonikibe abban a pillanatban
nyomul be, amikor a török haderők a hel-
lén hadsereggel harcolnak. Bulgária ahe-
lyett, hogy folytatta volna a háborut és
letörte volna Törökország ellentállását,

ezélja, hogy
lgár cenztru-
sokat a bol-
n támadásba
éter vonalon
enütt veresé-
ben felgyuj-
abb nyomul-

roda jelenti
ság becslése
harcokban.
reggel a har-

jelentések
rcz után be-

entések sze-
folyt küzde-
ott. A szerb-
Két bolgár
árok között
okar megad-

k
dsereg vezér-
jelentések ér-

nap folyamán
a görögök tá-
gnapi harcok
nézve. Heves
egész vonalon
tján üldözték
elsánczolták

ak visszaver-
aracz után el-
ták magukat.
atokhoz inté-
operációkat
hadiszállásra,
t proponálja.
sszautasítanak
k ugyan így
em kedveztek
ék a szerbek
s sereg üldö-
vo. Krivolák,
a pozíciókat.

ajóval

ög torpedó-
enti, hogy
r parti erő-
ho közle-
va találta és
dtek ellene.
st és vissza-

vü torpedó-
miniszterhez

szolgálatot
bolgárok
ellentüze-
kat szét-

áriának

kormányának
jegyzéke a
ket tartal-

müleg kö-
elölünk a
isokkal a
szélessége
összes
en vonult
et küldött
váltak tö-
ündékekkel,
llanásban
ök a hel-
gária ahe-
áborut és
entállítását,

fáradtságot színeli és makacsul elutasította ismételt javaslatainkat, melyekkel hajlandók voltunk erősítéseket küldeni Csataldzsába és Gallipolit megszállani, hogy a hellén flottát a Dardanellákba be-fusson és Törökország meghódolását ki-kényszerítse. Bulgária a mi akaratunk el-lenére tisztességtelen módon fegyverszü-netet kötött, magatartásával előzőleg meg-hiusítva a békekötést. Bulgária, miután ismétellen tilkos megállapodásokat kötött a közös ellenséggel, a békét és más megál-lapodásokat, melyek Törökországgal köt-tettek, a szövetségesek felfogásával és ér-dekei ellen kötötte meg. Bulgária megki-sérlette Szalonikának a görög hadsereg által való okkupálását meghiusítani, a mennyiben a bolgár csapatoknak nyújtott vendégszeretetet okkupációvá változtatta át és minden jog ellenére megkísérlette bolgár hatóságok szervezését. *Csaló, vagy erőszakos szándékkal a görög hadsereg által megszállott területeken polgári és katonai hatóságokat szervezett.* A bolgár hadsereg a görög lakosságokat minden-nemű vexációkkal és bántalmazásokkal illette. A bolgárok többször támadásokat intéztek Nigritánál, Panghaionnál és más helyeken pozíciók ellen, bár a bolgár kormány biztosított bennünket, hogy állí-tólag határozott parancsok mentek a to-vábbi erőszakosságok megelőzésére. Míg Bulgária engedtelhellen és kihívó módon minden fáradozásunkat, mely döntőbíró-ság működésére irányult, visszautasi-tott és meghiusított, míg mi az őszinteség, becsületesség és a békülékenység politiká-ját követtük. — mi áldozatok árán is — minden eszközt megpróbáltunk, hogy a szövetséget fentartsuk és a testvérgyilkos gyálatos háborút elkerülhessük. Hóna-pokon át a bolgár provokációkkal szem-ben a legvégső türelmet tanusítottuk.

Pasic nyilatkozata a szkunstinában

Belgrád, július 1. (Hivatalos szerb forrásból.) Pasic miniszterelnök beszéde, melyet a hozzáinté-zett interpellációkra válaszul felolvasott, a követ-kező:

— Három nappal a szerb királyi kormány-nak a szkunstinában való nyilatkozattétele előtt a szerb kormány a bolgár kormányt jegyzéket nyújtott át, melyben követelte, hogy a szerb-bolgár szerző-dés revideáltassék és a kondominium ügye ren-deztessék.

A bolgár kormány nem sietett a válaszzal. Enyhítésére a kellemetlen benyomásnak, melyet ezek a halogatások minden oldalon előidéztek, meggyezés jött létre, hogy a két miniszterelnök találkozzon és kísérelje meg módot találni a vitás ügy megoldására. Amikor az orosz czár látta, hogy a megoldás elöl kitérnek és hogy a konfliktus ve-szélye fenyeget, nyílt levéllel fordult Szerbia és Bulgária királyaihoz, ráirányítván figelmüket arra az elvállalt kötelezettségükre, hogy a vitás kérdéseket döntőbíró-ság útján rendezzék, valamint a súlyos felelősségre, melyvel a szláv világ előtt megterhelné magát az, aki testvérgyilkos háborura jelt adna.

A szerb királyi kormány abból a célból, hogy jószándékát tanusítsa a szerb-bolgár viszály békés elrendezésére, valamint a helyzet megkönnyítése céljából és megelőzésére a batárinzidenseknek, melyek esetleg, anélkül hogy egyik vagy másik fél akarná, veszélyes jellegű ölhethetnének és lehet-lenné tehetnének a békés megoldást, — a bolgár kor-mányhoz jegyzéket intézett, melyben a szövetséges hadseregek tényleges létszámának negyedrészükre való egvidejű redukálását javasolta, amiáltal ele-gendő időt lehetne nyerni a vitás kérdések békés uton való megoldására.

A bolgár kormány nem adott e javaslatra egyenes választ és oly feltételeket nevezett meg, melyekről előre tudhatta, hogy azok elfogadhatla-nok. Csak amikor a bolgár kormány demobilizá-lásra és a létszámredukcióra vonatkozó szerb jegyzékre válaszolt, csak ekkor adott választ az első jegyzékre, melyben Szerbia a szövetségi szer-ződés revízióját kérte.

Ebben a válaszban Bulgária megkísérlette a szerb jegyzékben felhozott argumentumokat meg-

zavengíteni. A bolgár jegyzék közzététele után immár megítélhetik, hogy ez mily kevésbé sikerült.

A Bulgária és Görögország között fenálló há-tárdifferencia is nehéz és érinti az összes szövetsé-ges balkáni államok érdekeit abból a szempontból, hogy lehetetlen azt a bolgár-szerb viszálytól, mely ugyanerre a kérdésre vonatkozik, elválasztani. Va-lamennyi balkáni állam szövetséges egyaránt és kölcsönösen magára vállalta a kötelezettséget, hogy minden támadás ellen, bárholnan jöjjön is, megvédi egymást. Ha a szerb-bolgár konfliktust el akarják kerülni, elejét kell venni a görög-bolgár konfliktusnak is, mert a balkáni szövetség nem biztosítja a balkáni békét, ha valamely kérdést te-kintet nélkül a többiek megoldására intéznek el.

A szerb királyi kormány az állásponthoz, melyet az expozéban magáévá tett, ragaszkodik. Ami-kor a döntőbíró-ságra vonatkozó felszólítást elfo-zadja, kötelességének tartja kijelenteni, hogy ami-kor ennek a felszólításnak, hogy magát a döntő-bíró-ságnak alávesse, eleget tesz, ugyanakkor épugy szerződéses kötelezettséget teljesít, amiként újabb bizonyítékát adja a vitás kérdés békés elintézésére való hajlandóságának.

Pasic interpellációs válaszában további meg-vitatása során *Arangyelovics* és *Nincics* kormány-barát képviselők kifejtik, hogy az orosz döntő bíróság ellen emelt aggodalmak alaptalanok, mert a czár kétségtelenül igazságos ítéletet fog hozni.

Nincics napirendet javasol, mely a kormány nyilatkozatát helyeslően veszi tudomásul és egy-uttal kijelenti, hogy a szkupstina megingathatat-lanul ragaszkodik korábbi határozatához és annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy a szerb kor-mány a vitális szerb érdekeket a végsőig védelmez-ni fogja.

A szavazásban *Nincics* napirendi javaslatát 82 szavazattal 69 ellen elfogadják.

Következő ülés holnap lesz.

Az utolsó diplomáciai lépés

Athén, július 1. Az orosz követek Szó-fiában, Belgrádban és Athénben ma még egy utolsó kísérletet fognak tenni az ellenséges-kedek beszüntetésére. Minden követnek utasi-tása van, hogy szólítsa föl a Balkán-kormá-nyokat a pétervári miniszterelnöki konferen-czia siettetésére. A francia követek támogat-ják az orosz diplomáciai fáradozásait.

Szófia, július 1. A bolgár kormány teg-nap este az orosz követnek átnyújtotta a dön-tőbíró-ságra vonatkozó memorandumot.

A román mozgósítás

Bukarest, július 1. Illetékes körök nagy figyelemmel kísérik a macedóniai harcokról szóló híreket, de azt hiszik, hogy azok még nem jelentik a háboru kitörését. Ezért eddig nem tettek intézkedést a mozgósításra, de nin-csen kizárva, hogy az előkészítő intézkedéseket még ma elrendelik.

Tegnap este óta megszűnt a teherfoga-lom egész Románia minden vasutvonalán. *Predeal* és *Bukarest* között minden teherfoga-lom szünetel.

Bukarest, július 1. A hivatalos körök komolyan látják a helyzetet, de még mindig azt a nézetet vallják, hogy a háboru még nem tört ki. A mozgósítást ezért még nem rendel-ték el. Másrésről a vasutak és a hajózási igazgatóságok megkapták már az utasításokat, hogy álljanak készen a csapatszállításokra.

A párisi pénzügyi konferencia

Páris, július 1. A nemzetközi pénzügyi bizottság államadóssági bizottságában *Haladzien* török delegátus válaszolt a balkáni szövetségesek memorandumára. Beható esz-mecsere után a komité holnapra halasztotta üléseit.

AZ „EGYETERTÉS“

szerkesztősége és kiadóhivatala

VI. ker., Váci-körut 19. alatt van

A szerkesztőség telefonja

7—88.

A kiadóhivatal telefonja

7—06.

KÜLFÖLD

Berchtold és San Giuliano találkozása.

A „Salzburger Volksblatt“ jelentő: Gróf *Berchtold* külügyminiszter augusztusban hosszabb tartózkodásra Salzburgba érkezik és Reichenhallban gyógy-kezeltetni fogja torokbaját. Reichenhallban a kül-ügyminiszter találkozni fog *San Giuliano* olasz külügyminiszterrel.

Az olasz királyi pár Kielben. Pisából je-lentik: A királyi pár *San Giuliano* külügyminiszter kíséretében Kielbe utazott. Mint *Berlinből* jelentik, A német császár és az olasz király találkozásá al-kalmából a *Lokalanzeiger* kifejti, hogy az inter-nacionális politika mai helyzeténél fogva e talál-kozás értelme világos volna még akkor is, ha a bi-rodalmi kancellár és Jagow államtitkár kiewi je-lenléte nem szolgálna magyarázattal. A találkozás a hármas szövetség két uralkodójának első találko-zása és a balkáni zavarokra való tekintettel sze-rencsés véletlen, hogy éppen most kínálkozik a két uralkodónak alkalom, hogy személyesen folvtassan-ak eszmecsere-t. A-lából jelentik: Az olasz királyi pár ma este 9 óraker külön vonaton ideérkezett. Gróf *Toggenburg* helytartó és *Dankl* lovassági tá-bornok hadtestparancsnok, akik a királyi pár fo-gadására ideérkeztek, a szalonkocsiban látogatták meg az olasz uralkodópárt és átadták a felség üd-vözetét.

A londoni látogatás eredménye. Párisból jelentik: A lapok londoni jelentése szerint *Grev* külügyi államtitkár legközelebb hivatalos közlést fog tenni a *Poincaré* elnök londoni látogatása al-kalmával a közte és *Pichon* külügyminiszterek kö-zött lefolyt tanácskozásokról. A tanácskozások nem csupán a jelenlegi európai helyzetre vonatkoz-nak, hanem a Franciaországot és Angliát érdekli minden keletázsiai, afrikai és Földközi-tengeri kér-désekről. Azt hiszik, hogy az angol jegyzék közlé-telének napján *Pichon* a kamarában a maga ré-széről is ismertetni fogja a *Grev* külügyminiszter-rel folytatott tanácskozásai eredményét.

EGYHÁZAK

— (Az erdélyi zsinat.) Hétfőn ül össze Gyula-fehérvárott az erdélyi egyházmegyei zsinat gróf *Majláth* Gusztáv püspök elnöklésével. Nagyonfontos-ságu esemény lesz ez az erdélyi egyházmegye tör-ténelmében. A zsinat előkészítését négy év óta végzi egy bizottság a püspök elnöklete alatt. A bizott-ság nemrég elkészítette a zsinaton hozandó hatá-rozatokat, melyeket a rendkívüli koronagyűlése-ken való megvitatás céljából a papságnak meg-küldetett. A zsinat tagjai az egyházmegye összes papjai. A zsinatot a gyulafehérvári székesegyház-ban tartják meg.

— (Ferdinánd király emléke.) *Ferdinánd* magyar király halálának évfordulója alkalmából az évente szokásos ünnepi gyászmisét ma tartották meg a budavári koronázó Mátyástemplomban. A templom közepén díszes katófalk állott, rajta a Habsburg-család címerei és az uralkodó jelvénei. A ravatalt egész sor gyertya világította meg. Az ünnepi gyászmisét dr. *Hanauer* István apát, a Szent Imre kollégium igazgatója mondta a ki-rályné milleneumi gyászruhájából készült egyházi ornátusban. A megjelent előkelőségeket dr. *Vargyas* Tivadar adminisztrátor fogadta. Istentisztelet alatt a templomi ének- és zenekar *Vavrincez* gyász-miséjét adta elő.

— (Uj kanonokok.) A király *Dedek-Crescens* Lajos tiszteletbeli káplánt, budapesti egyetemi könyvtárörőt, az esztergomi főszékeskáptalan mes-terkanonokjává, továbbá *Kucsera* József alespe-rest, holicai plébánost a pozsonvi társas-káptalan kanonokjává és *Littassy* János alesperest, hegy-bányvai plébánost az esztergomi főszékeskáptalan tiszteletbeli kanonokjává nevezte ki.

— (Papszentelés.) A múlt héten szentelte fel *Baltik* Frigyes püspök Balassagyarmaton a követ-kező teológusokat: *Laczkó* János, *Endreffy* János, *Héring* Lajos, *Fenyves* János, *Sloszjai* Ede. A fel-avatot aknak már van segédlelkési állomásuk: *Laczkó* Körmöcbányára, *Endreffy* Selmeczbányá-ra, *Héring* Lévára, *Fenyves* Komáromba, *Sloszjai* Szügybe rendeltetett ki segédlelkészeknek.

— (Evangélikus egyetemes gyűlés Buda-pesten.) Báró *Prónay* Dezső egyetemes felügyelő és dr. *Baltik* Frigyes legidősb püspök a folyó évi

egyetemes közgyűlést október hó 15-re hívták össze Budapestre. Október 14-én megtartják a szokásos előértekezletet. A közgyűlésnek a szokottnál korábban történt egybehívása azért történt, mert ezen egyetemes gyűlésnek kell megállapítani a zsinatnak a kezdetét.

— (A budavári plébániáról.) Dr. Nemes Antal cz. püspök, budavári apátplébános megkezdte nyári szabadságidejét és fürdőzésre Gastinba utazott. Távolléte alatt dr. Varqas Tivadar plébános helyettes vezeti a plébánia ügyeit.

A Délvidék árvízveszedelme

— Még mindig esőzik —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 1.

A Délvidék és az erdélyi részek árvízveszedelméről ma a következő újabb részleteket kaptuk:

Lugosi hivatalos jelentés szerint az árvíz gyors apadásnak indult. Lugoson, ahol csak néhány utcárszék volt elöntve, a Temes vízállása két méterrel csökkent. A Marosi járásban van már csak veszély, ahol több község határa és Láláncz község áll víz alatt. Téves az, hogy a lugosi árvízveszedelmi munkálatok késnek, mert már a felmérések is megtörténtek és a kormány a legnagyobb jóindulattal támogatja a város árvízveszedelmi munkálatait, amelyek állami költségen épülnek, míg ellenben a Temes, Bisztra, Berzánka és Sebes folyók általános szabályozása még lehetetlen, mert a szükséges horribilis összegek nem állanak a törvényhatóság rendelkezésére.

Lugosi részletes jelentések szerint hétfő délután Krassó-Szörénymegyében a vízár erősen apad, csupán a megye északi részéről, a Maros mentéről jeleznek állandó vízemelkedést. Batta, Bulcs, Marossziget községek határait teljesen elöntötte a víz. Láláncz községet pedig csakis a hegy felől lehet megközelíteni. Láláncz lakóit a járási főszolgabíró kilakoltatta és gondoskodott a hajléktalanok elhelyezéséről.

Nagy pusztítást vitt véghez a Béga folyó. A ferde-galadnabánvai úton egy erős vasbeton hidat sodort el a víz, de elpusztította a Nadrád felé vezető utat is. Forrásfalván az egyik iparvasuti hidat épp akkor döntötte el, midőn egy román asszony akart áthaladni rajta. Az asszony eltűnt a habok között. Kiletét még nem lehetett megállapítani.

Lugoson is apad a Temes folyó. Az elöntött utcákból a víz lassan visszahúzódik a folyó medrébe. Az időjárás az egész nap szeszélyes volt, majd napsütéses nyári idő, majd erős és tartós esőzés.

A megye északi részén azonban továbbra is nagy a veszedelem. A Maros-parti községek el vannak öntve, a lakosság hajléktalan és nagy nyomornak néz elébe. Issekutz Aurél alispán kocsin kiutazott, hogy a mentési munkálatokat személyesen vezesse.

Naqváráról jelentik: Mezőtelegd vidékére Papu Elemér főmérnök vezetésével több kulturmérnök kiszállott és bejárta az árterületeket. Megteszik az intézkedéseket, a további áradásokkal szemben való védekezésre. Az ár igen sok előfát sodor magával és nagy károkat okoz különösen az ipartelepeken. Így az élesdi erdőipar r.-t. iparvasutját, erősen megrongálta.

Szászrégenből jelentik: Erdélyben az esőzés szünet nélkül egyre tart. A folyók és patakok megduzzadva kiléptek medrükből és számos helyen igen nagy károkat okoztak. Tegnap délután hatalmas felhőszakadás húzódott Naqyoklos, Szilvás és Nádasd határában. A pusztító vihar mind a három faluban több házat szétrombolt és a rohanó áradat számos háziállatot ragadott magával. A Maros az utóbbi napokban hatalmasan megáradt. Szászrégentől kezdve egész mentében kiáradt. A sok esőzés megdagasztotta a Küküllőt is, mely több helyen kiáradt. Segesvárt és Bögözben a lakóházakba is behatolt a víz és tetemes károkat okozott.

Déva-i jelentés szerint Déva és Szászváros között számos községet pusztított el a kiáradt Maros.

A szászvárosi körületben Romozhelu, Piskicz,

Bencencz, és néhány más község már teljesen el van vágva a világtól, de azokban a községekben is, amelyekbe el lehet jutni, egész tengereken víz keresztül az állami országot is, hogy a lovak szügyig járnak a vízben. A nagy állami országot, amely Szászvárostól Gvulafehérvárig víz nyolcz-tíz helyen rohanó patakok szelik keresztül. Még rosszabbak azok az utak, amelyek a hegyekben lévő községekbe szolgálnak. A községeket annyira elárasztotta a víz, hogy az egyes részek nem tudnak közlekedni egymással.

Felkenyőren és Alkenyőren, a község egyik részét teljesen elvágta a víz. A legborzasztóbb az, hogy óráról-órára újabb felhőszakadás zudul. A veszedelem óráról-órára növekszik. A Marosvölgye egészen Gvulafehérvárig egy ártenger. Az árvíz rettenetes inséggel fogja sújtani a Marosvölgye népét.

Déváról jelentik: Az árvíz elöntötte Gvulmár, Sárfaiva, Marosbaretive és Branyicska községeket. Várhelyen hegycsuszamlás megrongálta a vasuti pályatestet. A Cserna völgye vi zalatt van. Alpesten három ház bedőlt és 800 hold víz alatt van. A Cserna völgyében 1300 hold van víz alatt. Az eső még mindig esik.

Déváról táviratozzák: A Sztrigy és a Cserna áradása folytán Piskicnél a Maros árad. Déva vasútállomásának új örházai víz alatt állanak. Az állomás előtti vasúthíd magasságát a víz már elérte. A töltés mindkét oldala több kilométer hosszúságban vízben áll. A görögvároson kívül a Hajos városrészt is elérte az ár. A honvédkavakortóteret eltele a víz. Az aradi országoton méteres a víz. A Görögvárosban 13 ház összeomlott. Számos ház lakóit a hatóság kilakoltatta. Az inség a szegényebb sorsu lakosság körében igen nagy.

Marosvásárhelyről jelentik: Egész Csikmegyében már napok óta esik az eső. A hegyi patakok csak úgy ontják a vizet és hatalmasan megdagasztották a Maros medrét. Az ár sok gazdátlan tutaít ragad magával és több községet elöntéssel fenyeget. A Maros mentén fekvő városok és községek minden óvintézkedést megtettek az árvíz ellen. Szászrégentől lefelé igen sok helyen kilépett medréről a Maros és hatalmas területeket borított el, rengeteg károkat okozva a szántóföldeken. Az esőzések következtében az Olt is megáradt. A Küküllő Segesvárnál elöntötte a külső várost. A lakosságot több házból kilakoltatták. Ha az esőzésben nem áll be szünet a tavalyi katasztrófa fenyegeti Erdély nagy részét.

A Máv. igazgatóságától vett értesítés szerint a boszniai—hercegovinai országos vasútlakon a Rudanka—Doboj—uzorai, továbbá Semizovac—Coljanovac és Podliego—varesi vonalon az árvíz okozta forgalmi akadályokat elhárították és a forgalom e vonalakon ismét megindult. A doboj—tuzlai vonalon a személy és podgyászforgalom átszállással illetve áthordással ma szintén megindult. Az áruforgalom még 14 napig szünetel. A Bosznabródon át irányuló kocsirakományu forgalomra vonatkozó forgalmi korlátozás továbbra is érvényes. Sabác—Szávapart vonatvágányon árvíz miatt a forgalmat további intézkedésig beszüntették. Gunja—Szávaparti vonatvágányon árvíz miatt a forgalom további intézkedésig szünetel.

Lembergől jelentik: A pályatest alámosása miatt több vonalon a vonatforgalom részben vagy egészben megszűnt.

TÁVIRATOK

Közgazdasági táviratok

Berlin, július 1. (Értéktözsde.) A Balkánról érkezett jelentések és Newyork újabb elbágyadásának hatása alatt a megnyitás gyenge volt és a vezető értékek 2%-ig terjedő veszteségeket szenvedtek. A csekély üzlet később még szűkebb tere szorult, de az első üzletóra végén ellentállóképesség mutatkozott, amivel aztán a fedezések, szörványos javulások jártak együtt. A hivatalos forgalom végén a barátságosabb felfogást még kedvezőbbé tette a magánkamatláb csökkenése és az utólszédén is a jobb hangulat Laurakohó favorizálása mellett megmaradt. A készáruipiacz ipari ér-

tékei gyengék voltak. Napi pénz mintegy 6%, magánkamatláb rövid lejáratra 5 1/8%, hosszú lejáratra 4 3/4%.

UJDONSÁGOK

Dóczy József öngyilkossága

— Agyonlőtte magát a dalköltő —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 1.

Dóczy József, az országSZerte ismert dalköltő, a Lilium Klári című nagy sikert aratott népszimű, sok szép, érzésben és motívumokban egyaránt magyar dal szerzője ma délután egy órakor a Krisztina körut 8. szám alatt levő lakásán öngyilkos lett. Revolverrel halántékán lőtte magát s azonnal meghalt. A golyó a jobb halántékra hatolt be. A zongorán papirlapot találtak, amelyen határozott kézzel irt utolsó sorai voltak.

„Föbelövön: magamat, mert idegbiaim a halálba kerget. A könyörülő isten bocsásson meg nekem és adjon megnyugvást, boldogságot imádozt, sokat szenvedett drága feleségemnek, árván hagyott aranyos fiaeskámnak.”

Az ablak előtt álló asztal mellett ülte követte el az öngyilkosságot. Kezébe vette a kis toalettükröt s halántékához illesztette a revolvert. A lövés eldördült, Dóczy József lefordult a székről, egy darabig még patakzott lőtt sebén a vér, aztán a hatalmas szál, ötven esztendő ember némán terült el a padlón.

Szobaleánya hallotta meg a revolver dörrését és nyomban átszaladt a szomszédban lakó Szabó kapitányhoz, az öngyilkos sógorához. Szabó kapitány a fizici szolgát küldte át Dóczyhoz, nézze meg, mi történt, majd maga is átment. Nyomban intézkedett, hogy a holttestet a törvénySZÉKI orvosani intézetbe szállíttassék és táviratozott Lőcsére, hol Dóczyné kis fiával a rokonainál tartózkodik.

Dóczy József népdalköltő 1863-ban született Miskolczon. Debreczenben és Temesvárott pénzügyigazgatósági tisztviselő volt, majd 1910. óta Budapesten pénzügyi titkár. Mintegy százötven szébbnél-szebb népdalt irt, melyeket az egész országban ma is énekelnek. Lilium Klári című népsziműve a vidéken aratott nagy sikert.

Dóczyt, aki régebben betegeskedett, ezélt négy héttel súlyos csapás érte, meghalt hatéves kisleánya. A dalköltő azóta nem tudott megvigasztalódni, állandóan buskomor volt és többször emlegette, hogy öngyilkos lesz. Gvögvyithatatlan betegsége kergette a halálba.

NAPIREND, Naptár. Szerda, július 2. Római kath.: Sárlos B. Assz. — Prot.: Sarolta. — Görög-ország: június 19. Judás ap. — Zsidó: Szivan 27. — A nap két reggel 4 óra 8 perczkor, nyugszik este 7 óra 59 perczkor. — A hold két éjjel 1 óra 46 perczkor, nyugszik este 6 óra 53 perczkor. — A pénzügyminiszter fogad délután 4 órakor. — Nyitvalevő muzeumok: Nemzeti Muzeum állattára 9—2-ig, Aquincumi Muzeum 9—4-ig, Erzsébet Muzeum 9—12-ig és 3—4-ig, Ernst Muzeum (Nagymező-utca 8.) 9—4-ig, Gyermektanulmányi Muzeum 9—12-ig és 4—7-ig, Iparművészeti Muzeum 9—1-ig, Mezőgazdasági Muzeum 10—1-ig, Közlekedési Muzeum 9—12-ig és 2—5-ig, Néprajzi Muzeum 3—7-ig, Tanszer Muzeum 3—7-ig, M. kir. Kereskedelmi Muzeum külkereskedelmi hírszolgálat és közszállítási osztály 9—2-ig, vám- és tarifaosztály 3—6-ig, nyilvános szakkönyvtár 9—2-ig. — Nyitvalevő könyvtárak: Akadémiai Könyvtár 3—7-ig, Egyetemi Könyvtár 9—6-ig, Iparművészeti Muzeum Könyvtára 9—12-ig és 6—8-ig, Nemzeti Muzeum Könyvtára 9—2-ig, Pedagógiai Könyvtár 3—7-ig, Statisztikai Könyvtár 10—1-ig. — Nyitvalevő képtárak: Magyar Biedermaerek kiállítása az Ernst Muzeumban (Nagymező-utca 8.), nyitva 9—4-ig, belépődij 1 korona. Állandó kiállítás a Könyves Kálmán művészeti szalonjában, nyitva egész nap. A Szépművészeti Muzeum modern képtára, nyitva 10—2-ig. A gróf Pálffy-gyűjtemény a Szépművészeti Muzeumban, nyitva 10—2-ig, belépődij 1 korona.

— **Időjárás.** Hazánkban a szeles, hűvös és csapadékos idő egyre tart. Az utóbbi 24 órában a Dunántul déli részének és a Duna-Tisza közének kivételével majdnem mindenütt esett és ma reggel az ország északi részein általános az esőzés. A csapadék mennyisége keleten és északnyugaton a 10 mm.-t sok helyütt meghaladta. (Csucsá 30, Marosvásárhely 23, Árvaváralja 22 mm.). A hőmérséklet maximuma 23 C fok volt Fiumében, minimuma 4 C fok Tatrafüreden. **Prognózis a következő 24 órára:** Az időjárásban egyelőre lényeges változás nem várható. (Sürgöny-prognózis: **Változás nem várható.**)

— **A király nyaralása.** Bécsi jelentés szerint a király ma reggel 7 óra 35 perczkor elutazott Wallseebe, ahol holnap lesz legifjabb dedunokájának keresztelése. Innen a király egyenesen Ischlbe megy nyaralni, ahonnan augusztus utolsó napjaiban tér vissza Bécsbe. — Wallseeből jelentik: Ma délelőtt fél 12 órakor a király jelenlétében megkeresztelték a Waldburg grófi pár kis leányát a kastély kápolnájában. A gyermekét *Mária Valéria* névre keresztelték. Keresztanya *Mária Valéria* főherceggasszony volt. — Ischlből jelentik: A király ma este 6 óra 19 perczkor nyári tartózkodásra ideérkezett. A lakosság, valamint a fürdőközönség meleg ovációkkal fogadta. Bár ünnepélyes fogadás nem volt, a király bevonulása a kies fürdőhely ünnepe volt. A lakosság spontán kifejezést adott a király iránti hódolatteljes szeretetének. Amikor az udvari vonat megérkezett és a közönség a szalókocsi ablakában álló királyt meglátta, hosszantartó, lelkes hoch-kiáltásokkal fogadta. A meleg üdvözlés igen megörvendeztette a királyt, aki *Paar* főhadsegéd kíséretében hagyta el kocsiját, majd kegyes megszólítással tüntette ki a megjelent hatósági képviselőket, majd az udvari várótermen át elhagyta a pályaudvart, amely előtt ezrekre menő sokaság fogadta megújuló lelkes üdvözléssel az uralkodót. A király főhadsegéde kíséretében csukott kocsiban hajtattott a királyi villába. Az egész ut mentén sorfalat állott a közönség, amely hoch-kiáltásokkal és kendőlobogtatással üdvözölte az a uralkodót.

— **Ezüst érdemkereszt.** A király *Kleinhaus* Árpád államvasuti állomás elöljárójának, nyugdíjazása alkalmából a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta.

— **A Lipót-rend új kancellárja.** A király június 27-én kelt kéziratával báró *Bolfras* Arthur főhadsegédet és gyalogsági tábornokot az osztrák császári *Lipót-rend* kancellárjává nevezte ki.

— **Királyi tanácsosság.** A király dr. *Szekely* Lajos budapesti ügyvédnek, a közügyek terén szerzett érdemei elismerésül, a királyi tanácsosi címet adományozta.

— **A Tisza-család gyászja.** Jelentettük, hogy özvegy *Tisza* Kálmáné, *Tisza* István gróf miniszterelnök édesanyja Nyírbaktán meghalt. A király a mai napon Bécsben kelt következő távirattal fejezte ki *Tisza* István gróf miniszterelnöknek részvételt: Gróf *Tisza* István miniszterelnöknek Budapest. Mély sajnálattal értesülvén édesanyja elhunytáról, önnek szívből jövő legmelegebb részvétemel fejezem ki. *Ferenc József.* — A nagyszony holttestét csütörtökön temetik el a *Tisza-család geszti* kriptájában. A nagyszonyt, a született gróf *Degenfeld* leányt, a hitbuzgó református főúrnot *Kocsordon*, hol élete utolsó éveiben tartózkodott, rajongva szerette a földnépe. Érdekes, hogy a gazdálkodást a négyezer holdas birtokon élete utolsó napjáig özvegy gróf *Tisza* Kálmáné vezette. Ő adta ki az utasításokat a gazdaság alkalmazottainak, ő vette át a jelentéseket. Ő irányította a gazdálkodást, vele számoltak el a 4000 hold jövedelméről. A grófnővel együtt lakó agglégény fia *Tisza* Lajos gróf csak segítségére volt az édes anyjának. A nagyszonyt azért szerették a falusiak, mert gazdálkodásában mindig az az elv vezette, hogy a nagybirtok mellett a népnek is élni kell és ez az oka, hogy a négyezer holdas kocsordi birtokon — amelyhez hasonló minőségű föld nem sok van Magyarországon — sokkal kisebb a jövedelem, mint másutt, kisebb terjedelmű és rosszabb minőségű birtokon. A falu népe szívesen járt dologra a *Tisza*-birtokra, mert a kegyelmes asszony nemcsak gavallérosan fizette a napszámot, de ha a munka kedvére való volt, mindig meg is töltötte azt. — Özvegy *Tisza* Kálmáné holttestét holnapután, csütörtökön helyezik el örök nyugalomra Geszten. A nemzeti munkapárt küldöttségileg vesz részt a végtisztességadásán. *Vojnich* Sándor báró alelnök vezetésével holnap este 11 óra 25 perczkor Gesztre utaznak a munkapárt tagjai közül számosan.

— **A legújabb hadihajónk.** Bécsi jelentés szerint a király elhatározása értelmében, a most épülő VII. jelű csatahajó „*Szent István*” nevét fogja viselni.

— **Letartóztatott szindikalisták.** Párisból jelentik: Párisban ma délelőtt 12 szindikalistát letartóztattak. A környéken, valamint a vidéken négyet tartóztattak le. A szindikalistákat azzal vádolják, hogy katonákat engedetlenségre és szökésre ingerelték.

Felhívás előfizetésre!

Félszázados múlttal a hátunk mögött, a jövődbe vetett erős hitünkkel és bizodalunkkal, kitartással, lelkesedéssel és szeretettel bocsátjuk ezt a lapot napról-napra világgá. Félszázados múltunk a legerősebb tanulság arra, hogy az „*Egyetértés*” mindenkor a közönség igaz szeretetében harcolhatott Magyarország függetlenségi eszméjért. A függetlenségi és 48-as eszmék törhetetlen kiküzdésében az „*Egyetértés*” ennek a harcznak legszámottevőbb katonája volt. És ahogyan a múltban, úgy a jövőben is egy pillanatra sem szűnik meg ez a lap szakadatlanul munkálkodni önálló államiságunk kiépítésén és a nagy függetlenségi eszmék diadalra jutásán.

Az „*Egyetértés*” mindig az első tudott lenni abban, hogy értesülési gyorsak és pontosak, frissek és megbízhatók legyenek. Hírszolgáltatásának nagy szervezetsége megengedi, hogy nemcsak politikai rovatában álljon az első sorban, hanem minden más téren is, irodalomban, riportban, színházi téren, közgazdasági, közigazgatási, törvényeségi eseményekben, a világ minden tájékáról összefutó hírszolgáltatásban, messzemenő diplomáciai értesülései révén a külügyi politikában és mindenütt a jól értesültség, a megbízhatóság, a gyorsaság és a legtökéletesebb hozzáértés szimbóluma legyen.

Ez év augusztus hó 20-án,
Szent István napján

külön pompás ajándékkal

kedveskedik előfizetőinek
az „Egyetértés”.

Egy gyönyörű, nagy, impozáns
albumban mutatja be a magyar
tengerpartot, a magyar ten-
gert és annak környékét, illusz-
trációkban és kitűnően meg-
írt cikkekben.

Az

Adria-szám

valóságos diszaluma lesz a magyar
tengerpartnak és ezt minden előfizetőnk
augusztus 20-án díjtalanul fogja meg-
kapni.

Julius hó elsejével új előfizetést
nyitottunk az „Egyetértés”-re.

Előfizetési ár:

Egy évre 28.— korona
Fél évre 14.— korona
Negyed évre 7.— korona
Egy hónapra ... 2.40 korona

— **Az exszultánok.** Gibraltári jelentés szerint *Muley Hafid*, Marokkó volt szultánja, fivére *Abdul Aziz* volt szultán kíséretében odaérkezett. A két exszultán ott elvált egymástól és *Abdul Aziz* Angliába, *Muley Hafid* pedig Franciaországba utazott, ahonnan kiindulva körutazást fog tenni Európában.

— **Hatvany Deutsch József báró halála.** *Hatvany* József báró holttestét ma este különvonaton szállítják Nauheimból Budapestre. A *Hatvany*-család tagjai közül a legtöbben távol vannak a fővárosból s ma és holnap fognak Budapestre érkezni, hogy a temetésről intézkedjenek. *Hatvany* Józsefné báróné, született *Latzko* Fanny, aki a Hercezszeranatóriumban nagybeteget fekszik, ma reggel értesült férjének hirtelen elhunytáról. A temetés ideje még nincs megállapítva.

— **Amikor Redl becsapta az oroszokat.** A Redl-estet alkalmából érdekes történetet mesélnek Bécsben, amelyben maga Redl mint tanácsadó szerepelt egy kémkedési ügyben. Orosz-Lengyelországban egy osztrák vezérkari ezredest kémkedés gyanúja miatt elfogtak. Amikor a letartóztatásáról szóló hírt egy másik kém utján Bécsben megtudták, azon töriék a fejüket, hogyan lehetne a különben rendkívül tehetséges katonatisztet, akire legalább is tíz évi sibériai fogság várt, megmenteni. Redlnek nagyszerű ötlet jutott az eszébe. Az igazságügyminiszter az egyik osztrák államügyszéki hivatal utján az ezredes civilarczképével ellátott nyomozólevelet adott ki, amelyben a lefegyverezett embert mint kétszeres rablógyilkost és közismert veszedelmes gonosztevőt körözik. A nyomozólevelet természetesen Oroszországba is elküldték, ahol nagyon szegyenkeztek rajta, hogy az ismert gonosztevőben egy vezérkari tisztet sejtettek. Az ezredest bilinesbe verve a határig hozták és átadták az osztrák csendőröknek. Egy nappal később a lembergi korzón sétált ezredesi uniformisában a többszörös rablógyilkos.

— **Nagy tűz Newyorkban.** Newyorkból táviratozzák: Az éjjel egy régi bevándorló-szállodában, ahol 70 lengyel és szíriai lakott, akik ma akartak visszatérni Európába, tűz támadt. Öt ember életét vesztette. Sokan megsebesültek, legnagyobb részük úgy, hogy kiugrártak az ablakokon. Azt hiszik, hogy a tűz gyújtogatásból keletkezett.

— **A bécsi rablógyilkosság.** A bécsi rendőrség ezer korona díjat tűzött ki *Schmidt* Miczi gyilkosának kézrekerítésére. A rendőrség azt hiszi, hogy a gyilkos nem volt bécsi ember. Abból következtetik, hogy amikor a szállót elhagyta, azt mondta a szobaleánynak, hogy a „második reggelihez, jön vissza. Már pedig ez a kifejezés „második reggeli”, vagy helyesebben németül „der zweite Frühstück” tipikusan berlini kifejezés; Bécsben villásreggelinek, vagy tízórainak mondják. Ebből az elszólásból a rendőrség azt következteti, hogy a gyilkos németországi ember lehet. *Schmidt* Miczi a gyilkosság előtt való éjjelen egy amerikai családdal mulatott, egy gazdag amerikai kereskedővel és a fiával. A fiatal amerikai annyira beleszeretett a nőbe, hogy vasárnap este több órán keresztül várta a *Kärntnerstrasse* sarkán, de úgy látszik, éppen ebben az időben ment el *Schmidt* Miczi a gyilkossal az *Annagasse*-ban levő garniba.

— **Egy Széchenyi grófné halála.** A bécsi *Löw*-szanatóriumban ma délelőtt negyvenkét éves korában elhunyt gróf *Széchenyi* Andor főrendiházi tag felesége, született *Csekonics* grófné.

— **Havazás a Tátrában.** Csorbatóról táviratozzák, hogy ott az éjjel és ma délután havas eső esett, a hegyesucokat pedig frissen esett hó borítja.

— **Sztrájkoló bányászok.** *Johannesburg*-ból jelentik: A sztrájk komoly fordulatot vett. A sztrájkvezérek tegnap felszólították embereiket, hogy fegyveresen menjenek el a tüntetésekre és a gépeket, valamint a bányva többi vagyonát se kímélik.

— **Henri Rochefort halála.** *Henri Rochefort* egyik leghíresebb és annak idején sokat emlegetett publicista és politikus Aix les Bainsban 83 éves korában meghalt. Az elhunyt valamikor Franciaország legrettegettebb embere volt. *Boulanger* legfanatikusabb hívei közé tartozott és vezérét követte Belgiumba. Utóbb visszatért hazájába, még harcolt a nacionalisták elveiért, de már „fogatlan oroszlán” lett.

— **Nagy tűzvész Madridban.** Madridból jelentik: Avillában nagytűzvész támadt, amely mind nagyobb arányokat ölt. Már eddig is sok ház esett a tűznek áldozatául. Növeli a veszélyt a teljes vízhiány. A kár egy milliónál nagyobb.

— **Vasziievits alpolgármester halála.** A székesfővárosi tanács dr. *Vasziievits* János alpolgármester halála alkalmából a következő gyászjelentést adta ki:

„Budapest székesfőváros tanácsa őszinte fájdalommal tudatja, hogy dr. temesrékasi *Vasziievits* János, Budapest székesfőváros alpolgármestere, ez évi június 29-én, este tíz órakor Budapesten, életének 56-ik és közszolgálatának 35-ik évében váratlanul elhunyt. A megboldogult alpolgármester nehéz viszonyok között teljesített hosszú közszolgálatát a főváros közigazgatása terén hervadhatatlan érdemeket szerzett, nevéhez több nagy alkotás fűződik. A tanács benne egyik legkiválóbb tagját veszítette el, kinek emlékét hálás kegyelettel fogja megőrizni. Földi maradványait az erzsébetvárosi róm. kath. plébánia-templomban fogjuk ravatalra tételni és innen f. évi július hó 2-án, szerdán délelőtt tíz órakor a lelki üdvéért tartandó gyászistentisztelet és hamvainak beszentelése után a Kerepesi-ut melletti temetőben a főváros által kijelölt örök emléksírba nyugalomra helyeztetni.”

A család külön gyászjelentést adott ki.

Bilinski közös pénzügyminiszter a következő magyar nyelvű távirattal fejezte ki részvétét:

„Fogadják a székesfőváros *Vasziievits* János alpolgármester halála alkalmából őszinte részvétem kifejezését. Nemesca a főváros jeles tisztviselőjének, de a nemesszívű embernek emlékezetét is megőrizi *Bilinski*.”

Gyászjelentést küldött azonkívül a Pesti Haza! Első Takarékpénztár Egyesület igazgatósága és sok más közintézmény.

Kolozsvár szab. kir. város a következő táviratot intézte a főváros tanácsához:

„*Vasziievits* János alpolgármester ur halála alkalmából a székesfővárost ért nagy veszteségben mélységes részvétellel őszinte fájdalommal osztozik *Kolozsvár* szab. kir. város tanácsa. *Fekete Nagy Béla* polgármester-helyettes.

Részvétét fejezte ki ezenkívül távirati uton báró *Babarczy-Schwartz* Ottó. A haláleset alkalmából a főváros hivatalos lapja gyászkerettel jelent meg.

A polgármesternél ma megjelentek dr. *Némethy* Károly államtitkár és *Bosnyák* Zoltán miniszteri tanácsos, az elnöki ügyosztály vezetője, akik *Vasziievits* János elhunyt alkalmából a belügyminisztérium nevében fejezték ki részvételüket a főváros tanácsának.

— **Sikkasztás a kecskeméti városházán.** Jelenítettük, hogy Kecskemét város háztartási számvégségénél sikkasztást és közokirathamisítást követelt el egy megtevelvedett számlellenőr. Az újabb részletek szerint *Szalay* Zsigmond 38 éves városi számlellenőr előkelő ur családból származott Kecskemétre, a pest-megyei Alsódabasról. Tekintélyes örökségét hamarosan elverte s azután Kecskemétre a városhoz került, mint napidíjas írnok, ezeltől 12 évvel egészen fiatalon. Néhány héttel ezelőtt a számvégség főkönyveiben hamis tételt fedeztek fel. *Tormássy* Ferenc főszámvégség vizsgálatot tartott, a tettet kinyomozta és *Szalay* Zsigmondot felfüggesztették állásától. A további vizsgálat folyamán kiderült, hogy *Szalay* a város földbirtokának hasznabérői között moripulált. „Jöndulából”, hogy ne keljen nekik a pénztárnál vározköznök, felvette a befizetni szándékolt összegeket, nyugtát adott, némely esetben pedig a főkönyv lerovási lapjain az illetők javára írta az összeget, amelve zsebre vágott. Nagybó, 500—1000 koronás tételt a főkönyvben hamis végösszámmal egyszerűen törlesbe hozott, hogy az így kiegyenlítettnek látszó hátralék végrehajtás alá ne kerüljön. Ilyen bűnös uton mintegy 9000 koronát sikkasztott tizenegy kisgazda hasznabérlettől, akik most a pénzüket siratják. Néhány nappal ezelőtt a telekkönyvi hatóság végzésben értesítette *Szalay* és a feleségét, hogy a város ügyi vizsgálatot kért és kapott az egyébként zálogjoggal sulvosan megterhelt házukra, mire az asszony összekapolta butorait, saját ingóságait és kis gyermekével elköltözött származási helyére, sorsára bízva az urát. A rendőrség letartóztatta a megtevedt embert, akinek családja 6000 koronát létbe helyezte a kár megtérítésére.

— **Összetűtközés a czinkotai villamosvasuton.** Ma délután 5 óra tájban a Külső Kerepesi-uton a Budapest—czinkotai helyi érdekű villamosvasut 510. számú motorkocsija tolatásokat teljesített a mellékvágányról a fővágányra, miközben a 101. számú személyszállító-vonat a vontató motorkocsival összeűtközött. Az összeűtközés oly heves volt, hogy a személyszállító-vonat utolsó kocsija összetört. Az utasok közül többen, nevezetesen *Buljka* Gábor 36 éves zenész, *Szabó* Lajos 29 éves mázoló, *Weisz* Simon 47 éves napszámos, *Kovács* Lajos 27 éves mázoló és *Weisz* Márton 32 éves festősegéd sérüléseket szenvedtek. A helyszínére kihívott mentők a sebesülteket bekötötték és elbocsajtották. A baleséért *Berkes* János váltóórt okozák, aki — bár látta a személyszállító-vonat közeledését — a vontatómotort nem intette le.

— **A talmi grófok.** Szabadkán fejeződött be az egyik szélhámoskodás. *Sztipics* Albertnek, Szabadka egyik leggazdagabb nagybirtokosának fiatal elvált asszony leánya májusban Abbáziában nyaralt, ahol egy divatalosan öltözött, előkelő megjelenésű gavallérral ismerkedett meg, aki gróf *Eszterházy* mutakozott be. Junius elején a fiatal asszony hazaérkezett és a napokban itt temelt a reitelyes gróf *Eszterházy* is. Egy szabadkai urral kilátogatott a tanyájukon nyaraló *Sztipics*ékhez, akik előzékenyen fogadták a gróf látogatását. Ez állandóan birtokairól, barátairól és összeköttetéseiről beszélt, de éppen ezzel bizalmatlanságot gerjesztett az öreg *Sztipics*ben. A gróf és a szabadkai ur — egy vaskereskedő — estefelé visszako-csiztak Szabadkára. Mikor a bérkocsis kifizetésére került a sor, a gróf tömött pénztárczát vett elő, majd hirtelen arra kérte a vaskereskedőt, hogy váltson fel neki egy ezer koronásat. A vaskereskedő, akinél nem volt annyi apró pénz, azonnal felajánlotta, hogy kifizeti a bérkocsisnak járó 20 koronát. Másnap reggel, mikorra a gróf találkozót ígért a vaskereskedőnek, hogy a pénzt visszafizeti, a Nemzeti Szálló kapujában már detektív várta az ágrótot. A szemfüles szélhámos valószínűleg felismerte benne a rendőrség közeget, mert nem jött ki a főbejáraton, hanem egy mellékutczába vezet kapun át távozott. Azóta a rendőrség hiába lesi, hogy a grófi kérés még egyszer mutatkozzék. — A másik talmi gróf Berlinben sikeresebben „operált”. Berlini jelentés szerint a charlottenburgi rendőrség letartóztalt egy jogászt, aki magát gróf *Latzko Harry* néven magyar arisztokratának és a római osztrák-magyar nagykövetség attachéjának adta ki. Az attaché ur szolgálatait, lovakat tartott és azt hirdette, hogy jegyben jár egy gazdag grófnővel. A fiatal szélhámos a nemrég elhunyt *Guttmann* lovag, osztrák szénbányatulajdonos unokaöccsese, a kinek dusszagd szülei Grácban laknak. A letartóztatott fiatalember 24 éves, Grácban végezte gimnáziumi tanulmányait és ugyanott iratkozott be a jogi egyetemre, de miután könnyelmű életet folytatott, szülei Berlinbe küldték, hogy ott folytassa jogi tanulmányait, de a német fővárosban egyre züllött. Amikor ezelőtt két évvel a jogászok egyesülete szélhámoságairól és kétes becsületbeli ügyeiről értesült, kizárta tagjai közül. Ekkor rokonai és barátai is elfordultak tőle és kizárólag szédeléséből élt.

— **Gyújtogató cipőkereskedő.** *Trock* Cili-nek a Szondv-utca 26. szám alatt volt cipőüzlete, amely a múlt hó 26-án kigyulladt. A házmeister éberségén mult, hogy az egész üzlet el nem hamvadt, hanem amint az egyik áruállvány kigyulladt, a tüzet még esirájában elfojtották. A kár nagyon jelentéktelen volt. A rendőri helyszíni szemle azonban meglepő eredménnyel végződött. Megállapították, hogy a tűz gyújtogatás következtében támadt. A tűz a gázcső közelében keletkezett. *Itt utasítják voltok felhalmozva. A gázcső több helyen ki volt lukasztva, hogy a kiömlő gáz táplálja a tüzet.* Amikor a cipőboltot átvizsgálták, kiderült, hogy *három ezer doboz közül, csak huszonegben volt cipő.* Kihallgatták *Löwy* Hermant, az üzletben alkalmazott kereskedősegédet, aki azt vallotta, hogy a tüzet *Trock* Cili sógorával, *Klár* Bélával, az üzletvezetővel együtt gyújtották. *Löwy* is beavatták a tervbe, mert az volt a céljuk, hogy feleségül vegye *Trock* Cilit. Azt mondták neki, hogyha az üzlet leég, a biztosítási összegből nagyszerű cipősboltot fognak nyitni. A rendőrség megállapította, hogy az üzlet huszezer koronára volt biztosítva és miután kétségtelenné látta, hogy a biztosítási összegért gyújtották fel az üzletet, ma *Klár* Bélát és *Trock* Cilit a főkapitányságra vitték, ahol őrizet alá helyezték.

— **Tizenkét éves rablógylkos.** Párisból írják: Saint-Romain-sous-Gourdonban — kis falu a hegyek között — megdöbbentő szenczáció történt a napokban. Egy fiatal, alig tizenkét éves gyermek, meg akart ölni egy nyolczvanhat éves öreg asszonyt, hogy azután kirabolja. Az áldozat, özvegy *Turpinné*, lányával lakik egyedül. Egy este egy gyerek kopogtatott be hozzá, aki az iskolás gyermek egyenruháját viselte. A lány után tudakozódott és mikor *Turpinné* azt felelte, hogy nincs otthon, a gyerek hirtelen egy füttykóst huzott elő a zubbonya ujjából és az öreg asszony fejére sújtott. *Turpinné* rémülten segítségért kiáltott, mire a támadó kifutott a szobából. Eddig még nem akadtak nyomára. Az öreg asszony koponyája beszakadt és állapota nagyon sulvos.

— **A magyar diák berlini kalandja.** Megírtuk, hogy Berlinben letartóztattak egy *Grosz* Albert nevű magyarországi kereskedelmi iskolai tanulót, aki véletlenségből agyonlőtt egy szobaleányt. Miután a nyomozás megállapította, hogy szándékosság esete nem forog fenn, *Grosz* Albertet feltételeesen szabadon bocsátották.

— **Házasságszedelgő gazdatiszt.** A rendőrség letartóztatta *Hirsch* Ignác negyvenhét éves volt gazdatisztet, aki egy idősebb szakácsnőnek megtakarított négyezer koronáját azzal csalta ki, hogy az öreg leányt feleségül veszi. *Hirsch* Ignác koldusszegényen jött fel Budapetre, ahol hosszú ideig czimirásból tengette az életét. Egy kávéme-résben megismerkedett a szakácsnővel, akinek elmondotta, hogy a feleség és családja elhagyta, mert áttért a katolikus vallásra. A vallásos szakácsnő szívesen fogadta *Hirsch* Ignác udvarlását, majd közös háztartásra léptek és *Hirsch* megígérte, míhlyt jobb állásba jut, feleségül veszi a leányt. Közben elcsalta a hatvan éves leánynak négyezer koronáját. A pénz ellumpolta, volt amikor egy éjszaka ezer koronát is elköltözt. A szakácsnő most feljelentette a főkapitányságon a volt gazdatisztet, akit a rendőrség letartóztalt. Kiderül, hogy *Hirsch* Ignác vakmerő, sokat hánytatott kalandor, aki beutazta egész Európát, hosszabb ideig élt Angliában. Több európai nyelvet tanult meg, jól beszél németül, francziául, angolul, olaszul, oroszul és görögül. Nem utolsó stíklje volt, amit Budapesten most lezajlott női kongresszuson vitt véghez. Höföhér turbánt csavart fejére és elment a nőkongresszus ülésére a *Vigadóba*. Kellő eleganciával és keleties magatartással mutatkozott be:

— *Khams-Hi indiai maharadzsza vagyok!*

A sok nyelvet beszélő, barna arcú maharadzsát örömmel fogadták. *Hirsch* maharadzsza angol nyelven előadást is tartott az indiai nők jogairól. Taps, diéséret és gratulációk közepette hagyta el nagy büszkén a termet, követe a kongresszus tagjainak zugó eljenzésétől.

— **A leánykereskedő horbéllyemester.** Megírtuk lapunkban az óbudai leánykereskedő horbéllyemester üzelmét. *Paótai Ganter* Tivadár, a leánykereskedő figaró, — mint azt a rendőri nyomozás megállapította — festőművész volt. Az elzüllött ember intelligens családból való. Az édes apjának, *Ganter* Istvánnak volt első nevelőintézte Budapeten, a *Papnövelde*-utczában. Az édesanyja *Hodreczky* Sarolta bárónő volt. *Ganter* Tivadart tanították és a székesfővárosnál megválasztották rajztanárnak, de hirtelen nyugdíjazták. Azt sutlogják, hogy viszonyt kezdett egyik női tanítványával. *Ganter*, mint nyugdíjazott fővárosi tanár, kiköltözött Erzsébetfalvára, ahol megnyitotta a nyilvános házat. A nyugdíját még ma is élvezi. Erzsébetfalván tanulta ki a horbéllyemesterséget. Félész-tendő alatt tizenegy munkásleányt vezetett a bűn utjára, valamennyit szerencsétlenné tette, kifosztotta, azután vagy rendőri igazolványt váltott nekik, vagy elkergelte magától. Egy fiatal nevelőnőnek hetekig udvarolt, a míg sikerült elcsavarnia a fejét. Különösen szegény lányokra vetett ki hálóját, akiknek házasságot és vagyon ígért. Több leányt egy rózsadombi nyaralóval és az életbiztosítási kötvénnyel csalta a hálójába. Sokszor már auidtak a leányok, amikor *Ganter* három-négy fiatalemberrel állított be a lakásukra. Sorra mutogatta az ágyban fekvő leányokat: „*Ugy-e milyen szép csibém vannak!*” A vén bűnös kihallgatásakor nagyon érdekes dolgok derültek ki.

— **A buzatermés csodája.** *Bajdiz* Miklós, to-rontálmegyei karátsnyfalvai plébános, ezelőtt négy évvel egy ismertetést olvasott fel arról, hogy a Mandzsuriában járt orosz hadsereg egyik generálisa tanulmányozta az ottani buzatermelési módszert és azt Oroszországban is meghonosította bámulatos eredménnyel. A plébános azonnal hozzálátott az új termelési eljárás kísérleti alapon való meghonosításához és most a harmadik évben olyan buzabokort produkált, amely 2277 szemet termelt. Az eljárás igen egyszerű. Prima buzamagot egymástól 12—15 centiméter távolságra 10 centiméter mély baráda aljába ültetünk. Míhlyt a buzapalánta annyira fejlődik, hogy a levelei szétnyílnak, a tövével három centiméternyire feltöltjük. Azonnal új hajtásokat ereszt. Ezt az eljárást háromszor megismétlik. Az eredmény az, hogy 60—80 szára lett a buzának és azért mindegyik meghozza a maga termését. Bármínő maggal is el lehet kezdeni ezt a művelést, de a válogatott és már művelés által előállított mag sokkal jobb. A plébános az új eljárását népszövetségi rendszerű buzatermelésnek és az új 8-szoros buzafajtát népszövetségi buzának keresztelte el. Az eddigi eredmény holdankint 50 métermázsza átlag, amely legalább is 80 métermázszaig fokozható.

— **Házasság.** *Weisz* Hermann vasárnap eljegyezte *Guttenberg* Katiczát Budapesten. *Varga* Gábor kereskedő eljegyezte *Márta* Ágneszt Budapesten.

szízt. A rend-
gyvenhét éves
szakácsnőnek
zsalta ki.
Hirsch Ignác
hol hosszú
Egy kávéme-
el, akinek el-
díja elhagyta,
vallásos sza-
cz udvarlását,
Hirsch meg-
eségül veszi a
éves leányak
zfa, volt ami-
öltött. A sza-
bitányságon a
letartóztatott,
rő, sokat há-
gész Európát,
európai nyil-
il, francziául.
Nem utolsó
lezajlott női
turbánt esa-
us ülésére a
tíes magatar-

vaqyok!
zu maharad-
haradsza an-
z indiai nők
kőzepette
vetve a kon-

estor. Meg-
edő borbély-
a leány-
ri nyomozás
Az elzúllott
des apjának
lézete Buda-
vadart tanít-
zoltották raj-
zt suttozják,
nitánvával.
ár, kiköltö-
a a nyilvá-
zi. Erzsébet-
éget. Félész-
zetett a bün-
te, kifosz-
ányt váltott
atal nevelő-
elcsavarnia
a velett, ki
gyvont ígért,
dóval és az
ójába. Sok-
Ganter há-
lakásukra,
leányokat:
vén bűnös
olgok de-

Miklós, to-
zelőtt négy
gy a Man-
erálisa ta-
zert és azt
latos ered-
az új ter-
onosításához
kört produ-
s igen egy-
centiméter
lájába üt-
lik, hogy a
iméternyre
zt az eljá-
az, hogy
egyk meg-
s el lehet
már műve-
lébános az
ermelésnek
i buzának
int 50 mé-
termázsáig

nap elje-
ta Agnest

Izgató fürdővendég. Pöstyénből távira-
tozzák: Az itteni csendőrség letartóztatott egy
Ivan Koborlow nevű orosz fürdővendéget, aki a
monarchia ellen izgatott és a királyról sértő mő-
don nyilatkozott, egy németországi fürdővendég
előtt. A német vendég azonnal feljelentette Kobor-
lowot, akit azonban a csendőrség csak két napi
keresés után tudott megtalálni, mert hamis név
alatt volt bejelentve.

Rémes családi tragédia. Hódmezővá-
sárhelyről t áviratozzák: Megdöbbentő és drámai
fordulatokban gazdag családi tragédia történt ma
délben Hódmezővásárhely kopáncsi határában.
Huszár János fiatal birtokos két évvel ezelőtt fele-
ségül vette Szabó Vilánt, akivel azóta boldog
egyvetérsében és szeretetben élt együtt. Huszárné
rövid idő előtt anyai örömei előtt állt, mire anyja
erővel hazavitte magához, hogy ő ápolhassa gyer-
mekét nehéz helyzetében. Huszárt azonban nem
engedte a házához, sőt tegnap egyenesen kiutasí-
totta, ami Huszárt mód felett elkészerítette. Vissza-
tért később újból az anyósa házához és kérte, hogy a
bábaasszony költséget engedjék, hogy ő fizet-
hesse meg. Anyósa azonban utánna dobta a pénzt.
Ezen a pénzen Huszár revolvert vásárolt s ma
délben, amikor az anyósa a városban volt, beha-
tolt annak házába és ráfogta a revolvert a felesé-
gére, aki lélekszakadva menekült előre a padlásra.
A férje azonban ide is követte, elérte és heves szó-
váltás után, miután keserű szemrehányásokkal ille-
lte, három lövést tett a feleségére, melyek közül
az egyik a szerencsétlen asszony nyakát furta ke-
resztül. Amikor Huszár látta, hogy a felesége ös-
szesrogyott, elmenekült. A csendőrség hamarosan
megtudta a véres eset híreit és a gyilkos férj felke-
resésére indult. Huszár a saját háza padlásán rejtő-
zött el előlük, a csendőrök azonban rátaláltak
és felszólították, hogy adja meg magát, amire a
saját feje ellen irányított revolverlövésrel felelt. A
golyó behatolt a fejébe és azonnal megölte. Hu-
szárné haldoklik.

Nikotinmentes dohány. A legújabb or-
vosi tudomány valóságos hajóvadászatot indított
azon alkaloidek ellen, melyek a legkülönbözőbb
növényekben mint mellékalkatrészek szerepelnek,
de mint amelyek egyáltalán igen sok esetben az em-
beri szervezetre a képzhetetlen legnagyobb méregként
hatnak. Ilyen alkaloidek a dohányban lévő nikotin is,
mint amelyről minden dohányos ember azt hitte,
hogy ez egyedüli okozója azon élvezetnek, mit a
dohányzás nyújt. Ma ki van derítve, hogy ez min-
den tekintetben igen nagy tévedés. Be van bizo-
nyítva, hogy a különböző dohányfélék nagyon kü-
lönöző mennyiségű nikotint tartalmaznak és ép-
pen azok a legfinomabbak, a dohánnyosok által a
legtöbbre becsültek, amelyek aránylag nagyon
kevés nikotint tartalmaznak. Be van bizonyítva az
is, hogy a dohánnyással járó élvezetet éppenséggel
nem a nikotin idézi elő, hanem az illó olajak, alma-
citróm és más illó gyeve savakhoz kötött vegyü-
letek. Be van bizonyítva az is, hogy a nikotin maga
a legerősebb mérgek közé tartozik és bár dohánny-
zás által aránytalanul kis mennyiség kerül a szer-
vezetbe, mégis észrevehetőleg a legkomolyabb és
legsúlyosabb megbetegedés okozója. A rendellen-
szívverés, a látóidegeknek elgyengülése, sőt, újabb
orvosi vélemény szerint az érelmeszesedés is és
mind ezen bajokkal járó testi fáradtságérzet, le-
hangoltság, álmoság és étvágytalanság tisztán a
nikotin mérgező hatásának tulajdonítandó. Ezek az
egészségügyi okok vezették a feltalálót arra, hogy
oly eljárást alkalmazzon, melylyel a dohánnyok
ezen mérge sanyaga eltávolítható anélkül, hogy az
évezetelt nyújtó egyéb dohánnyalkatrészek megse-
misítenek. Egy bécsi embernek: Falk Agoston-
nak sikerült a kérdést megoldani és ma ugyancsak
ezen mérges anyaga eltávolítható anélkül, hogy az
évértársaság, megnyílt Magyarországon is az első
nikotinmentes dohány árakat készítő és árusító
vállalat boltja. A m. kir. pénzügyminisztérium fel-
hatalmazta ugyanis a Denikó részvénytársaságot,
hogy a m. kir. dohánnyvédék összes gyártmányait,
tehát ugy az általános mint a különlegességi gyárt-
mányokat nikotinmentesítse és forgalomba hoz-
hassa. A vállalat e napokban nyitotta meg Budape-
sten az V. kerületben levő Szent István-téren a
Bazilika oldalával szemben levő első boltját, ma-
gával hozva a szabadalommal együtt azon számta-
lan magyar dohánnyzót, mint vevőt, akik eddig
kénytelenek voltak kerülő uton nikotinmentes do-
hánnyzükségleteiket Bécsből vagy Németországból
beszerezni. Ezen nikotinmentes termékek eltekintve
az egészségre előnyös voltuktól, izre és zamatra,
valamint finomságra nézve is felülmúlják a nikotin-
mentesítetlen dohánnytermékeket, mert szabadal-
mazott eljárással nagymennyiségű ammóniák és
klór vonatlik ki belőle, minek következtében a do-
hány elveszti csípős ízét s eléretik, hogy az sokkal
jobbán is, mint annak előtte.

A megcsalt férj bosszúja. Virág-Szabó Ist-
ván székesfehérvári gazda hónapokkal ezelőtt meg-
győződött arról, hogy felesége megcsalja Hanák Lajos
hentessel. Szabó, aki feleségével Amerikába készült,
megbocsátott feleségének, az asszony viszont meg-
ígérte, hogy Hanákkal többé nem áll szóba. Tegnap-
előtt Szabó hazatért a valaki megmondta neki, hogy
Hanák ismét ott járt az asszonynál. Szabó másnap
reggel töltött revolverrel állított be Hanák üzletébe és
heves szóváltás után háromszor rálőtt felesége csé-
bitőjára, aki súlyosan megsebesült. Szabót letartóztatták
és ma átkísérték az ügyészség fogházába.

Egy háromszoros gyilkos. Basa György
hálasi földbirtokost 1911 július 22-én meggyilkolva
találták a tanfáján. A gyilkos baltavágásokkal
szélhasította a fejét, elrabolta 38 koronáját és az-
után elmenekült. Négy nap múlva a halasi csend-
őrség és a szabadkai rendőrség kinyomozta, hogy a
gyilkosságot Mezei Szivlenka István szabadkai
téglyárai munkás követte el, kinek ez volt a harm-
adik gyilkossága. A börtönt viselt embernek
1911 óta, az utolsó gyilkossága óta nyomavestett,
de most alighanem hurokra kerül. Szabadkai je-
lentés szerint Ketz Péter csendőr-járásörmsester
megállapította, hogy a rablógyilkos a baránev-
gyei Sásd községben tartózkodik és táviratilag in-
tézkedett elfogatása iránt.

Vasuti karambol. A szatmár-bikszádi
helyiérdekű vasut avasfelsőfalui állomásán egy
személyvonat beleszaladt hat megrakott teherko-
csiba. A karambol hibás váltóállítás következtében
történt s a mozdonyvezető a lejtős pálya miatt nem
tudta megakadályozni. Több utas könnyebben
megsérült. Darabant István szatmári ügyvédnek az
orronstija törött el.

Rendőri hírek. Életuntak. Hagiter Mihály
huszonegy éves joghallgató ma hajnalban, átmulatott
éjszaka után Futó-utca 27. számú lakásán felfel-
magát. Nyomban meghalt. — Szegli István huszonkét
éves lakatos a Hársfa-utcaán Edison-szállodában mell-
belötte magát. A Rókus-kórházba vitték. Azért akart
meghalni, mert abban a gyárban, ahol alkalmazva
volt, a művezetővel összeveszett. — Tegnap este az
Erzsébet-híd mellett a csavargózóról a Dunába ugrott
egy fiatalember és elmerült. Kabátot hagyott hátra,
amelyben egy női fénykép és egy munkakönyv volt.
A munkakönyv Markenstein Károly kárptoszegéd ne-
vére volt kiállítva. — Fodor Béla kávées tizenkilenc
éves felesége, Szabó Margit, aki az Attila-körül 9. sz.
alatt lakik, Pest-Szent-Lőrinczen, a Gyöngyvirág-utca
15. számú vendéglőben szublimátot oldott fel a söré-
ben és megitta. Az István-kórházban ápolják. —
Gódor Jusztina tizennyolc éves eseléd a Dagály-utca
7. számú lakásán felakasztotta magát és meghalt. A
törvényszéki orvostani intézetbe vitték. — Rabló ko-
csis. A rendőrség letartóztatta Gréger Mihály huszon-
nyolc éves kocsis, aki a Füzér-utczában az éjszaka
megtámadta Birtei Géza kovácsot és elrabolta a pénz-
tárcáját, amelyben egy darab ötven koronás és több
korona aprópénz volt.

Halálozás. Id. oszlányi Tócsányi István taka-
répknéztári vezértikár életének 60-ik évében, rövid
szenvetés után Pozsonyban elhunyt.

Fodor-féle vívóterem a Koronaherceg-utca
3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban fel-
szerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordították
a gyermektorna- és vívársra.

Jardin de Paris. Teljesen eisöréndű premie-
rest volt kedden, július 1-én: Theu Körner, Németor-
szág legkiválóbb chansonnairje vendég szerepelt, eddig
még sehol sem hallott slágerrepertoírjával. Ugyancsak
akkor lépett fel a világhírű párisi diseuse Mlle Lisette
Valse és a tárczművészet terén oly sok sikert aratott
8 New-York Ragimes. A közönség dédegetett kedven-
ceit: Vendrey Ferencz, Németh Juliska, Sajó Géza,
Lenkeffy Ica és Kövály Gyula teljesen új magánzá-
mokat hoztak. Ezenkívül új tréfák és bohózatok ke-
rültek színe. A Tabarin műsorában új slágerek: Bob
and Marco, Luc et Fanny, Mase et Florita, 4 New-
York Ragtimes, Topsy Éva, Lenskaja. Az említettek
kívül még 30 elsőrangú ének- és táncszámok lé-
tek fel.

REPÜLÉS ÉS LÉGHAJÓZÁS

© **Brindejone utja.** Brindejone francia
aviatikus, akinek világiáró repüléseiről már több-
ször számot adtunk, ma hajnalban, 5 óra 31 perc-
kor, szép időben felszállt Kopenhágában és 8
órákor simán leszállt a hamburgi repülőtéren. —
Hamburgból jelentik: Brindejone 9 óra 37 perc-
kor Hágába repült. — Hágából jelentik: Brindejone
délben 12 óra 59 perczkor itt leszállt.

© **Mocsárba zuhant aviatikus.** Pétervár-
ról jelentik: Vasszlievics léghajós tegnap Lazarec
hercegre serlegéért Moszkvába indult. Aeroplánja
tulterhelése következtében Ljubannál kénytelen
volt leszállni. Újból felszállt, de zuhant és pedig
egy mocsárba. Készüléke erősen megrongálódott,
Vasszlievics könnyen megsebesült.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET

(*) **Az éjjeli ügyvéd.** Az őszbe fordult nyárra
való tekintettel ugylátszik a Budapesti Színház
nem a szokott nyári revüvel vette át az egyedural-
mat a főváros balpartján, hanem eleven, ötletes
és mulatságos bohózzattal. „Az éjjeli ügyvéd“ a
címe ennek a bohóságának és kitűnő francia ötlet
után Feld Mátyás írta. A bonvolult mese rövidre
fogva az, hogy egy kikapós ügyvéd szalmaözvegy-
ségében a Moulin Rouge nyájas hölgyikéi közt tölti
éjszakáit, de, hogy az otthonmaradt anyós rá ne
jöjjön, szerződött Bernardit, a százfejtű embert,
aki minden arcot a megtévesztésig le tud maszki-
rozni. Azonban nagvobbszabásu bajok történnek.
Megjön hirtelen az ügyvéd felesége és a férjének
nézi a százfejtűt és amíg a férje a Moulin Rougeban
dözsöl, véletlenül épp Bernardi feleségével és egy
kis színésznővel, az ál-ügyvéd az éjszakát az ügy-
védnél tölti. Nahát ebből aztán szörnyű bonvo-
dalmak lesznek, végre is az ügyvéd már azt sem
tudja, hogy ő — ő-e, vagy pedig a másik. A két
figurát mindenki összecseréli, sőt önmagukat cseré-
lik össze, végül azonban, mint ahogy illik, minden
rendbe jön és mire az ember göröcsökig kacagta
magát, béke derül fel a bajba jutott házaspárok
között. A színház nagy ambícióval készült a da-
rabra, és a megtelt nézőtér sokat kacagott és meg-
ujrízott minden számat. A sikerben legelől vezetett
Sarkadi Aladár, a Vigaszínház vendég szereplő mű-
vésze, aki a százfejtű ál-ügyvéd szerepében volt
híhetetlenül mulatságos. A színésznő kis szerepében
Pallau Rózi volt nagyon elragadó, a százfejtű mű-
vész érzéki feleségét a gyönyörű megjelenésű Ardo
Ilona játszotta sok bájjal és közvetlenséggel. Boris
Bianka az ügyvédné alakjában kellett illuziót és
nyílt színen megtapsolták a csinos Várady Jolánt.
A férfiak közül még nagyon ügyes volt Kiss Miklós
és Parányi Adolf, mind a kettő teljesen kiaknáza
szerepe humorát. Nagyon megtapsolták a vendég-
szereplő Topsy néger tánczosnőt, aki a Jardínból
látogatót, át két tánczra Feldékhez. A közönség
sokszor kitapsolta a szereplőket és velük együtt a
szerzőt, Feld Mátyást is.

(*) **A soproni színház.** Turv Elemér buká-
sával Sopron város közönsége ujra színtársulat
nélkül maradt. A színházi kérdés megoldásával
kapcsolatban többféle kalandos terv is merült fel,
ilyenek többek között a Pozsonnyal való egyesü-
lés eszméje, amely több mással együtt tulajdon-
képen csak az államségély megszerzésére irányul.
Sopron városa most megkereste a kultuszminiszte-
riumot azzal a kérelemmel, hogy a jövőben csakis
olyan igazgatónak adjanak koncessziót a soproni
színház vezetésére, aki ugy művészi, mint anvagi
tekintetben teljes garanciát nyújt. A soproni szin-
házra igen sokan pályáznak. A pályázók között van
Mezey Béla, jelenleg a délvidéki színikerület igaz-
gatója, Krémer Sándor, a Munkács-ungvári kerület
igazgatója, dr. Mártonffy Károly, a felsőmagyaror-
szági színikerület igazgatója, s Polgár Károly, aki
Pozsonnyal való egyesülés híve.

(*) **Bajban a szombathelyi színház.** Thury
Elemér színgazgató bukása után most másodsor
bukott meg a Thury-társulat Szombathelyen. Az
igazgató távozása után a színészek konzorciummá
alakultak és folytatták az előadásokat. De a konzor-
cium sem tudott segíteni a bajokon. A nyomorba
jutott színészeket a város segítette ki a bajból. A
város a társulat minden tagjának negyven koronát
adott — elutazásra. A színügyi bizottság a köszin-
ház megépüléséig új aréna építésén fáradozik.
Füredi Béla pécsi igazgató és Almássy Endre sze-
gedi direktor tett eddig ajánlatot arénaépítésre és
most harmadiknak jelentkezett Batizfalvy Elzo, a
vált miskolci primadonna. A primadonna direktó-
riumot akar szervezni és Sopronra pályázik, egy-
üttal pedig Szombathelyen a köszínház megépíté-
ség arénát építene.

(*) **Szobor Kossuth Lajosnak és Horváth
Mihálynak Szentesen.** Csongrád vármegye és
Szentes város hazaftas közönsége nagy lelkesedéssel
elhatározta, hogy Kossuth Lajosnak és Szentes vá-
ros nagy szülőltének, a híres történetírónak, Hor-
váth Mihály püspöknek és volt kultuszminiszter-
nek, szobrot állítanak. A megve és város közönsége
a szobrokra a maga körében indította meg a gyűj-
tést és a szép eszme iránt oly nagy volt a lelkesé-
dés, hogy csakhamar egybevált a szükségelt ősz-
szeg, amelyet a legszegényebb emberek is siettek
filléreikkel gvarapítani. A szobor-bizottságok, hogy
a szobrok mielőbb ékíthessék Szentes városát, mel-
lőzték az általános pályázatot és négy kiváló mű-
vésznöket Kisfaludi-Strobl Zsigmondot, Markó

Bélát, *Szentgyörgyi* Istvánt és *Tóth* Istvánt hívták föl szűkebb pályázatra, akik mindenikének mindkét szoborról két tervet kellett készíteniök, még pedig egy hatvan centiméter és egy méter magasságú. A művészek feladatukkal elkészültek, s terveiket ma szállították be a városligeti Múcsarnokba, ahol azok fölött legközelebb fog dönteni az illetékes pályabíró, amely Csongrád vármegye és Szenté város három-három kiküldöttjéből és az Országos Magyar Képzőművészeti Tanács tagjaiból fog állani. A szobrok bronzszobrok lesznek és egy-egy harmincezer koronába fog kerülni.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM

* **Uj jogakadémiai tanárok.** Kecskemét város tegnap tartott üléséből dr. *Buday* Dezső egyetemi tanárt nyilvános rendes jogakadémiai tanárnak, dr. *Csekey* Istvánt pedig rendkívüli tanárnak egyhangulag megválasztották.

* **Jakab Ödön ünneplése.** Sepsiszentgyörgyről jelentik: Szép ünneplésben részesítette az itteni Nőegylet *Jakab* Ödön író, a Kisfaludy- és a Petőfi-Társaság rendes tagját abból az alkalomból, hogy a református Székely Mikó kollégium érettségi vizsgálatánál mint kormánybiztos szerepelt. Tiszteletére estélyt rendezett, melyen a város közönségének színe-java részt vett. A műsor *Jakab* Ödön dolgairól volt összeválogatva. *Abodi* Pálné című versét *Thomá* László szavalta. *Guba* Lidi költeményét *Kelemené* Zathureczky Berta zenésítette meg és nagy hatással adta elő. *Jakab* Ödön nagy tetszés mellett olvasta fel humoros novelláját, Szakasztott olyan, mint Kondrai ur czímmel. A református főgimnázium zenekara játszott ezután két darabot, mire *Kelemen* Lajos, megyei főügyész esinos beszéd kíséretében átnyújtotta *Jakab* Ödönnek a közönség ajándékát, egy ezüst babérkoszorút.

* **A pozsonyi egyetem elhelyezése.** Abban a már régóta folytatott harcban, melyet Pozsony város az ország második egyetemének felállításáért vív, végre megtörtént a döntő lépés. *Jankovich* Béla vallás- és közoktatásiügyi miniszter leiratban értesítette Pozsony város és a vármegye főispánját, hogy a pozsonyi egyetem elhelyezésének céljaira megvásárolta a város belsejében levő *Schiffbaeck—Staubwasser*-féle 16.500 négyszögöl területű telket 1.200.000 koronáért és a város területén kívül, a Duna mellett fekvő *Lafrancoi*-féle 80.000 négyszögöl területű telket 600.000 koronáért. Az egyetemi épületek együttes elhelyezése — mondja a leirat — azért nem volt lehetséges, mert az Eszterházy-teret a katonai kincstár nem engedte át, viszont az egyetem központi épületének (jogi, bölcsészeti-, nyelv- és történelemtudományi kar és a könyvtár) elhelyezésére a város belterületét tartja megfelelőnek. Az itt emelendő épület tömb megfelelő nagy parkkal fog körülvétni. Az orvosi és természettudományi kar intézetei és a klinikai egészségügyi szempontról is csak a város külterületén helyezhetők el. A *Lafrancoi*-telek Pozsony felett, a *Mária Terézia*-szobortól 2—3 kilométernyire van, az itt emelendő klinikák és az állami kórház közötti szervezeti kapcsolat itt könnyen fenntartható, mert a város a *Károlyfalvi*-út és villamos vasút kiépítését már régebben tervehette.

* **A Nyugat** Ignotus, Adv Endre és Fenyő Miksa szerkesztésében megjelenő szépirodalmi folyóirat 1913 évi július hó 1-i 13-ik száma a következő igen érdekes tartalommal jelent meg: Boross László: A nemzet és a nemzetiségi kérdés I. Kuncz Aladár: Corniquet és a fia (Novella). Nagy Zoltán: Bucintoro (Vers). Laczkó Géza: Német maszlag, lőrök áfium (Regény XIII.). Fenyő Miksa. A Greguss-jutalom. Adv Endre: Versek. Tihanyi Lajos: Tollrajz. Figyelő: Kuncz Aladár: Pintér Jenő: A magyar irodalom története. Schöppin Aladár: Hatvany Lajos darabja. Balázs Béla: Kaffka Margit: Mária évei. Havas Gvula: Somlyó Zoltán versei. Lengyel Géza: Az új Nemzeti. Felvinczi Takács Zoltán: Az átrendezett modern kép-tár. Felek Gyéza: Relle Pál: A mi városunk. Femes Beck Vilmos: Archipenko. Boross László: Pál Alfréd: Bosznia és Herzegovina politikai szervezete. Disputa: Tóth Wanda: Levél a szerkesztőhöz.

* **Érdekes régiség.** *Vámbéry* Ármin, a kiváló orientalista, a Nemzeti Múzeum régiségtárána egy nagy kavicsból való türbért ajándékozott, amelyen ornamentális keretben, kurzív naskibetűkkel a következő felírás van: „Ez a művelt idegen vértanu, szónok és a korán ismerője, Omar ben Abd'er-Rahman al Belchinek a sirja, ki az 573. év Banazan hó 9-én, egy pénteki ünnepnapon meghalt.” A mi időszámításunk szerint ez 1177. február 17-én volt, amikor Balchban a selcsukok uralkodtak.

FŐVÁROS

A polgármester az autobusról

— Nem kívánja a sürgős tárgyalást. — Csak az egységes közlekedési program keretében —

Budapest, július 1.

A VII. kerületi polgárság szombati gyűlésének és a budai kerületek bizottsági tagjai ugyanakkor tartott értekezletének határozatából ma délelőtt jelentek meg a polgárság küldöttei *Bárczy* István polgármesternél, hogy őt az *autobusz-forgalom* sűrűsödésével kapcsolatára, illetve az erre vonatkozó ügyszálai javaslatnak még a nyári szünet előtt való letárgyalására kéri. Külön tisztelgett a VII. kerület és külön a három budai kerület, valamint a Tabán hegyvidékének küldöttsége. A polgárság szónokainak beszédeire *Bárczy* polgármester nagyon ingadozó választ adott, amennyiben kijelentette, hogy ő ugyan ellene van az *autobusz-javaslat* sűrűsödés letárgyalásának, de azért meghajlik a közgyűlés akarata előtt. Az *autobusz-kérdést* szerinte, csakis a nagy közlekedési program keretében lehet letárgyalni, ami az egész jelentős ügynek ok nélkül való elhalasztását jelenti. A holnapi közgyűlésen egyébként részletesen is ki fogja fejteni a maga álláspontját, amire eddigél még alkalma sem volt. A küldöttségek nagyon elégedetlenül távoztak a polgármestertől és a budai bizottsági tagok holnap okvetlenül beadják a rendkívüli közgyűlés összehívását kérő ívet, mert az az álláspontjuk, hogy az *autobusz-kérdést* az egyéb közlekedési kérdésektől egészen függetlenül, a közvélemény hangos követelésének megfelelően, gyorsan és sűrűsödésen kell megoldani.

A VII. kerület polgársága tisztelgett ma elsőnek *Bárczy* István polgármesternél, Dr. *Valkó* Rezső hangoztatta beszédében, hogy ismerik a polgármester érzékét a haladás iránt és ez birta rá a küldöttséget, hogy a polgármestert az *autobusz-kérdés* bármely lehető megoldására kériék, hogy az új közlekedési eszköz 1914 január elsején okvetlenül meginduljon.

Dr. *Bárczy* István polgármester kijelentette, hogy a mi az *autobuszt* illeti, az a legnagyobb perspektívát nyújtja meg. Ugy látszik, hogy a *sin korszaka* előbb-utóbb a világvárosokban véget ér. De éppen ennek az eszköznek a pompás volta követeli, hogy a rá vonatkozó koncepció megadásánál a legnagyobb óvatossággal járjanak el. Ezt a kérdést a közlekedési nagy programjától ezért el sem lehet választani, mert a villamos vasutakkal egészen másképpen tud ószszel tárgyalni a Kossuth Lajos-utcai vonal és a földalatti gyorsvasút létesítése ügyében, ha ezt a nagy fegyvert, a mivel őket engedelmességre lehet szorítani, még nem adta ki a kezéből. Ezért nem ígérheti, hogy az *autobusz* már január elsejére üzemben lesz. A napirenden levő javaslatot nem ellenzi, csak nem akarja a döntést elhamarkodni.

B. *Virág* Géza itt azt az ellenvetést tette, hogy a *szakbizottságok* lelkiismeretes alaposággal foglalkoznak a kérdéssel, ezek munkáját mindenki köteles komolyan venni.

Bárczy polgármester: A jogügyi bizottság is tárgyalni óhajtja. Ó különben a nyarat itt tölti hivatalában s ha fizikailag egyáltalában lehetséges, nem zárkózik el a letárgyalás elől sem. Ez a közgyűlés akarata előtt fűg.

A küldöttség tudomásul vette végül azt az ígéretet, hogy a polgármester a holnapi közgyűlésen a közvéleményt valamely formában meg fogja nyugtatni.

Ezután az I., II. és III. kerület bizottsági tagjainak küldöttsége járult a polgármester elé, aki előtt *Hennyei* Vilmos fejtette ki, hogy a kerület a polgármester feleletétől teszi függővé, hovanak-e össze rendkívüli közgyűlést? Azt hiszi, nyolcz-tíz nap tökéletesen elég a javaslatra vonatkozó tárgyalás befejezéséhez. Kéri, hogy a Lánchíd elzárása miatt nyugtalan polgárság óhaját vegyék tudomásul.

Szebeny Antal is a sürgősség mellett szót, mert a polgárságot most már alig lehet megnyugtatni.

Bárczy: Érti a publikumot és az általános nyugtalansággal feltétlenül egyetért. Elmondja, hogy Londonban ő maga is nem az autótaxit, hanem a Daimler-kocsikat használja, amelyek egy példány Budapesten járt. Ó ismétli, az angol ajánlattól egyáltalán nem zárkózik el, de fél, hogy a vonalhálózat tervé még nem egészen tökéletes.

Bárczy kijelentésére, hogy nem szeretné, ha rendkívüli közgyűlésen esetleg már most elfogadnák a javaslatot, dr. *Kozma* arra az óriási csaló-

dásra utalt, ami Budát a Városi részvénytöbbségével érte. A terhes részvényvétel a világért meg nem szavazták volna, ha tudják, hogy titkos megállapodások vannak, melyek a sárga kocsik elől elzárják a budai oldalt! Ez minden városi kezeléssel szemben már eleve is szkeptikussá teszi őket. Most ide akarják juttatni az *autobusz-ügyet*, junktimokkal, titkos megállapodásokkal megterhelve és fejlődés-képtelené téve.

Erre a polgármester azzal felelt, hogy a holnapi közgyűlésen részletesen fogja kifejteni a maga álláspontját. A budaiak küldöttsége viszont azzal távozott, hogy az *ügyet* huzni-halasztani nem engedik, hanem dülöre viszik az *autobuszt*, ha lehet a polgármesterrel, ha kell — a polgármester ellenére is.

)(**Ujabb gyűlések az autobuszért.** A polgármesternek a nála ma tisztelgő küldöttségek kérelmére adott válasza nemcsak azokat a köröket nem elégítette ki, amelyek eddig sikra szálltak az *autobusz* fontos és nagyjelentőségű intézményéért, de megmozgatta azokat a kerületeket is, amelyek biztak a polgárság eddigi megnyilatkozásainak a sikerében. A IX. kerületi bizottsági tagok ma esti értekezletükön *Hecht* Ernő dr. bizottsági tag előadása után azt határozták, hogy a legerősebben állást foglalnak az *autobusz-javaslat* elodázása ellen és minden erejükkel azon lesznek, hogy a javaslat még a nyári szünet előtt tető alá kerüljön. Ugyancsak értekezlet elé vitték a II. kerületi bizottsági tagok a polgármesternek a kérdésben elfoglalt álláspontját és a budai polgári körben ma este tartott ülésükön a legnagyobb méltatlankodással és felháborodással tárgyalták a polgármester mai választát. Ha a polgármester a holnapi közgyűlésen nem ad kielégítő választ az *autobusz* mielőbbi megvalósítását követelő *Szolay*-féle interpellációra; ugy, a máris 60 aláírással rendelkező és a Ferencvárosiak által is támogatott igen rendkívüli közgyűlés összehívását kériék, és biznak benne, hogy a közgyűlés többsége az *autobusz-javaslat* letárgyalását keresztül viszi még a nyári szünet előtt.

)(**A zárószámadások.** A tanács mai ülésében tárgyalta a főváros 1912. évi zárószámadását. Elhatározta, hogy a zárószámadást és vagyonleltárt pártolólág terjeszti a holnapi közgyűlés elé.

)(**Küldöttség a népfürdők érdekében.** A munkásság egy küldöttsége tisztelgett ma *Farkas* István vezetésével *Bárczy* István dr. polgármesternél. A küldöttség memorandumot nyújtott át a polgármesternek, amelyben minden kerületben egy népfürdőnek, a Duna jobb- és balpartján pedig egy-egy nép strandfürdőnek a létesítését kériék. A memorandum rámutat arra, a fürdőnyomorra, a melyben Budapest munkássága él. A város által felállított uszodák nem felelnek meg a céljuknak, mert kicsinyek, a magánkezekben lévő uszodák pedig drágák s ezért arra kériék a polgármestert, hogy ezen, a munkásságot sújtó bajon sürgősen segítsen. A strandfürdőket a gyárak közelében kériék felállíttatni. *Bárczy* István dr. polgármester kijelentette, hogy a munkásságnak ezt a kérelmét jóakaratu tanulmányozás tárgyává fogja tenni.

)(**A kocsz közevetvámjának leszállítása.** A fővárosi gázművek igazgatósága előterjesztést tett, hogy a kocsz városi vámját az eddigi 24 fillérről a régi 6 filléres létele szállítsák le. Az előterjesztéshez a pénzügyi bizottság is hozzájárult és a tanács ma tartott ülésében elhatározta, hogy a kérdést pártolólág terjeszti a közgyűlés elé.

)(**Az Erzsébet-sugárut.** A központi városháza elhelyezése és az Erzsébet-sugárut vonalvezetése ügyében a tanács ma tartott ülésében hozzájárult a pénzügyi bizottságnak ahhoz a javaslatához, hogy az új központi városháza létesítésének tervét egyelőre kapcsolják ki a tárgyalásokból és csupán az Erzsébet-sugárut vonalvezetését állapítsák meg. A tanács az Erzsébet-sugárut vonalvezetését a városépítési ügyosztály által javasolt formában fogadta el és elhatározta, hogy a javaslattal a holnapi közgyűlés elé járul.

)(**A Thököly-úti vágányáthelyezés.** A közuti vaspálya társaság azt kérte a tanácstól, hogy a kiszélesített Thököly-úton a vágányok áthelyezését egy szakaszon alsóvezeték nélkül eszközölhesse. A tanács a kérelmet megfelelő feltételek mellett tartja teljesíthetőnek. A feltételhez a közlekedésügyi bizottság hozzájárult.

)(**A Hungária-körut megnyitása.** *Benedek* Dezső bizottsági tag a holnapi közgyűlés elé indítványt járul, amelyben utasíttatni kéri a taná-

csót, hogy a Hungária-körút megnyitása ügyében sürgősen írjon fel a közmunkák tanácsához. A feliratban kéri, hogy ezt a közforgalmi tekintetben rendkívül fontos utvonulat nyissák meg és adják át a közhasználatnak. Az indítványozó a sürgősség kimondását és az indítványnak azonnal való tárgyalását is kéri.

(A hét statisztikája. A tiszti főorvosi hivatal kimutatása szerint a múlt héten a fővárosban a ragadós betegségek állása a következő volt. Megbetegedés: basi hagymáz 7, kanyaró 129, skarlát 101, számarhurut 14, roncóló torok- és gégegyel 29, bárányhimlő 12, járványos fültőmirigylob 12, járványos gerinczagyhártyalob 1, trachoma 2, paralisz infantilis 1. Halálozás: kanyaró 6, skarlát 14, számarhurut 1, roncóló torok- és gégegyel 2, járványos gerinczagyhártyalob 1. A múlt héten a fővárosban élve született 448, halva született 17 gyermek. Meghalt 319 egyén. Esetlés volt 206. Az év eleje óta élve született 1524, halva született 388 gyermek. Meghalt 8682 egyén. Esetlés volt 4158.

TANÜGY

Jubiláló gimnáziumi igazgató. Zalai Mihályt, a székesfehérvári ciszterciata főgimnázium igazgatóját harmincz évi tanári működése alkalmából meleg ünneplésben részesítették. A tanári kar nevében dr. Kapossy Endre üdvözölte a jubilánst, a diákok ragaszkodását és szeretetét. Szokolay Béla 8. osztályú tanuló tolmácsolta. Végül Kárpáti Kelemen tankerületi főigazgató köszöntötte az érdemes pedagógust, kiemelve kiváló érdemeit a tanügy szolgálatában. A jubiláns meglatva mondott köszönetet a nem várt ünneplésért. Délben a rendházban disztribúció volt. Zalai Mihály szeptembertől kezdve a zirczi apátság irodájának igazgatója lesz.

Hírek a kolozsvári egyetemről. A min. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter a kolozsvári tudományegyetemen az 1913—1914. tanévre dr. Kenyeres Balázs nyilvános rendes tanárnak a tudományegyetem rector magnificusává, dr. Farkas Lajos nyilvános rendes tanárnak prorectorrá, dr. Kossuthy Ignác nyilvános rendes tanárnak a jog- és államtudományi kar dékánjává, dr. Marschalkó Tamás nyilvános rendes tanárnak az orvostudományi kar dékánjává, dr. Dézsi Lajos nyilvános rendes tanárnak a bölcsészeti, nyelv- és történelemtudományi kar dékánjává, dr. Rögler Gusztáv nyilvános rendes tanárnak pedig az orvostudományi kar jegyzőjévé történet megválasztását jóváhagyólag tudomásul vette és őket ezen tisztségükben az említett idő tartamára megerősítette.

Siketnéma intézeti tanárok közgyűlése. A siketnéma intézeti tanárok országos egyesülete XII. évi rendes közgyűlést Keszthelyen tartotta meg. A közgyűlést Borbély Sándor egyesületi elnök vezette. Klis Lajos igazgató, a siketnémák oktatásügyét ismertette. Ezután Schnellbach Ferenc kaposvári tanár néhány növendékkel bemutatta a némák tanítását. Herrmann Antal dr. pedagógiumi igazgató, lb. tag, a „Mozi és a siketnémák” címűmel tartott előadást. Kezler Ferenc tiltár jelentése kapcsán elhatározta az egyesület, hogy a kecskeméti siketnéma intézet megteremtőjének, a most elhunyt Kada Elek kecskeméti volt polgármesternek özvegyéhez és Kecskeméti város tanácsához részvélfiratot intéz. A közgyűléssel kapcsolatban a hazai siketnéma intézetek növendékeinek rajz- és slójtárgyaiból az egyesület kiállítását rendezett. Az első napi közgyűlés délutánján Hévízre rándult a társaság. A közgyűlés második napján, hétfőn, a tanárképző reformjáról tárgyaltak. Adamsik István tanár a siketnémák ifjúsági köreiről tart előadást. Megállapították ezután a jövő évi közgyűlés helyét. A gyűlés tagjai ezután meglekintették Fesztes herczeg kastélyát és hajókirándulást tettek a Balatonon.

Polgári iskolai internátus. A dunaföldvári polgári fiúiskolával kapcsolatosan a jövő tanévtől kezdve internátust létesítenek. Az internátusban családias otthont nyerne a növendékek, ahol szigorú felügyelet alatt végzik tanulmányaikat. A szellemi nevelés élén a polgári iskola igazgatója áll, a felügyeletet és az oktatást az iskola tanárai végzik. Minden fevilágosítást szívesen megad az intézet igazgatósága Dunaföldvárról.

Új, elegáns automobilok

vámon belől 8.— K órádjárt személyekre s uttjelésiményre való tekintet nélkül ország-
nta 85 fillér kilométerdj ellenében bérelhető

Telefon 70-65, 81-42

KÖZIGAZGATÁS

A győri internátus bajai

Budapest, július 1.

A dunántúli jegyzői kar egyik jelentékeny része elhagyatott árva sorsában, egyesült erővel internátust létesített Győrött, hogy a gyermeknevelés gondjait, mely sorvasztóan ránehezedik a jegyzőkarra, lehetőleg s önerőből könnyítsék. A derék jegyzők, a neveltetés nehéz gondjaitól zaklatott szülők szép reményeket fűztek és tekintélyes áldozatot is hoztak a vállalkozásuk fenntartása érdekében; ámde nem győzték anyagi erővel.

Az elszomorító győri jelentés szerint ezt a dícséretes vállalkozást, amely az állam legmesszebbmenő támogatására érdemes volna, (hiszen csak Tisza Pista aradi választására is százezreket pocsékoltak el a kortyondi kortes és egyéb megvásárolt alakoknak!), — teljes csőd fenyegeti. Anyagiilag olvan balul ütött ki a dunántúli jegyzők vállalkozása, hogy — ha a kormány és társadalom segítségével nem siet — kénytelenek lesznek — beszüntetni. Domonkos István mezőkövesdi körjegyző, a győri jegyzői internátus igazgatója, következőket mondta el vállalkozásuk kétségbejítő körülményeiről:

— Az a felfogásom, hogy a jegyző-internátusnak államsegélyt kell kieszközölni, másképp fentartani nem lehet, mert a helyzet még furcsább lesz 1915-ben, ha lejár a szerződés és az ideiglenes helyiség helyett állandó helyiségről is kell gondoskodni. A szerződés értelmében most legalább huszötöt gyermekét vagyunk kötelesek az internátusban elhelyezni. Az év elején több mint harminczet helyeztünk el, de ezekből az év végére huszöthé maradt. Kitehettem volna ezek közül a felét, mert nem fizettek, de akkor is meg kellett volna fizetni 25 bennlakó tartásdíját. A huszöthé növendék szülei közül így körülbelül tizenháromat kell a tartásdíj végett pörölni... Amikor nem folyt be a bennlakó után elég pénz, kénytelenek voltunk személtői váltóra pénzt fölvenni. Az elnök, alelnök, pénztáros és én ily címen 3200 koronára vagyunk kötelesek. De kifizetellen a teljes évi viz. csatorna és villany-díj, továbbá a szén és fa is. Meg kell azonban jegyezni, hogy az anyagi felelősségünk egyáltalában nem aggályos, mert a behajtható künnlevőségünkből minden tartozás bőséges fedezetet nyer. Amint a leszámolást megjejtük, a magam részéről megmáshatatlann elhatározással lemondok az igazgatói tisztségéről...

A karczagi detektivség. Karczag város rendőrkapitánya előterjesztette a közgyűlésnek, hogy a rendőrség részére kiutalt államségélyből szervezzen detektiv állásokat. A közgyűlés ma tárgyalta ezt az előterjesztést és napirendre tért fölötte. A határozat városzerte nagy feltűnést keltett.

TÖRVÉNYSZÉK

§ Az esküdttörvényszék nyári szünete. A mai napon tárgyalta a budapesti büntető törvényszék esküdttörvényszéke a nyári szünet előtt. Az esküdtszéki ülésszak szeptember hó 12-én kezdődik. Az esküdtszék ez év folyamán is alapos munkát végzett, amennyiben hat főmagánvadás és hat közvadás ügy maradt az őszi ülésszakra.

§ Újabb ítélet a köztársaságiak ellen. A makói rendőrség újabbán tiltott gyűlés megtartása miatt dr. Nagy Györgyöt, dr. Espersit János makói és dr. Ács Jenő szabadkai ügyvédet, továbbá Hubai Károly kolozsvári törvényhatósági bizottsági tagot és az ottani ipartestület elnökét, azonkívül mintegy tizenöt kisiparost ismét tizenöt napi elzárásra és kétszáz korona pénzbüntetésre ítélte, mert az egyik vendéglőben tiltott gyűlést tartottak. Ezenkívül Nagy Györgyöt és Espersit Jánost, mint a gyűlés összehívóit s a mozgalom vezetőit még külön tizenöt napra ítélte el. A két utóbbinak fogházbüntetése most már 45—45 napot tesz ki. A rendőrség ítéletének megokolása szerint a köztársasági párt már a címével is izgat és lázít az alkotmányos forma s az állami rend ellen, ennél fogva a lakosság s a rendőrség hazajás kötelessége, hogy a mozgalmat elnyomja és szigorú büntetéssel az állami rend fölforgatóit megfektesse.

§ Mikor a bíró saját tanuvalomása alapján hoz ítéletet. Los Angelesből jelentik: A napokban Charles Monroe bíró előtt yalópert tárgyal-

tak és a bírónak arra a különös szerepre nyílt alkalmá, hogy a saját tanuvalomása alapján mondjon ítéletet. Mrs. William Woodward indított válópört a férje ellen, aki őt 1910-ben hűtlenül elhagyta. Woodwardné azonkívül azzal is vádolta a férjét, hogy nem folytatt becsületes életet. „Én is tudok efelől valamit”, — mondotta a bíró. — „Mr. Clerk eskettessen fel tanunak.” A bírósági jegyző feleskette a bírót, aki leszállott az emelvényről és a tanuk padján tetete meg vallomását. Erre a bíró ismét elfoglalta a helyét a pulpitusnál és kimondta a válast, hangsúlyozván, hogy Charles Monroe (ez a bíró neve) vallomása megerősítette a panaszos nő állításait.

§ Elítelt tanár. Szegedről jelentik: A szegedi büntető járásbírósa ma Szmolány Nándor tanárt, aki országos vendéglős bank elnökét 380 korona pénzbüntetésre ítélte, mert a bank közgyűlésén Szakács Józsefről, az intézet ügyészéről azt állította, hogy ez hamisan készítette az 1911. évről szóló mérleget.

§ Az Andrássy-utj trafikrablók. Szlávik Pál békéscsabai születésű 25 éves faczér szabósegéd, aki lopásért már kilencszer és súlyos testi sértésért is büntetve volt, Nagy Lajos egerarácsi születésű, 18. életévét még be nem töltött faczér kocsisal, aki lopás miatt szintén háromszor volt büntetve, március 19-én reggel hét órakor bementek az Andrássy-ut 84. szám alatti dohánytözsébe és ennek ajtaját belülről bezárták. Ezután a trafikban levő Weber Dávid tulajdonosra és Szatmári Rózsa elárúsító leányra revolvert fogtak s lefövéssel fenyegették meg őket, ha nem adnak pénzt. Weber Dávid a fenyegetések folytán előbb a fiókban levő aprópénzzel akarta őket kielégíteni, de Szlávik Pál attól tartott, hogy a fiókból fegyvert vehetnek ki, ráiravált: „Fel a kézzel!” A megrémült trafiktulajdonos erre elővett egy kopott pénztárczát, amelyben 360 korona papírpénz volt s azt átadta Szláviknak. Szlávik, miután meggyőződött arról, hogy a kopott pénztárczában tényleg nagyobb összegű pénz van, társával együtt elmenekült a trafikból. Weber Dávid a két rabló elmenekülése után kiszaladt az utcára s fellármázta segítségkiallításával a közönséget, többen üldözöbe vették a futásban menedéket kereső rablókat, de feltartóztatni őket nem merete senki, mert ezek revolvert tartva kezükben, lefövéssel fenyegettek meg mindenkit, aki utjukba mer állni. Szlávik Pál menekülés közben a Munkácsy- és Délibáb-utca sarkán épülő ház teltén egy gödörbe bujt el. Itt akadt rá Vas II. István 1671. számú rendőr, hosszas keresés után. Nagy Lajost Fiumében fogták el. Ma tárgyalta ezt a bűnyvet a büntető törvényszék fiataloknak bűnygyében itélkező esküdttörvényszéke. A perbeszédet után az esküdtek bűnösnek mondták ki mindkét vádlottat a rablás bűntételben s a marasztaló verdikt alapján a törvényt alkalmazó bíróság Szlávik Pált öt évi és három havi feyházra, a fiatalok Nagy Lajost pedig három évi feyházra ítélte.

§ Egy névnapi estély epilógusa. A múlt hónapban nevenapiját ünnepelte vidám vendéglátás között Szabó Dénes székelyudvarhelyi főreáliskolai tanár, a „Nyugat” ismert nevű munkatársa s vendégei vígan énekelgettek, daloltak, kupléztak, majd a kuplék után felhangzott egyszerre az ősi zsoltár: „mint a szép híves patakra...”, ugyanekkor pedig az éppen ott időző Kenessey püspök sétált el Szabó tanár ablakai alatt. Az esetről a kollegium előljárósága is tudomást szerzett s azt a véleményét nyilvánította, hogy ez a dolog nem fér össze a tanári komolysággal. Viszont Szabó tanár egy levélben ostobának, vagy tisztességtelennek nevezte a vélemény nyilvánítót, amiért a kollegium előljárósága panaszt emelt a járásbírósnál. Szabó tanár azzal védekezett, hogy az ő lakásán azt énekel, amit akar, viszont a sértő levélben a gondnokság összes tagjait sérteni nem akarta abban. A járásbírósa Szabó Dénes tanárt ötnapi fogházbüntetésre változtatható 100 korona pénzbüntetésben marasztalta el.

§ Az Alimentária sikkasztója. Jobbágyi István hentesmester a múlt év október havában 1054 korona értékű élelmiszereket vett át bizományi eladásra az Alimentaria általános élelmiszereértékesítő részvénytársaságtól. Az átvett áruk ára fejében 460 koronát befizetett a részvénytársaságnak, de 590 koronát magának tartott meg. A károsult részvénytársaság feljelentésére a kir. ügyvétség sikkasztás büntette miatt emelt vádat a hentesmester ellen, akit ma a büntető törvényszék sikkasztás vétsége miatt jogerősen tizennégy napot fogházza ítélte el.

§ Széntolvajok. A kereskedelemügyi minisztérium részére ez év április 18-án szent szállítottak. Mikor a szénszállító kocsi, amelyen negyven métermázsza szén volt, megállott a minisztérium kapuja előtt, Zilizi József és Fekete Rudolf napszamosok hozzáfogtak a szén lerakásához. Lerakodás közben Fekete Rudolf és Zilizi János, miközben Szabó Sándor kocsi a szénhordással volt elfoglalva, hirtelen felültek a kocsi s elhajították a kocsi levő husz métermázsza szénrel. A menekülő tolvajokat úgy tudták elfogni, hogy a miniszter automobilján üldözöbe vették. A királyi ügyvétség az elfogott tolvajok, Fekete Rudolf és Zilizi János ellen, akik lopás büntette miatt már több ízben büntetve voltak, lopás büntetteért emelt vádat. Ma tárgyalta ezt a bűnyvet a büntetőtörvényszék. A bíróság Fekete Rudolfot három hónapi fogházza, Zilizi Jánost pedig hat hónapi börtönnel ítélte.

SPORT

Alági versenyek

— Lovaregyleti meeting: második nap. —

Az idő ma sem volt kiméletesebb s inkább egy késő őszi napra emlékeztetett, mint nyár közepére. A folyton szemtelő esőt csak úgy csapkodta a csipős szél a publikum szemébe, mindazonáltal a versenyek rendíthetetlen híveit ez nem kedvetlenítette el s ugyancsak hordták a pénzt a totalizátorhoz. A Tátrai handicap, mint minden évben, most is a leghevesebb küzdelem után ért véget s mi sem dicséri jobban a handicapper remek munkáját, min az, hogy a népes mezőny egész zárt csomóban érte el a célját. A meglepetés most sem maradt el, amennyiben a győztes Bowli több mint harmincszoros kvótával örvendeztette meg kevés számú hívét. A Wenckheim-ló a szintén Kaposinál álló Seagull-t heves küzdelem után fejhoszszal utasította a második helyre. Pretznernek ma ismét rossz napja volt, mert nem valami szerencsésen támogatta lovát a finishben. A harmadiknak helyezett Duc-kal lovása mindent elkövetett, hogy nyerjen, de a szívosan védekező Bowlit nem bírta elűzni a győzelemtől s végül Seagull is megelőzte. Szoros negyedik Cseces-Nándor előtt, közvetlen mellette Luczifer II. hatodik. A favoritokra egyébként is balul ütött ki a mai nap, mert Munster kivételével mind kikapnak s egymást követték a nagyobb-nál nagyobb kvóták. Részletes eredmények:

I. Eladók versenye. 3000 K. 1600 m. 1. Mr. Redgrey Munster (Jurnik), 2. Fandango (Tausz), 3. Szellő (Spiller). Futottak még: Vonsorrens, Tudor, Tersato, Mérillon, Csavargó, St. Bees, Unbedacht. — Tot.: 10:32, 20:30, 96, 72.

II. Welter-handicap. 3000 K. 1200 m. 1. Dreher A. Vasco da Gama (Varga), 2. Epsom (Markó), 3. Primsima (Trigg). Futottak még: Re-Contra, Herzkönig, Quenelle, Queen, Alca, Query, Belladonna, Masina, Mon Cousin, Gateux, Fram, Lagune, Bliktri, Weissenbach, No slip. — Tot.: 10:59, 20:50, 90, 82.

III. Tátrai handicap. 16.000 K. 1600 m. 1. Gróf Wenckheim D. Bowli (Guttman), 2. Seagull (Pretzner), 3. Duc (Gulvás). Futottak még: Marasesti, Vivid, Margate, Vocativus, Handabanda, Little John, Slatin Pasha, Csecebabba, Nándor, Chiquet, Luczifer II, Piccolo, Sopron, Baby II, A Sport. — Tot.: 10:330, 20:168, 44, 46.

IV. Kénévesek versenye. 5000 K. 1100 m. 1. Losonczy E. Libanon (Janek), 2. Csalfinta (Pillar), 3. Tradition (Trigg). Futottak még: Cziptus, Maja, Horka, Kontras. — Tot.: 10:17, 20:22, 30, 26.

V. Kétéves nyerelessék handicapja. 3000 K. 900 m. báró Rothschild A. Apis (Trigg), 2. Giddy Governess (Varga), 3. Hella (Pretzner). Futottak még: Ázalék, Punktum, Lala, Dream, Krim, Nichette II, Banda Rudi, Herzdame, Champus, Kis csalfa, Plectra. — Tot.: 10:220, 20:70, 30, 32.

VI. Eladó kétévesek handicapja. 2000 K. 900 m. 1. Schlesinger V. és tsa Bijou (Friedrich), 2. Adelheid (Korb), 3. Loire (Tóth). Futottak még: Bold, Manon, Halili, Bonnie Bairn, Lagune II. — Tot.: 10:83, 20:54, 30, 44.

() **Pestvidéki bajnokság.** Az MLSz. tanácsülésének pénteki határozata nagy port vert fel az érdekelt egyleteknél. Bámulatos, hogy az MLSz. nek mindig sikerül érthetetlen határozatokkal felháborítani a sportköröket. Leginkább az UTE-t érinti súlyosan e határozat és mint halljuk, az UTE. vezetősége mindent elkövet e határozat megváltoztatására. Mindenki monstre küldöttséget tervez a belügyminiszterhez, hanem nagy tüntetést rendez az MLSz. ellen. Különben pedig nevét Budapesti (Újpesti) Torna-Egyletre óhajtja változtatni, csak hogy a kitelepitést elkerülje.

() **Az MLSz. bomlása.** Baján Gyula a BAK. alelnöke lemondott a fegyelmi bizottság tagsági állásáról. Levelében súlyos kritikát mond az MLSz. ben uralkodó klikk gazdálkodásáról.

() **Mezei Angliában.** Mezei hétfőn reggel utazott el Berlinből Londonba és résztvesz Anglia negyedik angol mérföldes bajnokságában, mert állítása szerint nem ismerte a berlini pálya fordulóit, későn kezdett spurtolni, amikor Hermanit és Burkovitzot el nem érte.

KÖZGAZDASÁG

A Ritz-szálloda csődügye. Ismeretes, hogy a Ritz-szálloda hitelezői ezideig még nem tudtak megállapodni, s a társaság igazgatósága elhatározta, hogy megkéri a csődöt. Be is adták a csődkérvényt, amelyet ma visszavontak. A visszavonásnak — a mint mi hitelesen értesülünk — semmi más oka nem volt, minthogy a kérvény szabálytalanul volt beadva, azt módosítva újból benyújtották. *Csütörtökön lesz ez ügyben a csődtárgyalás.* Ha ezideig a hitelezők nem tudnak megegyezni, ki fogják mondani a csődöt, s a kinevezendő csődtömeggondnoktól fog függni, milyea sorsra jusson a főváros büszkesége: a Ritz-szálloda. Annyi tény, hogy a hitelezők között akció indult meg, hogy tóvárosi Fischer Emil porcellángyárost, aki hónapok óta kártartó buzgósággal fáradozik a hitelezők egyöntetű megállapodásán, a választmányba beválasszák. Mert így látják jogos érdekeiket csak megvédve. Mint értesülünk, a tömeggondnok dr. Püspöky Emil ügyvéd lesz, aki ma délután már ebben a minőségében meg is jelent a Ritz-szálló irodájában.

Gyümölcs- és főzelékfélék kivitele. A Kereskedelmi Múzeum közlése szerint Bulgáriában a háboru miatt a burgonyaültetés is elmaradt. Ma oly kevés a készlet, hogy 100 kilogrammja körülbelül 30 frcs-ba kerül. Emellett silány és rossz. Míután a bulgár nép táplálkozásánál a burgonya mind nagyobb szerepet kezd játszani s a talaj a legfontosabb művelés mellett sem megfelelő ezen növény termésére, Magyarország burgonyakivitele ott szép jövőre számíthatna. Breslauban a németországi rossz cseresnyetermés következtében ez a gyümölcs most ott igen jó áron kel el. Kis kosarakba Langraf József (Ernst-Strasse 1) egészséges, friss árut bármily mennyiségben gyorsan és jól értékesít. Hasonlóan igen nagy az érdeklődés az üvegmeleg (spanyolmeleg) és kajszinbarack iránt. Több kocsinakománv konzervgyárnál előre megállapított fix árak mellett már most lehet értékesíteni. Jelenleg még zöldbabban is nagy a kereslet.

A Magyar Vámpolitikai Központ a gazdák támadás ellen. A legutóbbi kassai gazdasággyűlés igen éles támadást intézett a Magyar Vámpolitikai Központ ellen. A Központ ma megadta a választ azokra a támadásokra, amelyek legutóbb Kassán hangzottak el. Aki figyelmenre méltatta Vámközpontunk eddigi működését, — mondotta Lánzy Leó — tisztában lehet vele, hogy a mezőgazdaság valódi érdekei szívünkön fekszenek. Természetes jogunk és hivatásunk, hogy az agrárvámok kérdéséhez is a magunk ipari és kereskedelmi és fogyasztói érdekeinek nézőpontjából állást foglaljunk. Semmiféle támadással nem engedjük magunkat elhamarkodott álláspontra ragadni s ennek előrebocsátásával konstatálnunk kell, hogy az agrárvámok dolgában a Vámközpont még nem fejezte be tanulmányait s így ezekben nem is volt még alkalma állást foglalni. Az *előállat behozatal mellett* elvben állást foglaltunk ugyan, de abban a meggyőződésben, hogy ez nemcsak nem lehet ártalmára, hanem hasznára is volna állattenyésztésünknek; a *takarvánnyámok* egyik-másik fajtáját éppen állattenyésztésünk érdekében kívánjuk leszállítani, a behozatali jegy intézményével pedig terményfeldolgozó iparunk exportját akarjuk fokozni. Rossz néven veszik nekünk az osztrák Handelspolitische Zentralstelle-vel való tanácskozásainkat is; magyar agrárszervezeteink azonban már évek óta nem kerülnek ki az osztrák agrárszervezetekkel való testvériesülési ünnepségekből. A *gabonabehozatali* jegyek dolgában mi is a magyar álláspont diadalra juttatása érdekében tárgyalunk az osztrák társintézménnyel, egyébként pedig az agrárvámokra vonatkozó kérdést a közös konferencia tárgysorozatára ki sem tűztünk. Egymást kötelező határozatok hozatalában nem szándékozunk megállapodni s így szabad kezét tartunk fenn magunknak az egész vonalon. Az élénk helyeslés-

sel fogadott elnöki megnyitó után Vágó József vámközponti titkár tett jelentést a mult tanácsülés óta történekről, jelentést tett az elnöki tanácsnak az osztrák Handelspolitische Zentralstelle elnöki választmányával folytatott előzetes konferenciáról is, amely egy az ősszel megtartandó érdemleges tanácskozásra vonatkozó megállapodásaihoz egyhanguan hozzájárultak. Dr. Fenyő Miksa vámközponti titkár pedig ismertette a Görögországgal kötendő kereskedelmi szerződés fontosságát. A napirend egyes pontjainál élénk vita fejlődött ki s a tanácskozás befejeztével Lánzy Leó elnök köszönetet mondott dr. Lers Vilmos államtitkárnak az egyes pontoknál előadott értékes szakzerű felvilágosításaiért, mire az ülés véget ért.

Villamosok forgalma. A budapesti Villamos Városi Vasut R.-T. vonalain június havában összesen 856.100 korona bevételt ért el. A mult év ugyanezen hónapjában a bevétel 823.420 koronát tett ki. Január 1-től az összes bevétel 5.028.107 koronára rugott, a mult év ugyanezen időszakában elért 4.806.760 korona bevétellel szemben. A Ferencz József földalatti villamos vasuton június havában összesen 71.329 korona bevételt ért el. A mult év ugyanezen hónapjában a bevétel 78.748 koronát tett ki. Január 1-től az összes bevétel 445.972 koronára rugott, a mult év ugyanezen időszakában elért 446.890 korona bevétellel szemben.

Mi történt a Józsefvárosi Bank közgyűlésén. Már megtört, hogy a Józsefvárosi Bank és Takarékpénztár részvényesei tegnapi felháborodással utasították vissza az igazgatóság jelentését. A közgyűlés vége az lett, hogy az elnök a közgyűlést feloszlatta és határozat nélkül berekesztette. A közgyűlésen Bartolffy János alelnök elnökölt, míg az igazgatóság többi tagjai nem jelentek meg. Féltek, hogy megverik őket. Bartolffy terjesztette elő az igazgatóság jelentését, amely a közel 600.000 koronára tehető veszteségre való tekintettel a felszámolás kimondását javasolja. Megjegyezte, hogy a részvényesek amaz előzetes kérdésére, hogy a lelet részvények közül valamennyi befizetett részvénye, nem felelhet, mert az üzleti könyvek bírói zár alatt vannak. A részvényesek közül dr. Waigand József, Sándor Ferencz szólalt fel, akik azt javasolták, hogy állapítsák meg az igazgatóság felelőssége és kérjen a közgyűlés csődöt az intézet ellen. Dr. Hartmann Elek és mások felszólalása után nagy láma és zajongás között megtörtént a szavazás, a melynek eredménye az volt, hogy a többség elvetette a felszámolás kimondására vonatkozó határozatot. Mikor az igazgatóság látta, hogy nincs többsége, az elnök kijelentette, hogy Waigandéknak a csődkérsre vonatkozó indítványát nem bocsátja szavazásra, mert az nem volt a napirendre tűzve. Erre újabb láma keletkezett, a minek az elnök azzal vetett véget, hogy a közgyűlést feloszlatta és eltávozott. A részvényesek most a felügyelő-bizottságtól követelik az újabb közgyűlés összehívását, a mire a felügyelő-bizottság elnöke hajlandónak nyilatkozott. Legközelebb tehát újabb rendkívüli közgyűlés lesz és ezen fog eldőlni, hogy felszámol-e az intézet, vagy pedig megkéri maga ellen, a csődöt.

A Magyar-horvát tengeri gőzhajózási társaság új járatai. A Magyar-horvát tengeri gőzhajózási részvénytársaság Albániába és Görögországba irányuló gőzhajószolgálatát, amely már egy éve áll fenn, legközelebb megújítják. A Drintól délre fekvő adriai kikötőkkel való kereskedelmi összeköttetés fellendítése érdekében a társaság a fume-patrisi kéthetenként közlekedő járatát hetenként közlekedő járatá alakítja át. A hajó Fiuméből minden kedden délelőtt tizenegy órakor indul és érinti Gravosa, Budua, Antivari, Dulcigno, Medua, Durazzo, Valona, Santi-Quaranta, Corfu, Sajada, Parga, Prevesa, Santa-Maura, Argostoli és Zante kikötőket. Ezenkívül új gőzhajószolgálatot létesítenek Gravosa és Valona között hetenként két járatral, amely Budua, Spizza, Antivari, Dulcigno, Medua, Durazzo és Semeni kikötőket érinti és Gravosában a Fiuméből érkező és odainduló gyorshajójáratokhoz csatlakozik. Az új gőzhajószolgálat nemcsak az áruforgalmat fogja fejleszteni, de az utasoknak is gyors összeköttetést

Reggelizés előtt
fél pohár
SCHMIDTHAUER-FÉLE

Igmándi keserűvíz

Használata valódi áldás
gyomor-bajoknak és
székzsorulásban szenvedőknek.

az elrontott gyomrot 2-3 óra
alatt teljesen rendbe hozza
Kis üveg — — 40 fillér
Nagy üveg — — 60 fillér

Vágó József... tanácsülés... elnöki tanácsnak... konferencián...

Minden nap

vegyen magához egy pohárka Dr. Hommel-féle Haematogent, közvetlenül a főétkezés előtt. Ez által étvágya helyreáll, idegrendszere megerősödik, bogyódsága elmúlik és közérzete a leggyorsabban megjavul. — Óvás! A Dr. Hommel nevet hangsúlyozni kell!

biztosít Fiuméból az említett kikötőkbe és pedig háromszor hetenként úgy közvetlenül, valamint a Gravosát érintő gyorshajók igénybevételével.

Szeged város kölcsöne. Szegedről jelentik: Fontos alkotáásokra Szeged városának körülbelül 24 millió koronára volna szüksége. Tekintettel azonban a pénzkészletre ma mindennemű kizárt dolog, hogy ez az összeg beszerezhető legyen. A városi tanács elhatározta, hogy az elodázhatatlan beruházások fedezésére 7 millió koronát vesz igénybe és pedig aképen, hogy felmondja a városnak a pénzügyintézeteknél levő összes betéteit, melyek eredetileg 4 millió koronára rúgtak, de ebből már régebben lekötött 3 millió után még fennmaradt 1 millió korona. A hiányzó összeget kölcsön útján szerzi be. A pénzügyintézetekkel való előzetes tárgyalásra dr. Lázár György polgármester és Balogh Károly pénzügyi tanácsost bízta meg.

Kincstári lóvásárlás. A m. kir. földművelésügyi miniszter felhívja mindazon tenyésztőket, kiknek birtokában három és fél évet betöltött, de nyolczadik évét meg nem haladt koru ménlő van és azt eladni óhajtják, hogy ebbeli szándékukat annak kitüntetésével, hogy a ménlő mely vármegyében, városban, községben, vagy pusztán áll, továbbá a mén származását, valamint az eladási árt is (1 koronás bélyeggel ellátott beadványban) legkésőbb folyó évi augusztus 1-ig a m. kir. földművelésügyi miniszteriumnak jelentsék be.

A Hitelbank földgázvállalata. A Magyar Általános Hitelbank igazgatósága már hónapok óta tárgyalásokat folytat egy nagyszabású vállalat alapítására, amelynek hivatala lenne a földgáz-forrá-

sokat értékesíteni. A vállalatban a vezető osztrák pénzintézetek és több angol társaság is részt fog venni.

Sorsolás. Az Erzsébet királyné szanatórium sorsjegyek 27. húzása ma délben volt a Budapesti Szanatórium Egyesület központi irodájának helyiségében Gáspár Béla kir. közjegyzőnek, a szanatórium-egyesület hivatalos kiküldötteinek és nagyszámú közönségnek jelenlétében. A mai húzások a következő nyereseményeket sorsolták ki: 40.000 koronát nyert 4720-53, 2000 koronát nyert 3049-54, 1000 koronát nyert 3491-1, 500 koronát nyert 232-100, 2245-40, 100 koronát nyert 3907-92, 1575-84, 574-86, 578-73, 1471-87, 50 koronát nyert 1728-87, 1262-17, 934-78, 5728-63, 4620-24, 4523-68, 3841-23, 1762-4, 658-80, 2407-61. — Bévsből jelentik: A Vöröskereszt sorsjegyek-húzásánál a 30.000 koronás főnyeresemény a 11834 sorsozat 37 számú sorsjegyre esett, 2600 koronát nyert 9259-10. — A közönségi sorsjegyek húzásánál a 300.000 koronás főnyeresemény 1292-82 sorsjegy nyerte, 20.000 koronát nyert 278-49. — Az 1858. évi hitelsorsjegyek húzásánál a 300.000 koronás főnyeresemény 3746-33 sorsjegyre esett, 60.000 koronát nyert 1598-87, 30.000 koronát 1598-1, 10.000 koronát nyertek 552-94 és 1153-28.

Fizetési képtelenségek. A bécsi hitelezői védelem a következő fizetési képtelenségeket jelenti: Vaccaro Carlo Fiume, Fenytz György Versecz, Schönfeld Dezső Baltonya, Rothauer Jenő Pápa (csőd), Grünbaum és Társa divat- és kalapkereskedés Budapest.

Az Unio biztosító forgalma. Az „Unio“ élet- és gyermekbiztosító intézet, mint szövetkezettől folyó év június havában 1.417.900 korona értékű biztosítási ajánlat nyújtott be és 1.411.100 korona értékű új biztosítási kötvény állított ki. Biztosítási összegek fejében 148.000 korona 70 fillér fizetett ki. 1913. január 1-től június 30-ig bezárólag 7.607.100 korona értékű biztosítási ajánlat nyújtott be és 6.426.100 K értékű új biztosítási kötvény állított ki. Biztosítási összegek fejében a folyó évben 917.560 korona 34 fillér és az intézet fennállása óta 21.342.854 korona 36 fillért fizetett ki.

Felolós szerkesztő DR. LUKÁCS GUSZTÁV JENŐ

Kiadó-tulajdonos: Magyar Ujságkiadó Vállalat Igazgató: ERDŐS ÁRMAND

TŐZSDÉK

Gabonatózsde

Budapest, július 1. A készáruüzletben barátságos volt ma a hangulat. Kielégítő kínálattal szemben, a malmok valamivel jobb vételkedvet mutattak, mint az utóbbi napokban és nem zárkoztak el, mérsékeltlen jobb árak fizetése elől sem. Mivel másrészt az eladók sem voltak túl követelőzők, élénk forgalom fejlődött ki, aminek a folyamán elkelt mintegy 25.000 q buza, finomabb fajok 5 fillérrel drágább árakon. A legdrágább eladási ár 11.39 korona volt 78.8 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 10.87 1/2 korona. 76.8 kilós raktáraruért. Egyéb gabonaneműek közül a rozs emelkedő, a tengeri szilárd, a zab és az árpa változatlan. Forgalmába került: 2100 q rozs 8.20-8.35 koronás áron, 500 q árpa 8.- koronás áron, 500 q zab 9.17 1/2-9.40 koronás árakon és 1500 tengeri 7.75-7.85 koronás árakon. — A határidőpáczen az esős időre szilárdan és a tegnapi zárlatnál magasabb jegyzésekkel indult meg a mai üzlet. A forgalom folyamán barátságos volt a hangulat, az árfolyamok azonban csak közvetlen a megnyitás után tudtak kevéssel még tovább emelkedni, míg később visszaszorultak majdnem a tegnapi zárlat színvonaláig, amely körül aztán folyvást pár fillér keretén belül ingadoztak. A déli tőzsdén is barátságos volt a hangulat, anélkül azonban, hogy élénkebb forgalom kifejlődhetett volna. A tegnapi zárlathoz viszonyítva végeredményképpen ma az októberi buza három fillérrel, az áprilisi buza négy fillérrel, az októberi rozs öt fillérrel, a júliusi tengeri hét fillérrel, az új tengeri egy fillérrel emelkedett, az októberi zab pedig teljesen változatlan maradt.

A készáruüzletben ellett: Buza, Tiszavidéki: 100 q 79 k 22.60 K, 4000 q 78.3 k 22.78 K, 500 q 78 k 22.70 K, 2600 q 78 k 22.60 K, 100 q 77 k 22.25 K. Felsőtisztai: 250 q 80 k 22.25 K, 150 q 78 k 22.10 K. Fejérmegyei: 100 q

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1913. évi július 1-én.

Table with multiple columns: Mai záró árfolyam (PéNZ, ARU), Államadóság, Bankok részvényei, Könyvnyomdák részvényei, Különféle vállalatok részv., Pénzjegyek, Pénznemek, Váltók árfolyama (dát). Includes various financial instruments and exchange rates.

40 fillér és 60 fillér

79 k 22.60 K. Pestvidéki: 100 q 79 k 22.60 K. Felsőmagyar: 150 q 78 k 22.10 K, 100 q 77 k 22.10 K. Bácskai: 100 q 77 k 21.50 K kev., 2345 q 74.8 k 21.90 K. Raktárból: 3000 q 76.8 k 21.75 K, 1700 q 76.3 k 21.90 K. Rozs: 200 q 16.70 K, 100 q 16.60 K, 1800 q 16.40 K ppar. T-árpa: 150 q 16.— K ppar. Zab: 100 q 18.80 K, 100 q 18.75 K, 100 q 18.70 K, 100 q 18.50 K, 100 q 18.35 K kpf. Tengeri: 800 q 15.65 K jun. 30-án, 100 q 15.70 K kocsira, 200 q 15.65 K, 400 q 15.50 K vagonba kpf.

A határidőpiacon elkelt délelőtt:

Buza április 11.80—82—78, Buza október 11.30—29—34—27—31—29, Rozs október 8.93—92—97—87—92—91, Zab október 8.63—62—65—60, Tengeri május 7.48—43—46—44, Tengeri július 7.63—62—69—63, Tengeri augusztus 7.83—82—86—83—86—85.

Zárlat 1 óraker:

Buza április 11.78—79, Buza október 11.29—30, Rozs október 7.91—92, Zab október 8.59—60, Tengeri május 7.44—45, Tengeri július 7.65—66, Tengeri augusztus 7.85—86.

Bécs, július 1. Buza nyugodt. Rozs nyugodt. Zab nyugodt. Tengeri tartott.

Értéktőzsde

Budapest, július 1. Az előtőzsde eleinte gyöngye volt, mert a szerb skupstina tegnapi lefolyása nem elégitett ki és a bolgárok a szerb csapatokkal már több ízben összeütköztek, ami a börzén komoly aggodalmakat váltott ki. A kínálat azonban nem volt sürgető, mert a tőzsde mostanában amugy is hássere van angazsálva. Az árnívó eleinte csökkent, de utóbb némi javulás állott be, mert még nem adták fel a reményt, hogy a békés megoldás el fog következni. A délelőtti zárlat tartott volt. A déli tőzsde lefolyása igen csendes volt, az értékek a lanyha berlini jelentés ellenére is tartottan zárultak. A készáru piacon a temesvári szesz 20 koronával olcsóbbodott. A járadékpiacon üzletelen, gyöngye volt.

Az előtőzsdén kötött: Osztrák hitel 617.75, Magyar hitel 811—814.50, Hazai bank 275.50—276.50, Magyar bank 530.50—534, Rima 681—682.50, Közuti vasut 632.25—633.50, Városi villamos 355—355.75, Déli vasut 119.25—119.50, Salgó 744—747, Temesvári szesz 538—549.

A déli tőzsdén kötött: Magyar hitel 813.50—813.75, Per kor. 81.03—81.12, Magyar bank 533.25—534, Budapesti takarékp. 415, Központi takarékp. 1605, Rima 681—681.75, Közuti vasut 632—632.75, Városi villamos 354—355, Déli vasut 119.75—120, Hazai sorsjegy 606—606.50, Salgó 745, Temesvári szesz 530.55, Phöbus 178—181.

Utőtőzsde. Osztrák hitel 617, Magyar hitel 811.50, Leszámitoló 505, Jelzálog 414, Rima 679.50, Államvasut 697, Városi villamos 354, Közuti vasut 631, Magyar bank 531.50.

Bécs, július 1. A kedvezőtlen balkáni hírek hatása alatt a piacz aránylag nagy ellenállóképességet tanusított, de a forgalom a lehető legszűkebb keretek között maradt. Az árhanyatlás általában nem jelentékeny. A déli tőzsde újabb gyöngüléssel nyílt meg, különösen Alpési- és Skodarszvények szenvedtek nagyobb árhanyatlásokat.

Üzleti tudósítások

Budapesti sertésvásár, július 1. Árjegyzés. Hízott sertés árak. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felül) 127—128 fillér. Fialat közép (páronként 251—320 kgr.) 127—128 fillér. Magyar szedett: Közép (páronként 240—280 kgr.) 138—140 fillér. Sertéslétszám: június 29-én volt készlet 48.548 darab, június 30-án felhajtott 121 darab, június 30-án elszállított 306 darab, július 1-ére maradt készlet 48.363 darab. A hízott sertés üzletiránya: lanyha.

Budapesti szurómarhavásár, július 1. Felhajtott 779 darab élő borjú, (közte 5 rugott). Árjegyzések: Elsőrendű élő borjúkért 100—108 fillérig, kivételesen 110—116 fillér, középminőségű élő borjúkért 90—98 fillérig, rugott borjúkért 80 fillérig, kilogrammonként (levonás nélkül). Az irányzat élénkebb volt, az árak 3—4 fillérrel kilogrammonként emelkedtek.

Kivonat a hivatalos lapból

— Július 1. —

Kinevezések. A honvédelmi miniszter dr. Kereke Tibor miniszteri segédfogalmazót miniszteri fogalmazóvá, dr. Kilián Géza fizetés nélküli miniszteri segédfogalmazót pedig valóságos miniszteri segédfogalmazóvá;

az igazságügyminiszter dr. Frankó Lukács János miskolci törvényszéki joggyakornokot a salgótarjáni, dr. Villányi Ferenc gyulafehérvári törvényszéki joggyakornokot a balázsfalvi és dr. Müller Vendel László aradi törvényszéki joggyakornokot a nagybecskereki járásbíróvá jelölték;

a földmívelésügyi miniszter Baráth Ferenc és Bauer Péter fizetés nélküli miniszteri irodaségedtiszteket a vezetés alatt álló miniszterium központi segédhivatali tisztijának létszámába miniszteri irodakezelési gyakornokokká;

a győri ítélőtábla elnöke dr. Szőke Andor móri lakost a győri ítélőtábla kerületébe díjas joggyakornokká nevezte ki.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Tömösközy Sándor diósgyőri és László Gyula

fülöpszállás-külterületi állami elemi iskolai tanítókat kölesönösen, Bárkányi Erzsébet mátranováki és Velinszkiné Braun Ilma kisterenyi állami elemi iskolai tanítókat kölesönösen, Veres Sándor urdombi, Veres Aladár gyanafai állami elemi iskolai tanítókat kölesönösen áthelyezte.

Az igazságügyminiszter Kerekes Miklós zombolyai járásbíróvá jelölt a losonczi, S. Tóth István nagybecskereki kir. járásbíróvá pedig a módosi járásbíróvá, Ujváry Miklós algyógyi járásbíróvá irodatisztet a tordai törvényszékhez, Boda István téti járásbíróvá irnokot a győri járásbíróvához helyezte át.

Pályázatok. A pancsovai ügyészségnél alügyészi állásra, a csákgörbői járásbírósnál albirói állásra, a nagyikindai törvényszéknél jegyzői állásra, a Nagyvárad városi járásbírósnál jegyzői állásra két hét alatt lehet beadni a pályázatokat.

„EGYETÉRTÉS“

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS

Csak urakat érdekel

Valódi francia és amerikai gumi és hathólyagóvszer különlegességek! Orvostlag ajánlva.

„Fatime“ és „Semiramis“

Legfinomabb legvékonyabb és legmegbízhatóbb gyártmány! Törv. védett, mely óvszer kizárólag csak céggel kapható.

Árak: 12 drb. ered. csomagolásban K. 4.—, 8.—, 10.—, 12.—, Legújabb cs. és kir. szab. sérvkötők

pneumatikus gumi-pelottával. Egyedüli 6.—, 12.— K. Az összes Széküldés titoktartás mellett! E hirdetésre hivatkozók 20 koronán felüli vásárlásnál 20% engedményben részesülnek.

Legújabb 3000 ábrával ellátott árjegyzék ingyen és bérmentve.

KELETI J. gumi-árak és betegápolási cikkek gyára

Budapest, IV. Koronaherceg-utca 17. szám. Alapítva: 1878. Telefon: 13-76.

A REJTÉLY KULCSA

— FRANCZIA REGÉNY —

IRTA RICHEBOURG EMIL

131

— Nem nagyon. Látod, hogy nem akarok hazudni.

—Több, mint szomorú, szegény fiu vigasztalhatlan volt.

— Vigasztalhatlan! — ismétlé a fiatal leány.

— Igen, de nem kétségbeesett, mert...

— Oh, gyönyörű remény! — vágott atyja szavába Hermione — négy év, négy év! — Tovább nem bírt szólni, fuldokolni kezdett. Könnyei megeredtek s úgy zokogott, hogy a pogány is megsajnálta volna.

— Mione, kedves, jó, drága gyermekem! — kiáltá Morillon magánkiül. Térdeire vonta, mellére szorította, ringatta, mint egy kis gyermeket, sirt vele és homlokát apai csókokkal halmozá el.

Mióta Mollin Elek Charlotteot és Violetnét elhagyta, egészen délutáni három óráig czéltalanul és tervtelenül kóválygott Páris utcáin, mintegy test volt lélek nélkül; csak egy lebegett világosan előtte: boldogtalansága. Mert éhséget nem érzett, elfelejtett reggelizni. Az irigylet költő, az ünnepelt író nem találta többé, hogy a választottakhoz tartozik; ismét hinni kezdé, hogy szerencsétlen esillagzat alatt született, ismét szerencsétlen sorsáról panaszkodott. Az elért sikerre, diadalaira való gondolat tetehetetlen volt fájdalomnak enyhítésére. De hát gondolt is ő most egyáltalában sikerre, diadalaira? Végre mégis eszébe jutott valami, ugyanis, hogy barátjának, Györgynek megígérte, hogy a délután folyamán meglátogatja és hogy György várja őt. Lépteit azonnal egyenesen a Boulevard-Clichy felé irányozta.

Györgyöt a divánon ülve találta, fejét mellére csüggesztve és egy szivarka-papirt gépiesen csavargatva ujjai közt. Barátja belé-

pése kiragadta a művészt komor gondolataiból. Fejét felemelte. — Mikor a két barát egymás előtt állott, egymásra nézett s meglepetéstől mindkettő hasonló mozdulatot tett.

— Mi bajod, Elek? — kérdezé György.

— Oly szomorúnak látszol.

— Ugy tetszik nekem, György, hogy te magad sem látszol igen elégedettnek. Mi lett?

György felugrott s mindkét barát hallgatagul kezét szorított.

— Nos? — mondá György kis vártatva.

— Nos? — mondá Elek szintén.

Mindkettő vállalat vont és sóhajtott.

Ujabb hallgatás után György folytató:

— Hermione atyjánál voltam.

— És?

— Kérésemet előadtam. És visszautasította.

— Hogyan! Morillon ur megtagadja tőled leánya kezét? — Megbolondult az öreg?

— Leányát nem akarja férjhez adni, mielőtt huszonegyedik évét be nem tölti.

— De ez esztelenség!

— Ugy látszik, esküt tett rá.

— Különös önfajúság!

— Én, barátom, azt hiszem, hogy Morillon előélete valami nagy titkot rejt.

— És én azt hiszem, György, hogy eltalálad. Ugy látszik, hogy mindenütt titok rejtezik.

— Mit akarsz ezzel mondani?

— Hogy mit akarok mondani, György? Azt akarom mondani, hogy én épp oly szerencsétlen vagyok, mint te. Titok gátolja boldogságodat, egy más titok akadályoz boldogságomban engemet. Charlotte nem akar rólam tudni.

— De hiszen szeret?

— Igen, szerel és nem is tartózkodott azt nekem bevallani.

— No és?

— Nem szeret-e téged Hermione? És mégis megtagadják tőled.

— Az eset nem ugyanaz, Elek; Charlotte kisasszonynak nincs apja; ő szabad,

— Hogy mi van a dologban, nem tudom; de annyi bizonyos, hogy itt valami titok lapang, György, sőtét titok!

— De hát mégis, mit mondott neked?

— Hogy nőm nem lehet.

— És tovább?

— Ennyi az egész. Meglehetősen sokáig tartott beszédünk egymással; végre Charlotte kimerült, könnyei megeredtek, zokogott s csaknem félig ájultan vezette ágyába Violetnét.

Néhány pillanatig lecsüggesztett fővel, komoran nézve és hallgatva állottak. Aztán Elek megragadta György kezét, megszorítá és az ajtó felé ment.

— Te mégy? — mondá György. — És mikor látlak ismét?

Elek megfordult és gyors léptekkel visszajött.

— Oh barátom — mondá, tudnék-e csak huszonnégy óráig is lenni anélkül, hogy téged ne lássalak?

Egymás keblére borultak és sirni kezdtek.

Mollin Elek és Ramel György bánatukban nem feledkeztek meg a meghívásról, melyet Joramiené hozzájuk intézett s amelyet elfogadtak. Eleinte szándékuk volt, valamely ürgy alatt pár sor bocsánatkéréssel kimenteni magukat; de aztán mégis gondolták, hogy em szabad engedni magukat fájdalom által tetlenül lesujtani, sőt, hogy ellenkezőleg tevékenyeknek kell lenniök és szórakozást keresniök.

A kedélyállapot, melyben voltak, valóban szükségét érezték annak, hogy gondolataikat másfelé tereljék.

A fogadtatási nap Joramie asszonyságnál, mint tudjuk, csütörtök volt. A két barát hét óraker Eleknél együtt étkezett, ki akkor a Douai-utcában lakott, ahol egy igen csinos első emeleti, nőtlen embernek való lakást bérelt. Fél tízker György és Elek a bérköcsből, mely őket Joramie urnak, a gazdag pénzületi embernek és képviselőnek palotaszerű háza elé vivé, kiszállottak.

(Folyt. köv.)

SZINHAZAK

Budapest, szerda, 1913. július 2.

Fővárosi Nyári Színház

Este 7/8 órakor

Aranyeső

Operett 3 felvonásban. Irtás: Beldi Izor. Zenéjét szerzőite: Zerkovits Béla.

Személyek:

Bárá Turbolyai D.	Tábori Emil
Bárá Turbolyai A.	Bálint Béla
Bányi Jolán	Pelldó Rozsi
Jim Jafferson	Bartók Etel
Miss Jafferson	Róna Valer
Daisy	Arkossy
Yvette	Pintér Erzsé
Az ideg orvos	Szilgeti A.
A jogtanácsos	Kardoss
John, néger	Láposi G.
Gáspár, huszár	Kövesy
	Belinszky
	Gerő János
	Bodroghyiné
	Horváthné

Olasz utcai enehesek

Műsor:

Csütörtök: Medea
Péntek: Az eleven ördög
Szombat: Stuart Mária
Vasárnap d. u. Éva
Vasárnap este: Aranyeső

Budapesti Színház

Este 7/8 órakor

Előszűz:

Az éjjeli ügyvéd

Bohózatos operett 4 felvonásban. Irtás: Föld Mátyás. Zenéjét szerzőite: Schmitt Walter.

Személyek:

Dr. Pióca Pál	Kiss Miklós
Lujza, neje	Boris Bianca
Ozv. Manlicherné	Szathmáryné
Bernardi	Sarkady A.
Ella, neje	Artó Ilonka
Usalógány Sári,	Pallay Rózi
Vall,	Várady Jolán
Fareno, inasa	Komoly B.
Mitfresser Izidor	Parányi
" Sára	Dolliné

Műsor:

Csütörtök: Az éjjeli ügyvéd
Péntek: Az éjjeli ügyvéd
Szombat: Az éjjeli ügyvéd
Vasárnap: Az éjjeli ügyvéd

Király Színház

Zárva

Jardin de Paris
ERZSÉBET KIRÁLYNÉ-UT 1.
TELEFON 162-25

Kezdete 9 órakor. **Juliusi** Kezdete 9 órakor.

szenzációs műsor.

Theo Korner

Luiette Valsy The 8 New-York Ragtime Németh Juliska
Vendrey Ferenc Lenkeffy Ica Sajó Géza Kóváry Gyula

Fiu vagy leány? Ó bizalom!

**A parlamenti ör.
A milliomos.**

Több aktuális tréfa. Bohózatok és új szövegek.

A Tabarinban: **Bob and Macco, New-York Ragtime, Lou et Tonny, Mase and Floritta, Tapsy, Eva, Lenskaja és 30 csak elsőrangú attrakció.**

WRIGHT AND DITSON
világhírné, amerikai Lawn-Tennis raketjei nagy raktára. 44083
„Prima Surplus“ — kor. 10.—
„Prima Hub“ — — kor. 12.—
„Prima Park“ — — kor. 18.—
„Prima Longwood“ kor. 20.—
KERTÉSZ TÖDORNÁL, Budapest, IV., Kristóf-tér.
Árjegyzék ingyen és bérmentve

Kerény Arnold

SZÁLLÍTÓ

Budapest, VII., Dohány-utca 37
TELEFON 59-16

Elvállal mindennemű elvámolásokat, szállítástokat valamint podgyásfuvarozást

WEINBERGER és FODOR

az összes sport-cikkek áruhaza!

Football

cikkekben az ország legnagyobb raktára

IV., Haris-bazár 4.

TELEFON: 113-59

Minden sportágról külön árjegyzék ingyen!

A nm. vallás- és közokt. miniszter előismerő leírásával kiírtatva

Dr. BATIZFALVY I. Z.

Fogorvosi intézete

Athelyeave: **Károly-körút 10. szám alá**

Fájós fogak meggyógyítása. Tartós fogtömések. Fogszívások (altatásban is). Szájpadlásnőküli műfogak, aranyhidak, koronák. Jól használható fogszorok elkészítése és elhelyezése, jótállással mérsékelt áron.

VIDÉKIEK fél nap alatt megkapják műfogukat

Minden könyvtárban kapható!

SZEGEDI SZAKÁCS-KÖNYV

Tizenegyedik javított kiadás
Ára kötvé
5 kor.

IGAZI MAGYAR KÖNYVHA
EZERNÉL TÖBB ÉTELKÉSZÍTÉSI UTASÍTÁSSAL.

Megjelent az ATHENAUM Irodalmi és nyomdai részvénytársulatnál, Budapest, VII., Rákóczi-út 54.

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK.
153308/913. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága a jövő 1914. évben, esetleg az 1915. és 1916. években szükséges 220.000 db 270 cm. hosszú, 15 cm. vastag, 17 cm. felső- és 25 cm. alsószélességű, 110.000 db 250 cm. hosszú, 15 cm. vastag, 17 cm. felső- és 25 cm. alsószélességű, 370.000 db 220 cm. hosszú, 14 cm. vastag, 14 cm. felső- és 20 cm. alsószélességű, 280.000 db 220 cm. hosszú, 14 cm. vastag, 16 cm. felső- és 20 cm. alsószélességű talpa és az 1914. évben szükséges 17.370 köbméter első- és másodrangú, éleslű és tompaelű tölgy-, váltó- és különaltalpa szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A pályázatra hirdetett talpfákat illetőleg akár tölgy-, akár bükkaltalpfák felajánlhatók. A tölgy-, váltó- és különaltalpfákra kizárólag az 1914. évre, a tölgyaltalpfákra és a bükkaltalpfákra ugy az 1914., mint az 1915. és 1916. évekre is tehető ajánlat. A tölgyaltalpfák a magyar királyi államvasutak saját hálózatának valamely állomására, a bükkaltalpfák a magyar királyi államvasutak valamely talpfatelítő telepére, a tölgy-, váltó- és különaltalpfák pedig az ajánlati úrlapon határozottan megjelölt magyar királyi államvasuti állomásokra teljesen bérmentesen befurározva ajánlandók fel.

Megjegyeztetik, hogy bükkaltalpfák az 1914. évre csak a sofronyai és újdombóvári, 1915. évre csak a nagyenyedi, mezőtelegdi, sofronyai és újdombóvári talpfatelítő telepekre ajánlhatók fel, míg az 1916. évre ez utóbbi telítő telepeken kívül még aperecsenyi telítő telepre is tehető ajánlat.

A szállításra, illetőleg az ajánlattételre vonatkozó részletes feltételeket és módokat magában foglaló „Ajánlati felhívás”, valamint az ajánlatok megtételére szolgáló kötelező „Ajánlati úrlapok”, végül az 1914. évre megrendelendő váltóaltalpfák hozzávetőleges méreteit feltüntető „Méretjegyzék” a magyar királyi államvasutak üzletvezetőségénél és a magyar királyi kereskedelmi muzeum igazgatóságánál megtekinthetők és a magyar királyi államvasutak igazgatóságának anyag- és leltárbeszerzési (A III.) szakosztályánál (Budapest, VI., Andrásy-ut 75. szám, II. emelet 55. ajtó) díjtalanul kaphatók.

A pályázati feltételek kiegészítő részét képező általános és különleges szállítási feltételek a vételár és az esetleges postaköltség előzetes lefizetése, illetőleg beküldése ellenében a magyar királyi államvasutak budapesti nyomtatványtáránál (VI. ker., Andrásy-ut 75. szám) szerzethetők meg.

Az ajánlatok ezen címmel: „Ajánlat talpfák, váltó- és különaltalpfák szállítására a 153308/1913. számhoz” legkésőbbben 1913. évi július hó 31-én déli 12 óráig az igazgatóság anyag- és leltárbeszerzési szakosztályához (Budapest, VI., Andrásy-ut 75. szám, II. emelet 54. ajtó) benyújtandók, vagy oda posta útján beküldendők, a banatpénzek pedig az ajánlatok benyújtását megelőző nap déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak központi főpénztáránál letendők.

Budapest, 1913. évi június hóban.
A magyar királyi államvasutak igazgatósága.
(Ülőnyomás nem díjazatik.)

American Shoe Company Limited

Amerikai cipő r.-t.

Elsőrendű valódi amerikai cipő-különlegességek kizárólagos elárúsítása.

Nyári ujdonságok!

BUDAPEST
IV. Kigyó-tér 1. (Királyi héraldota)
V. Dorottya-utca 5-7.
VII. Erzsébet-körút 42.

DEBRECZEN
Piac-utca 44.

ZAGREB
Ilica 22.

Kérje képes árjegyzékünket!

Mendelovits Adolf

asztalos-mester

TELEFON JÓZSEF **949**

Czímre vigyázni tessék!!

Román-stilű ebédlő, legjobb kivitelű hálószoba és uriszoba olcsó árban eladó. — Ugyanott konyha és előszoba butor

Budapest VIII. Népszínház-u. 25.

GUMMI

halhólyag

valódi francia és angol gyártmány, tucatanként 2., 4., 6., 8., 10., 12., és 14. K. 3 tucatnál 20% engedmény.

Mintagyűtemény
12 darab különböző faom övesor 4 K.

NAKIRA

16 év. védett valódi indiai paragummi fém-különlegesség tucatja 12. - kor, 3 tucatnál 20% engedmény.

Uteru-Spray női különlegesség 14. - korona. Pass. Ocsistr. orvosi penicillin 5-10 koronás **Bidet** vasállványon 10. Irrigator 3. - korona 4. foljób.

Részletes, ábrás útleírást ingyen, írásmintát és titoktartással küld a

Magyar Orvosi Műszertár,
Budapest, VII., ker., Rákóczi-ut 32.
(A Rókus-kórházzal szemben.)

EVŐESZKÖZÖK

ezüsből és alpacca ezüsből,
DISZTÁRGYAK, ALKALMI AJÁNDÉKOK
a legelőnyösebben

POLGÁR KÁLMÁN ÉKSZERTÉLEPÉN

Budapest, VI., Teréz-körút 5. szám, I. emelet.

VIDEKI MEGRENDELÉSEKRE KIVÁLÓ GONDOT FORDITOK.
ÁRJEGYZÉK 2000 RAJZZAL INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Hirdetések felvételnek e lap kiadóhivatalában.

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

Katókám!

Ha panaszkodat visszavonod minden kívánságodat teljesítem. Ellenkező esetben mindent elmondok Sanyi rokonainak Arthur.

Házasságokat

diszkrétan, minden igénynek megfelelően közvetít Nagy Jenő elismerten legszolidabb házasságközvetítő irodája, Budapest, Rákóczi-ut 36. I. emelet 3. Cégnélküli levelezés.

Tátrai málnaszörp

5 kilós postakosarakban K 8.— Barta József konzervgyára Felka (Szepesmegye.)

GUMMI

bebizonyított legjobb higiénikus

GUMMI-különlegesség
Teljes jótállás.

Mindenütt kapható. Árjegyzék ingyen.

OLLÁ gumi gyárból Wien II/451 S

Praterstrasse 57

HUNGARIA

beszélőgépek

világszerte kellek és kellek eredeti elsőrangú gyártmány

részleírzésére is
olcsón kaphatók

Deményi és Tsa

Budapest VI., Teréz-körút 4.
Képes árjegyzék ingyen.

Parlamentari

gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíróiskola. Gépirás különféle gépeken és magyar-német fogalmazás-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 korona. Kereskedelmi akadémiái rendes tanárok által oktatott szaktantárgyak. Az országos Magyar Gyorsíró Egyesület miniszteri jóváhagyással szervezett tanfolyamai nyilvánossági joggal. Alapította Markovits Iván az 1863. évben. Közérvényű egyesületi oklevelek. Tájékoztatót küld a Gabelsberger Szakiskola (kizárólag) Hegedüs Sándor-utca 7. előbb a szemközti Liszt Ferenc-tér 10. szám alatt. A címre jól vigyázzunk! Az egyesületnek más iskolája nincs. Az „Országos” és „Gabelsberger Szakiskola” jelzőket megtévesztés céljából utánózzák. Telefon 35-68.

MINDEN

fatalembernek és hölgynek feltétlenül ajánlható a **Társalgás Művészete** című könyv. Szépgyeny az emberre, ha társaságba megy és nem tudja, mit szóljon szomszédjának vagy pláne főlebbvalójának. Mindenki szánakozva nézi az ily embert! Akar ön szellemes lenni? Akarja, hogy kellemes társalgónak tartsák? Olvassa el a **Társalgás Művészete** (Ellenállhatatlanság titka) könyvet, melyből megtudja, mint viselkedjék, hogy férfit, nőt, alattvalót, főlebbvalót egyaránt meghódítson! A könyv korrekt utmutatója lesz az élet minden helyzetében. (Olcsón megszerezhető.) Áttekinthető kivonat (tartalomjegyzék) ingyen, diszkrétan küld a „Gödás Könyvtár” kiadóhivatala, Budapest, Rákóczi-ut 36.

Jérc-e. Rák.

Eleven megérkezésért garancia. Bérmentve utánvétellel: 6-8 darabos kövér, sütni való jércze, vagy 4-5 kövér kaeca 7 kor., 40 dara-os szőlő-lák 11.50 K, 60 darabos óriás-rák 8.50 K, 80 darabos éti rák 6.50 K. B. Kaplan, Buczacz.

Könyveket

egy-egy jobb műveket, valamint egész könyvtárakat az irodalom minden ágából, ugyisintén használt tankönyveket magas áron vásárol Lukács Gyula antikváriuma Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 15.

Soványosság

Az egyedüli eredménytől kísért háziaszer a dr. William Hartly tanár amerikai crótá-pora. Soványak tartós, szép tell testidomokat nyernek.

Hölgyek remek keblet. Hat hét alatt 20 kiló gyarpodásért jótállást. Vészegeység, gyengeség, idegeség ellen és gyomor-bajosoknak nélkülözhetetlen tápszer. Kintutetve: Chicagó, Berlin, London, Hamburgban. Készülő levelek minden országból. Dobozonként 1 frt. 19 kor. Használati utasítással. Főraktár Balázs Károly E. drogueria VII., Damjanich-utca 33. Telefon József 28-29.

Utmutató

UTMUTÓJA szabaddalmat-és-hoz, értékesítéshez nélkülözhetetlen.

Díjlanul küldi: **Magyar és Német**

szabaddalmat és értékesítési osztálya Budapest, VIII., József-körút 9. szám.

Erzsébetfalván

a villamos megállónál! Szemere-utca 22. sz. a. egy kétkakos ház, mely 3 szoba, 2 konyha, speisz, nyári konyha stb.-ből áll, minden elfogadható árért eladó. A telek 156 □-oles. Felvilágosítást adhat a tulajdonos: délután 3-6-ig: Kilián István. Budapest, Honvéd-utca 10.

Gyorsírás

és gyorsgépirás. A Gyakorló Gyorsíró Társaság szaktanolyamai lényegesen megnagyobbított modern higiénikus új helyiségekben (Andrássy-ut 12.) tartanak. Legalaposabb kiképzés gépirás, magyar- és német gyorsírásban. — Gabelsberger-Markovits-rendszer. Beiratkozás naponként. Tandíj igen mérsékelt. Díjmentes tantárgyak: magyar-német helyesírás, „Kartothek” amerikai könyvelési és nyilvántartási rendszer, összeadó- és számológépek kezelése. Párhuzamos esti tanfolyamokat is tartunk. Végzett növendékeinket díjlanul állásba juttatjuk. Glogowski és társa, (Remington) Budapest, VI., Andrássy-ut 12. szám.

MAKAY BÉLA

új könyve:

A lép virága

és egyéb írások

Ebben az új könyvében is megmarad a természet bubájos világában, amelyet nálánál senki sem ismer és nem érez át jobban, de már nem csupán természeti leírásokat és vadászkepeket ad, hanem történeteket is kerelít ki.

Ára 4 Korona.

Kapható: **LAMPEL R.** könyvkereskedése (Wodianer F. és Fia) részvénytársaságnál. Budapest, Andrássy-ut 21. valamint minden könyvkereskedésben.

Tokaji

szamorodni 1906. évi 5 liter 11 korona. Tokaji édes aszúbor 5 félliteres üveg 12 korona, bérmentve Grittner Lajosnál, Tokajban.

AZ ATHENAEUM KÖNYVTÁR

legújabb kötete:

a magyar novelláiról Kiváló jeleseknek érdekes mesés szövevű, művészifilusz színpompás novelláit tartalmazza

SZINI GYULA: Arózsaszínű hó 190

Novellák. (381 o.) Ára díszes kötésben

Eddig megjelentek:

KUDOR TAMAS: Komédiák. Nov. (424 old.)
BIRÓ LAJOS: Glória. Novellák (448 old.)
BALZAC: A számárbór. Regény (387 old.)
Fordította Marsányi K.
ZOLA: Pascal orvos. Reg. (448 o.)
Ford. Gerő A.
DICKENS: Két város. Reg. Ford. Bálint M. (448 o.)
ANATOLE FRANCE: A Pinquinek szigete. Regény. Ford. Bölény Gy. (320 o.)
CSEHOV: Az orvos felesége és más novellák. (334 o.)
BÖLSCHKE: Szerelm az élek világában. (1152 oldal). Két kötet.
TOLSZTOJ: Hadzsi-Murat. Regény. Az ország. Elbeszélés. (374 old.)
VOSS RICHARD: A költés és az asszony. Regény. (384 oldal.)
TÓTH BÉLA: A holdgasszony dervisze. (372 oldal.)
MAUPASSANT: Egy élet. Regény. (372 oldal.)
C. F. MEYER: A barát nássa és egyéb novellák. Lányi V. ford. (384 o.)
HELLAI JENŐ: Het sovány esztendő és más elbeszélések. (384 o.)
GEIJERSTAM: Az öskite. Az öskite. (384 o.)
ANATOLE FRANCE: Az istenek szomjaznak. Regény. 384 oldal.
GABRIELE D'ANNUNZIO: A tűz. Regény. (448 old.)
MURGER: Bohémvilág. Reg. Ford. Komor Gyula.
J. V. JENSEN: D'Óra asszony. Regény.

Minden kötet ára **190**

• Kapható minden könyvtárban, kiadja az Athenaeum irod. és nyomdai r.-társ.

„Stenografia”

A „Stenográfia” Országos Gabelsberger Gyorsíró- és Gépiróiskola megnagyobbított összes helyiségei kizárólag Rákóczi-ut 20. alatt vannak. (Előbb Rákóczi-ut 60.). Figyelmeztetjük a közönséget, hogy intézetünk elnevezéseivel sok visszaélés történik és ezért az új cím Rákóczi-ut 20. jól megjegyzendő. A magyar-német gyorsírás, gépirás, helyesírás és kereskedelmi szaktanfolyamokra naponta lehet beiratkozni. Ingyenes gépirásoktatás. A tanórák a nap bármely szakában reggel 8 és este 9 óra között szabadon választhatók. Előkészítő tanfolyamok a gyorsírás-tanítói és tanítónői vizsgára, mely vizsga a minisztériumtól kinevezett állandó vizsgálóbizottság előtt történik. Sürgős esetben a gyorsírás és gépirás egy hónap alatt megtanulható. Ingyenes és biztos állásközvetítés. Irasmunkák készítése és sokszorosítás. Beiratások egész nap, kizárólag Rákóczi-ut 20. (előbb Rákóczi-ut 60.) Tájékoztatót küld az igazgatóság. Telefon 101-25.

Ajtók, Ablakok

vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók

Wiener A. ntódnál

Budapest, Ullői-ut 123
Telefon: 62-30
ALAPITVAÓT 1886-ban

Zálogszedulák

veszek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszerke- 100 000 koronáig költségmentesen kiváltak és teljes értékűt kifizetem.

SINGER JAKAB
ékszerkereskedő
BUDAPEST,
Király-utca 91. sz.
Izabella-utca sarján.